

Kuifje

Nr 9/week 10
48e jaargang
2-3-93
BRUSSEL X

HET WEEKBLAD VOOR DE REFUGÉ VAN 7 TOT 77 JAAR

**DOSSIER EUROPA:
9de ETAPPE**

DE BROKKENMAKERS

HET 20ste VERHAAL!

50 F — NEDERLAND f 3,25

CHITENAUER.02

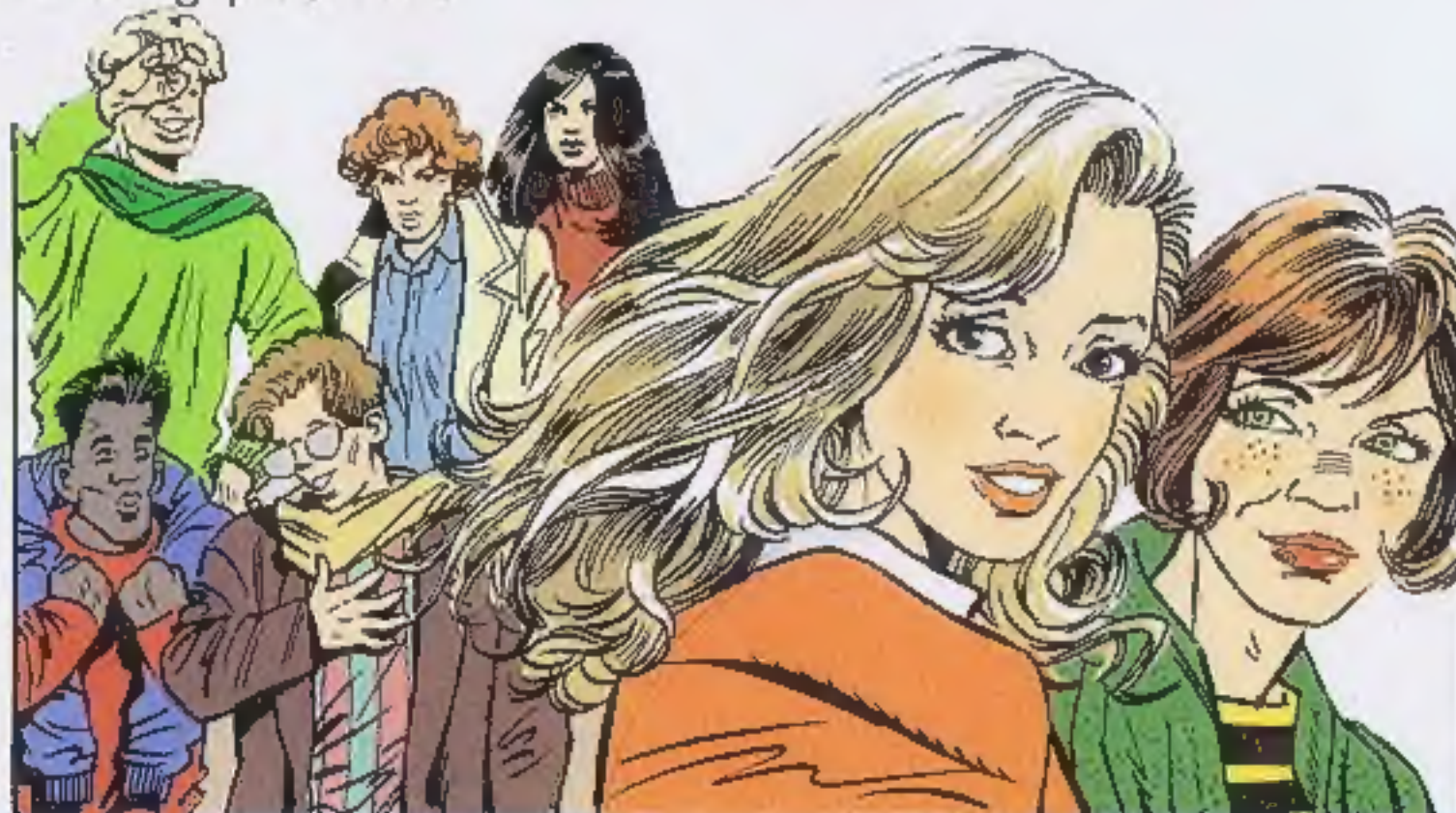

DENAYER IN CARMEL!

Terwijl Al en Brock zich opmaken om zich in hun 20ste avontuur te storten, is Christian Denayer druk bezig met nieuwe plannen.

Nee, vergis je niet! De beminlijke tekenaar van de Brokkenmakers is absoluut niet van plan om zich in een Carmelietenklooster terug te trekken. In plaats van een pij draagt hij liever sportieve kleding en gym schoenen lopen nu eenmaal prettiger dan sandalen... Het Carmel waar hij ons mee naar toe wil nemen, is niets minder dan het kleine Californische stadje waar, nog maar enkele jaren geleden, de burgemeester Clint Eastwood heette. Hij brengt ons daar in contact met vier leerlingen van de «Big Sur High School». **Michael**, bijgenaamd «Dakota» omdat hij uit die staat afkomstig is, is de zoon van een garagehouder. **Kelly**, bijgenaamd «Phoenix» omdat ze vroeger in deze stad in Arizona woonde, is de dochter van rijke filmproducenten. **Scott**, bijgenaamd «Texas» omdat hij in Dallas woont, is de erfgenaam van een oliemagnaat. **Mary Lee** tenslotte komt uit San Francisco, waar haar ouders bij de politie zijn. Tussen deze tieners met hun heel verschillende geografische en sociale achtergrond is de omgang niet altijd even vriendelijk... «De personages», zegt **Christian Denayer** die hun belevenissen zowel schrijft als tekent, zijn 17-18 jaar oud. Ze worden vooral in beslag genomen door de lessen op school, leraren, vrienden, de eerste liefde, problemen met drugs, zwendel, racisme en samenwonen, maar die gaan ze met humor en optimisme te lijf. «Onder de titel «**De College-generatie**» zal deze nieuwe reeks bij uitgeverij Lombard in album worden gepubliceerd.

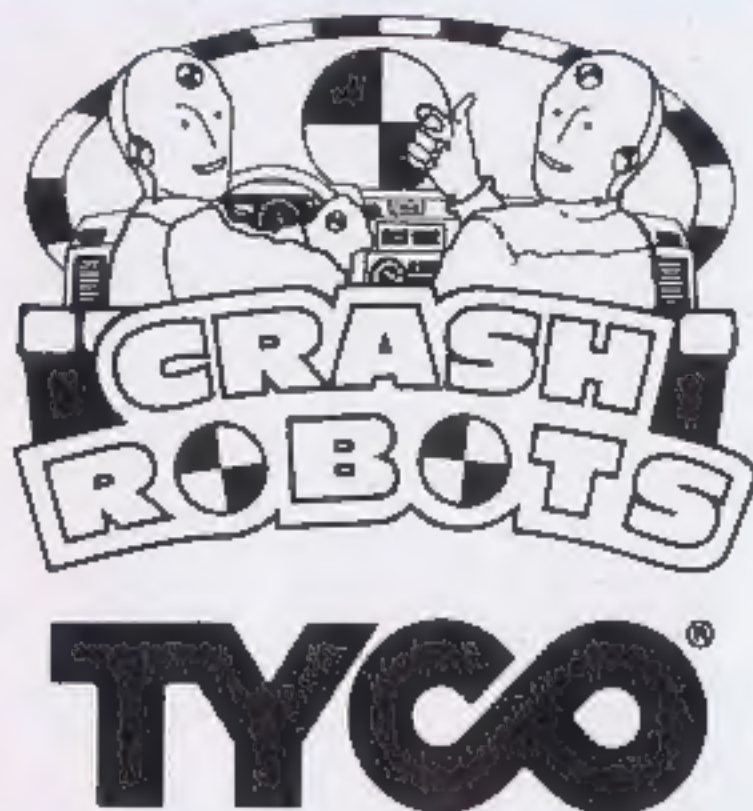
Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/526.68.11
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Jean-Pascal Robiefroid
Artistiek directeur: Tibet
Literair directeur: A.-P. Duchâteau
Hoofdredacteur: Yves Sente
Redactie: Ann Heindryckx
Fabricatie: Claudine Sterlin
Marketing en advertenties:
België/Nederland
Myriam Van Dyck —
Tel. 02/526.68.11
Lithografie: Tallon
Druk: Proost International
Bookproduction N.V.
Turnhout - België
Lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers (U.U.P.P.)

Abonnementsopgave/klachten voor België:
P.V.D., P.B. 116, 1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per jaar (52 nrs): 2.125 BF,
door storting op rekening
210-0985103-23
van P.V.D. - Brussel

Nederland:
Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland bv
P.B. 49 - 2140 AA Vijfhuizen

Marketing en Distributie:
Uitgeverij De Vrijbouter bv
P.B. 77-5126 ZH Gilze
Telefoon (01615) 7100
Tefelax: (01615) 3355

Abonnementsopgave/klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnements services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450 - toestel 412
Abonnementsprijs: 1 jaar: fl. 150,-
6 maanden: fl. 75,-/3 maanden: fl. 37,50
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkelt rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementsstermijn schriftelijk opgeven.
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

NIEUW!

WOOGEE

Een schijnwereld

André Benn

Overal verkrijgbaar!

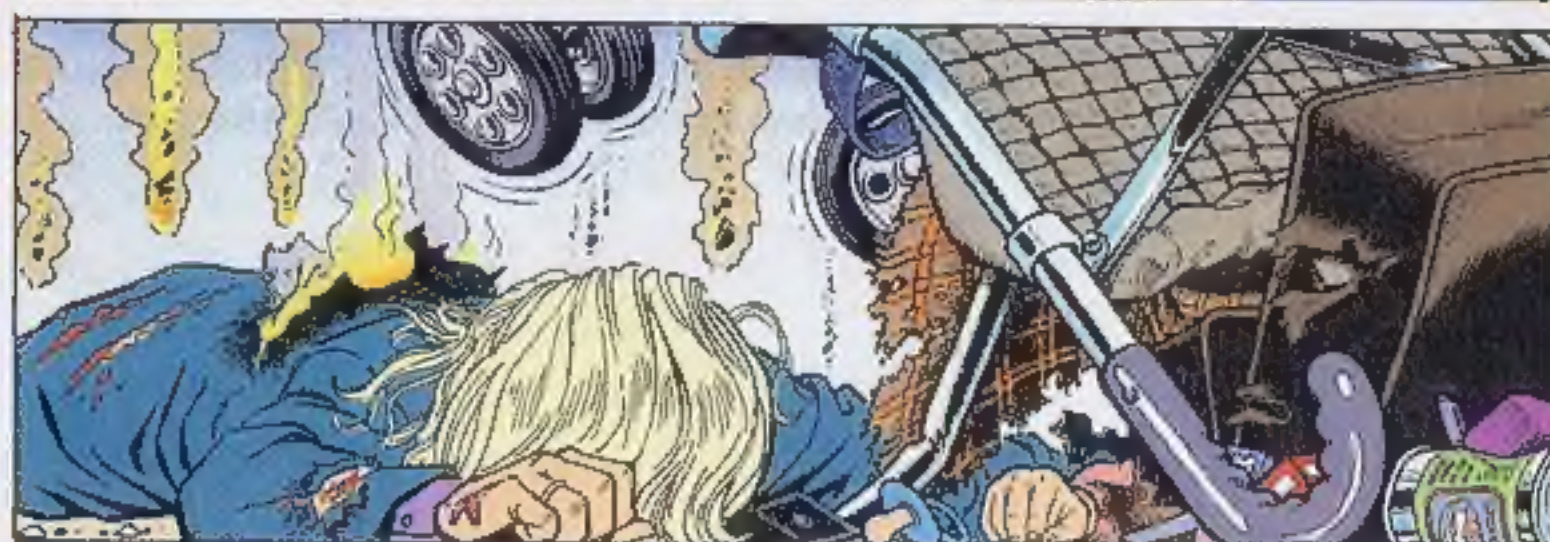
UITGEVERIJ DARGAUD

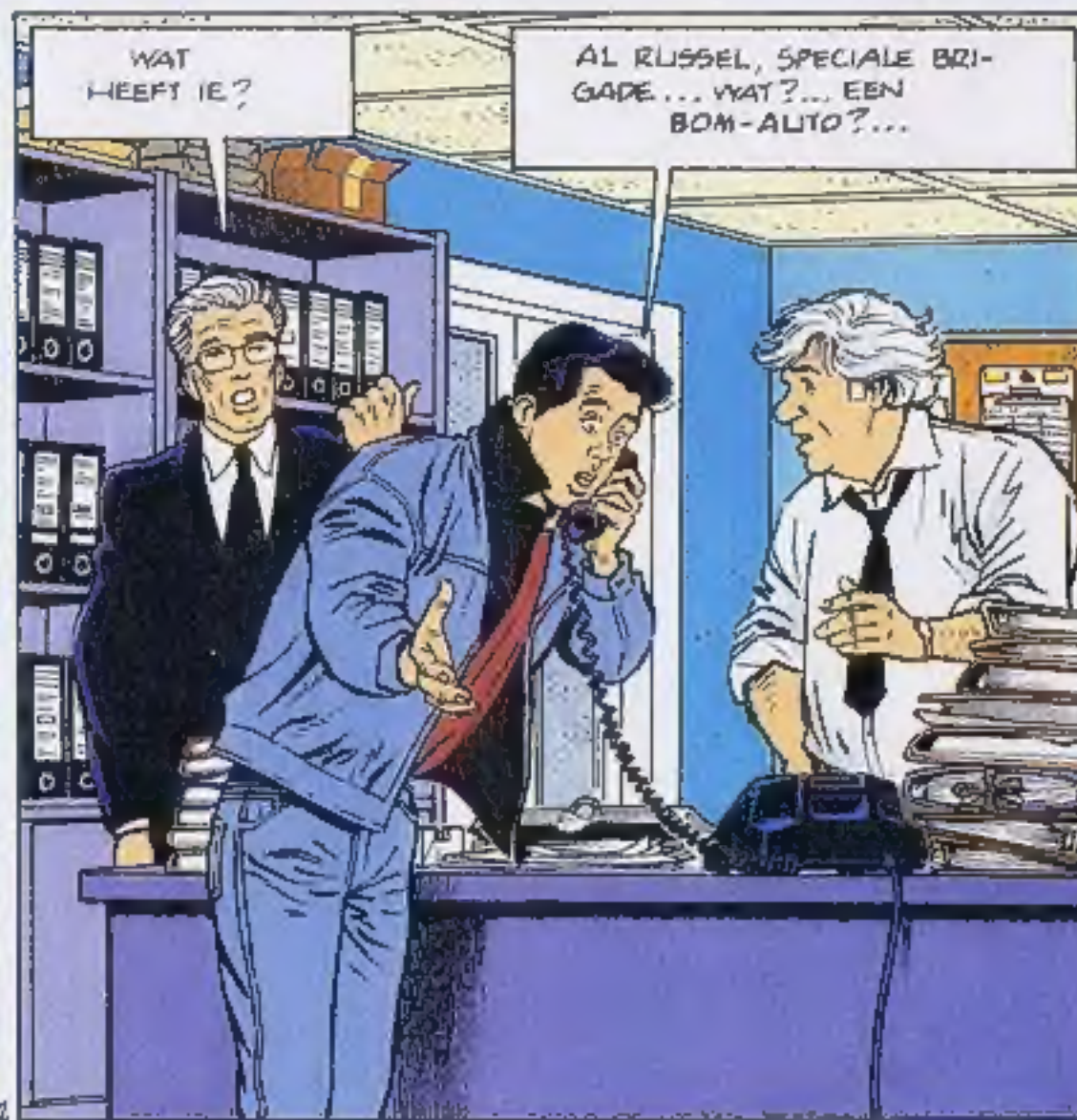
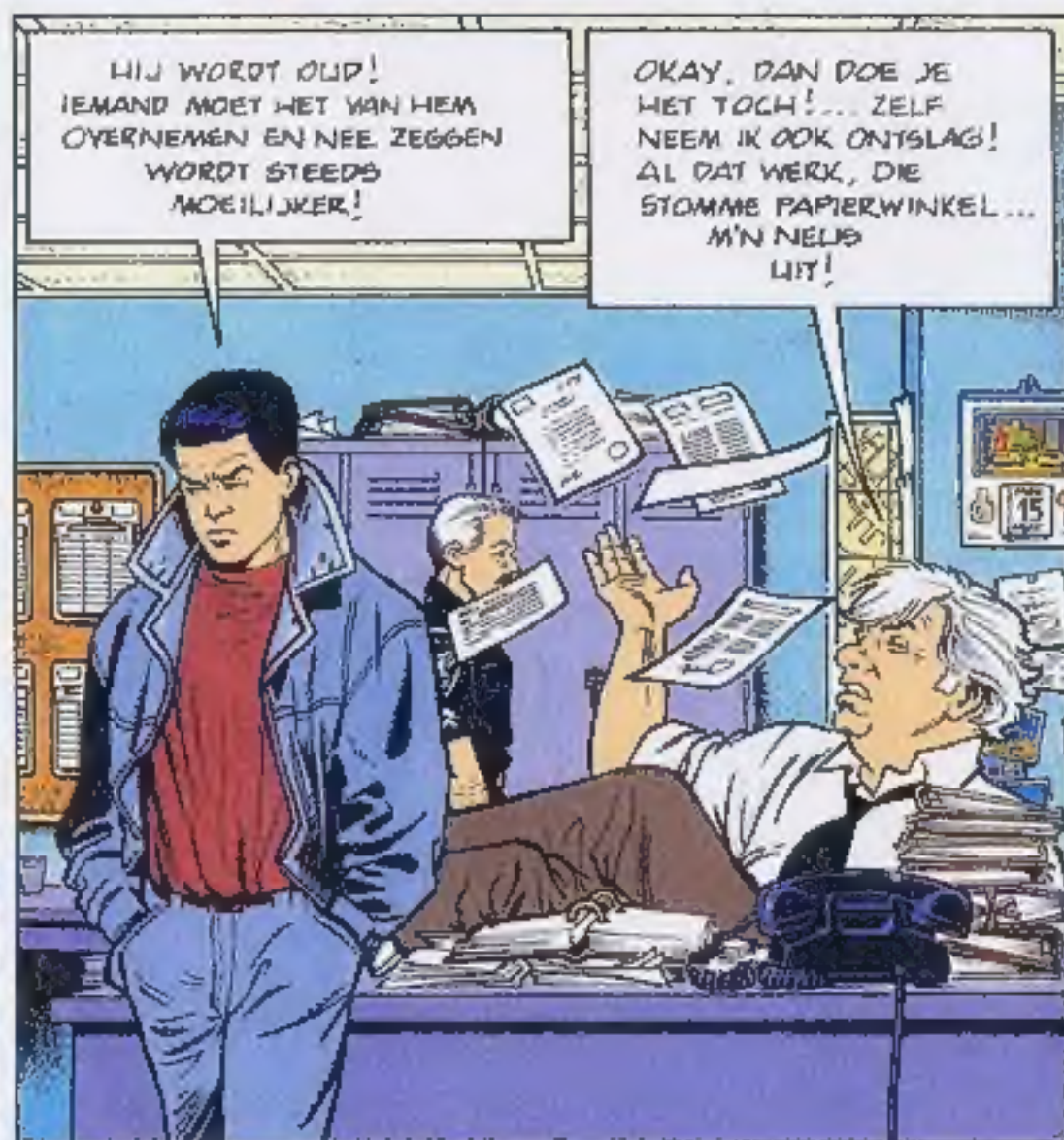
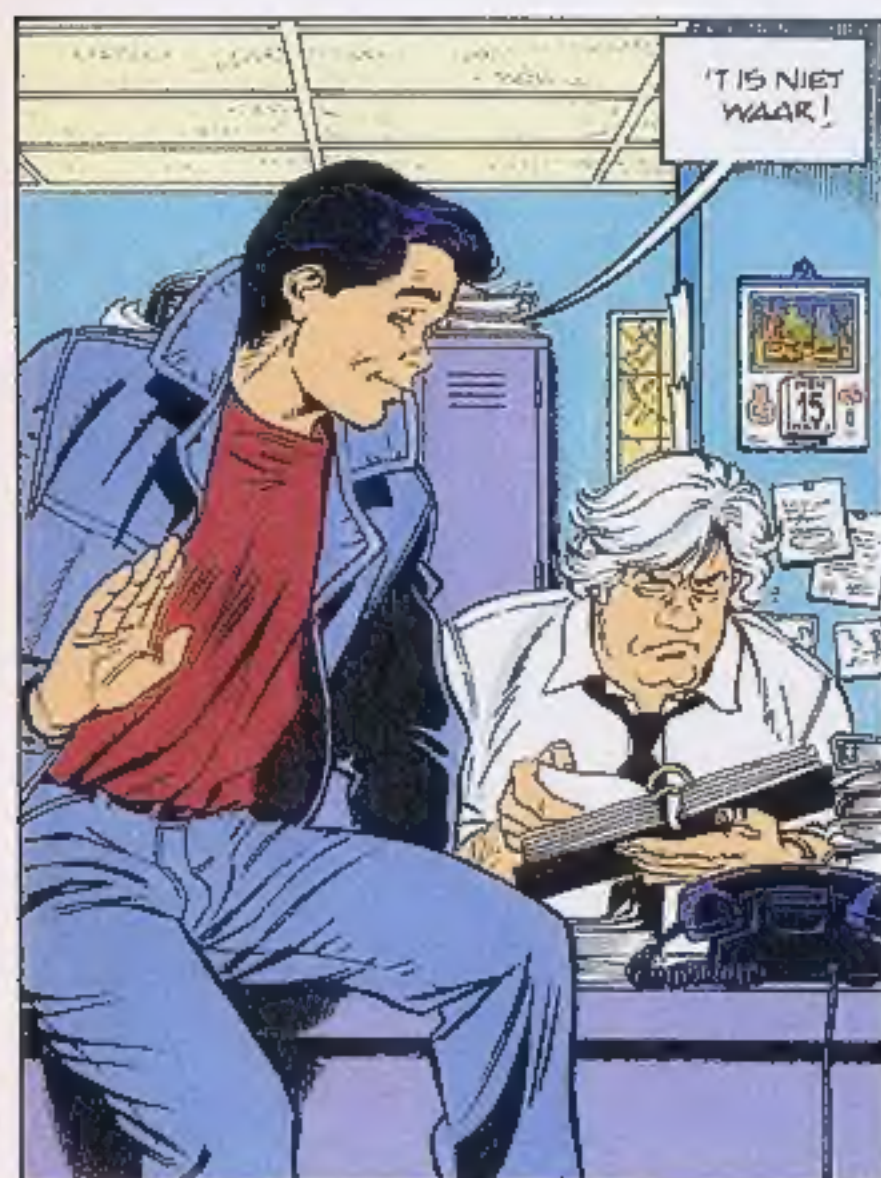
Ch. Denayer
A.-P. Duchâteau

DE BROKKENMAKERS

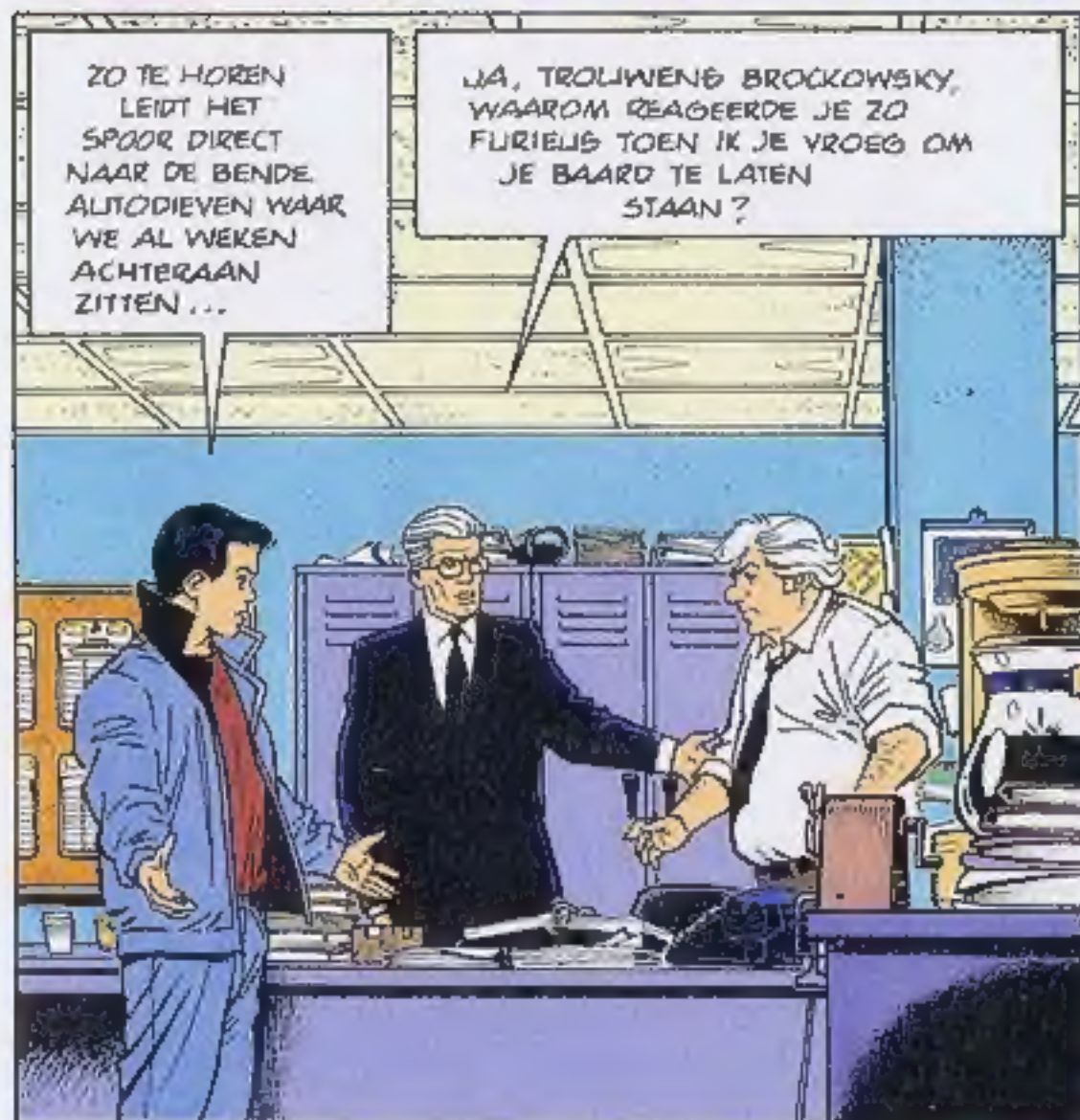

DE BROKKENMAKERS CROSS-FIRE

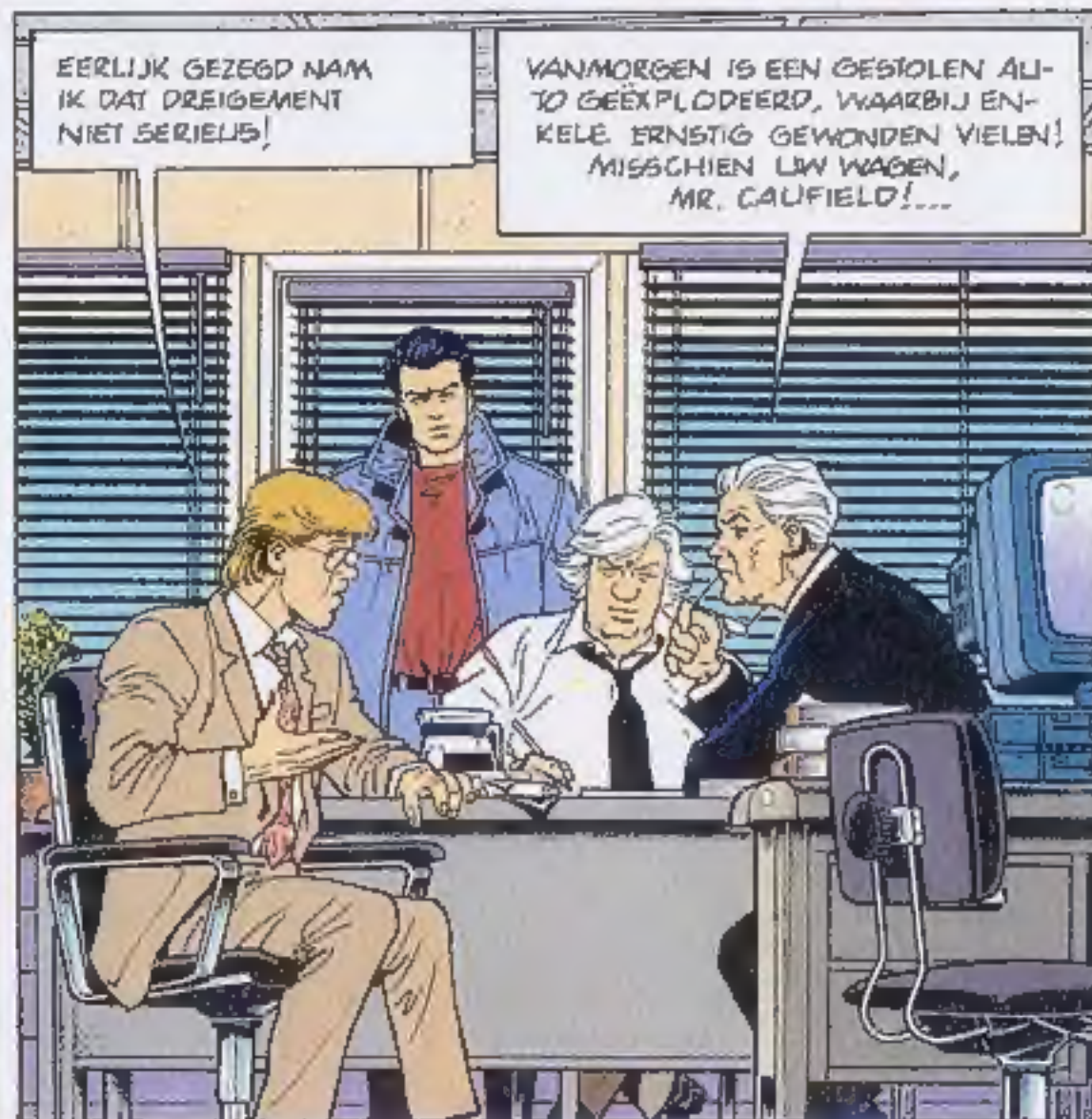

DE BROKKENMAKERS

HEB JE M'N
LAATSTE ALBUM
BLACK OUT
BIJ DE LOMBARD
UITGAVEN
AL GELEZEN!

BEN JIJ DAT,
STANLEY?

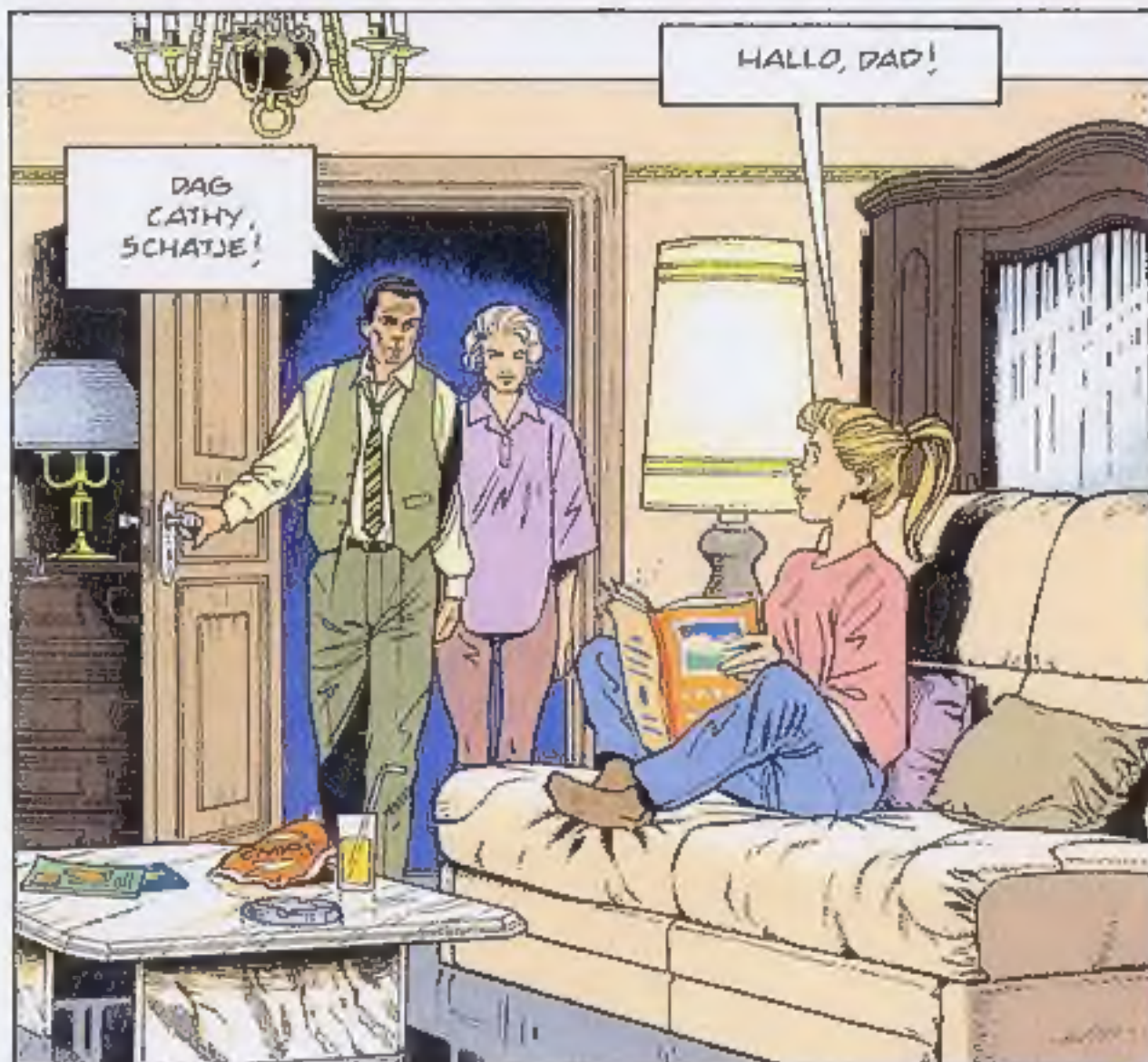

GOEIEN-
AVOND
LIEFJE!

GOEIENAVOND, STANLEY!

PRETTIGE DAG GEHAD?... GING HET GOED OP
KANTOOR?...
BEST WEL, BEST WEL!

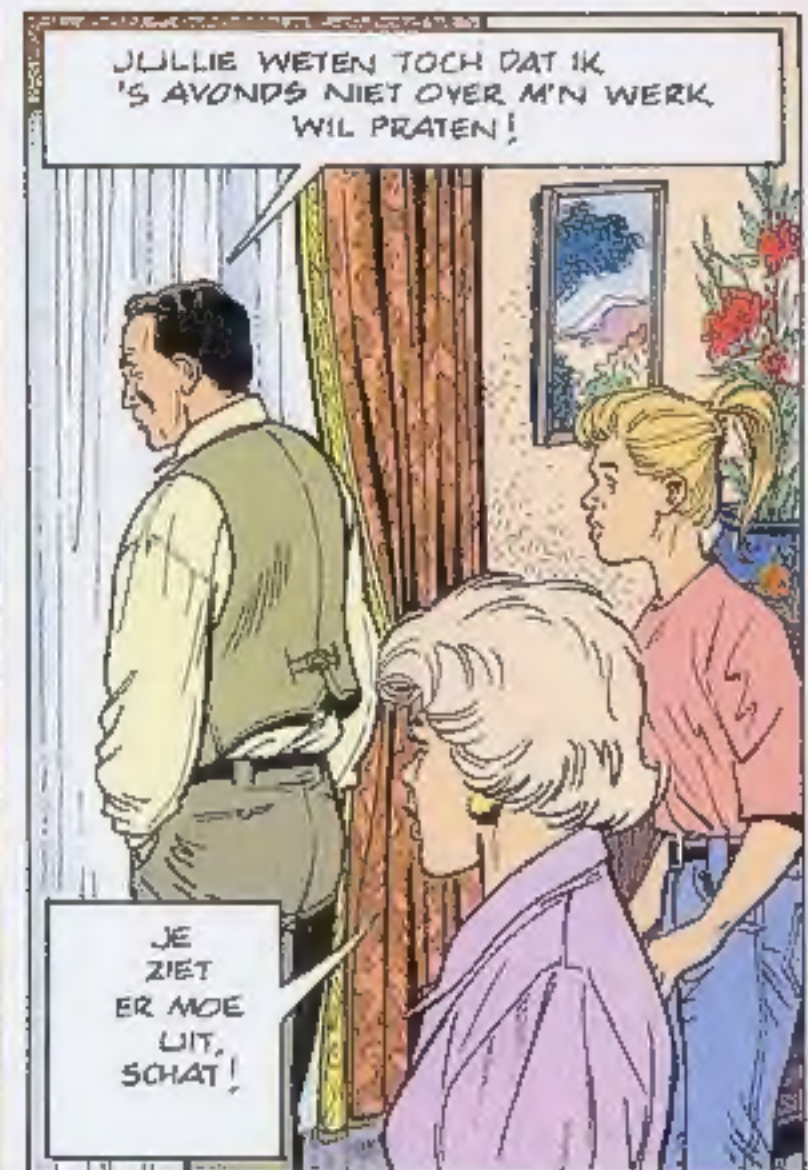
DAG
CATHY,
SCHATJE!

HALLO, DAD!

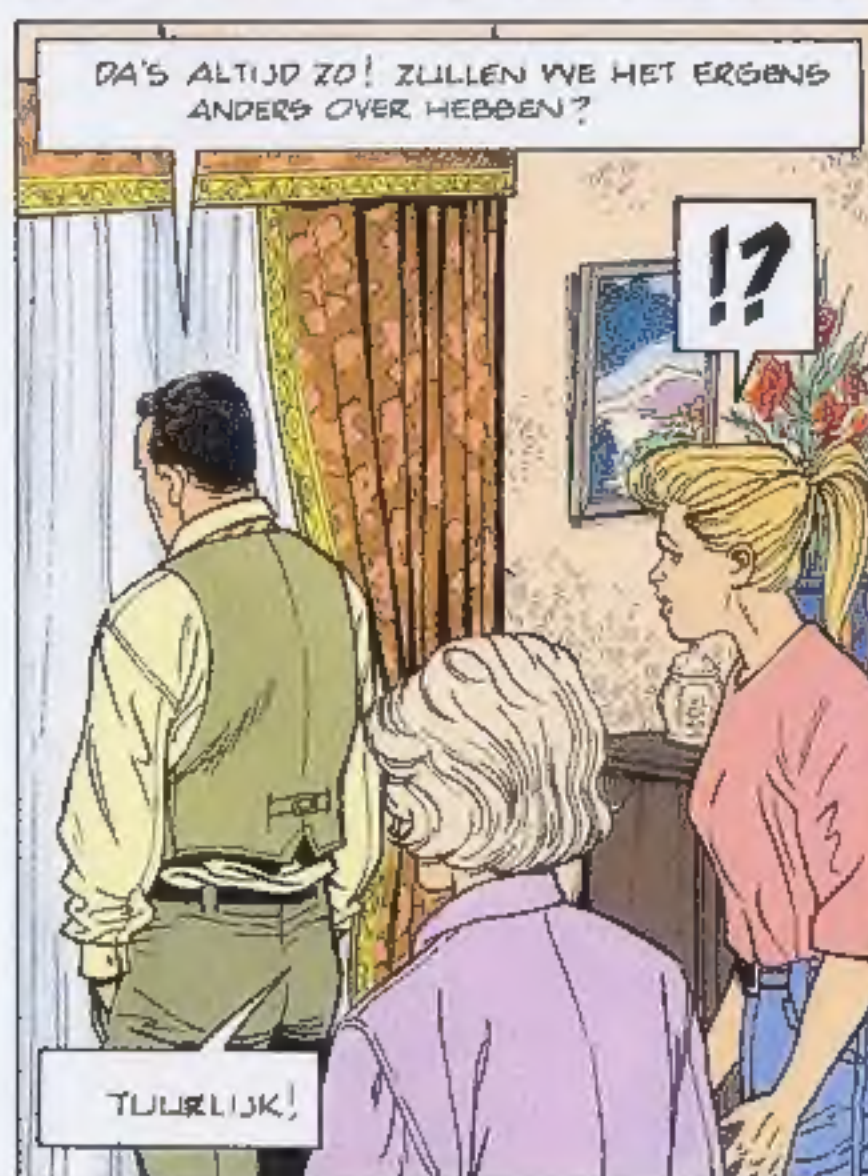
PRETTIGE DAG GEHAD,
PAP?

BEST WEL!
WAAROM VRAGEN
JILLIE DAT
ALLEBEI?

JILLIE WETEN TOCH DAT IK
'S AVONDS NIET OVER M'N WERK
WIL PRATEN!

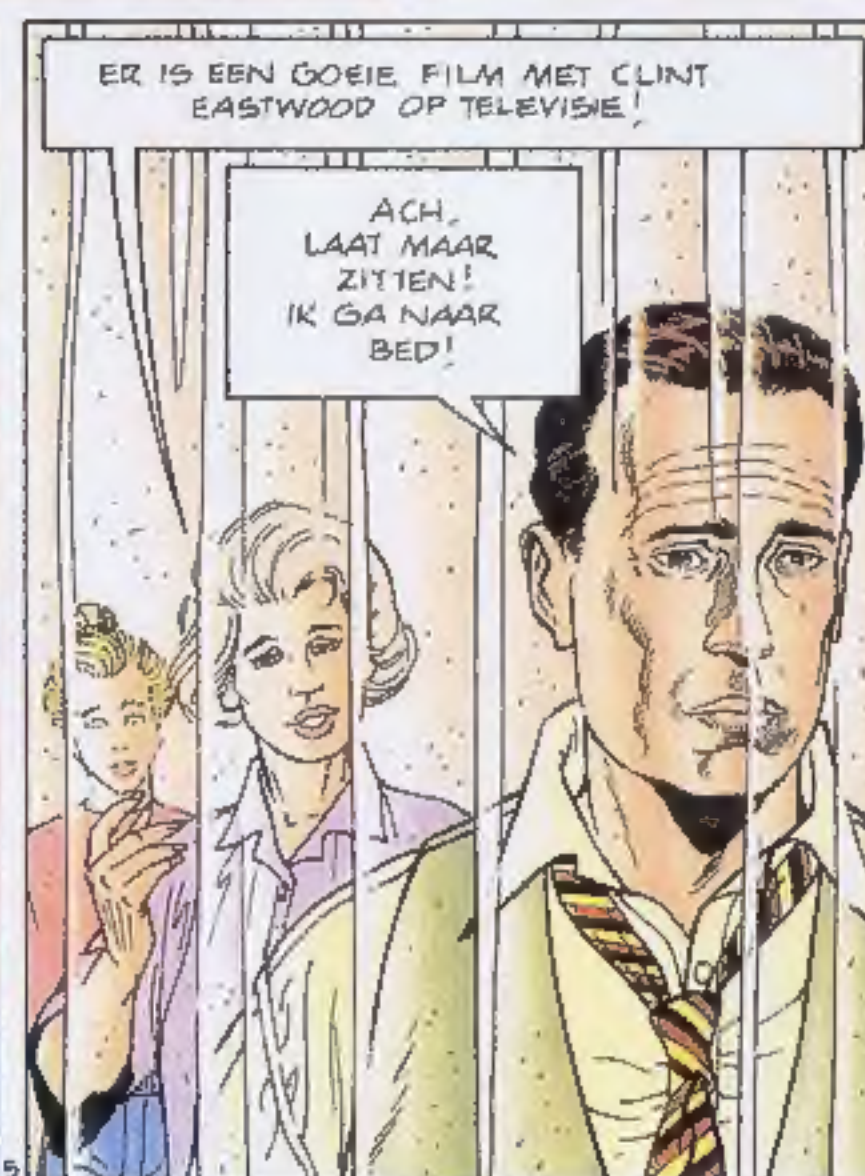
JE
ZIET
ER MOE
UIT,
SCHAT!

DA'S ALTIJD ZO! ZULLEN WE HET ERGENS
ANDERS OVER HEBBEN?

!?

TUURLIJK!

ER IS EEN GOEIE FILM MET CLINT
EASTWOOD OP TELEVISIE!

ACH,
LAAT MAAR
ZITTEN!
IK GA NAAR
BED!

wordt vervolgd

DE BROKKENMAKERS

NUMMER 20 KLAAR VOOR DE START!

Worden striphelden net als goede wijnen beter naar mate ze ouder worden? Met welke kunstgrepen slagen ze erin hun auteurs te blijven stimuleren? Naar aanleiding van het verschijnen van deel 20 van de avonturen van De Brokkenmakers spraken we over dat onderwerp met Christian Denayer...

«Zoals veel mensen,» zegt hij, «ben ik in de loop der jaren zeker wijzer geworden. Maar als ik me samen met Al en Brock in nieuwe avonturen stort, voel ik nog altijd hetzelfde enthousiasme. Ik ga nooit gebukt onder de geringste vermoeidheidsverschijnselen. Dat geldt voor mij, maar zeker ook voor André-Paul Duchâteau. We zijn aan deze twintigste aflevering begonnen met hetzelfde plezier als aan de eerste. Dat is zonder twijfel te danken aan onze weigering, vanaf het begin, om op onze routine te drijven. Regelmatig bekijken we ons werk met een kritisch oog. Dat hebben we ook deze keer gedaan. Die voortdurende wil om ons te vernieuwen is een geweldige stimulans...»

— Ontsnappen uw personages soms aan uw controle?

«Ik geloof eerder dat wij nu niet meer ontsnappen aan hen. In de loop der jaren hebben we ze van haver tot gort leren kennen. We kennen hun beider karakter door en door. We weten nauwkeuriger wat wij van hen kunnen vragen en wat zij kunnen eisen. Ik geloof dat het ons

nu vooral helder voor ogen staat wat het doel van deze reeks is. In het begin ging het ons voornamelijk om de visuele kant en wilden we allerlei spectaculaire grafische effecten tentoonspreiden. Maar tegenwoordig voldoet het tekenen van massale botsingen mij en mijn assistent Yvan Fernandez niet meer, ik voel de behoefte om dingen te vertellen die dieper graven. Die wens wordt door André-Paul Duchâteau gedeeld... en we zijn wel verplicht om daaraan te voldoen, omdat ook de smaak van de lezers is veranderd. Onze lezers van het eerste uur zijn volwassen geworden en de jeugd van nu heeft een heel andere belangstelling dan pakweg twintig jaar geleden. Het gaat voortaan niet

meer om het in beeld brengen van autoverhalen met een paar mensen, maar om mensenverhalen met een paar auto's. Die ommekeer heeft beetje bij beetje plaatsgevonden. Dat sluit humor en actie natuurlijk niet uit... Het blijft in de eerste plaats een avonturenreeks die als amusement is bedoeld. Al en Brock zullen altijd onverbetterlijke brokkenmakers blijven!»

— Kennen Al en Brock elkaar even goed als u hen kent?

«Ik geloof dat de vriendschap die Al en Brock verbindt, alleen maar hechter is geworden. Die gaat veel verder dan een eenvoudige vriendschappelijk relatie tussen collega's. Zonder dat ze het zelf zullen toegeven, is het een soort vader-zoon relatie geworden. Over de echte vader van Al Russel is vrijwel niets bekend. We hebben nooit meer dan heel vage toespelingen op hem gemaakt. De lezer zal pas echt kennis met hem maken in het 21ste verhaal, dat André-Paul Duchâteau momenteel aan het schrijven is. Voor Al heeft Brock langzaam maar zeker zijn ontbrekende vader vervangen. En Brock van zijn kant heeft er in stilte mee ingestemd om die rol te spelen. Dat neemt niet weg dat ze elkaar nog regelmatig in de haren vliegen. Die eeuwige strijd dateert eigenlijk al vanaf het begin, we plaatsten de jongste in hiërarchie boven de oudste. Brock kan zich er maar moeilijk toe zetten om bevelen, zelfs als ze gerechtvaardigd zijn, van zijn jonge tegenspeler te aanvaarden. Hun meningsverschillen houden echter een ondertoon van grote verknochtheid. Die wordt nog eens benadrukt door hun

gedeelde onhandigheid als het gaat om autorijden.»

— Zijn hun drijfveren nooit veranderd?

«Vanaf het begin hebben ze zich tot taak gesteld om weduwen en wezen te verdedigen, en dat motiveert hen nog altijd. Ook al begeven ze zich soms in de marge van wat wettelijk is toegestaan, toch blijven ze goud-eerlijk. Al en Brock zullen nooit criminelen worden! Hun sociale opdracht blijkt tegenwoordig een stuk gecompliceerder te zijn. Hun contacten met mensen gaan dieper. De mensen die ze ontmoeten, worden de hoofdpersonen in het verhaal. In de aflevering die deze week begint, krijgen ze op die manier te maken met twee sympathieke personages die een moeilijke tijd doormaken: Stanley en zijn dochter Cathy. Het meisje heeft namelijk ontdekt dat haar vader een dubbel-leven leidt en voortdurend zijn gezin voorliegt. Daarbij gaat het deze keer niet, zoals in «Black Out», om een generatieconflict maar om een vertrouwensconflict van een dochter die zich plotseling bedrogen voelt.»

— Is uw manier van samenwerken met A.P. Duchâteau veranderd?

«Onze samenwerking is inderdaad veranderd. André-Paul Duchâteau stelt me, zoals altijd, de synopsis voor van een nieuwe aflevering die hij heeft bedacht, maar vooraf praten we samen over het onderwerp en de manier waarop het moet worden uitgewerkt. Om te beginnen omschrijven we heel nauwkeurig de psychologie van de hoofdpersonen die hij op papier heeft gezet. Daarvan uitgaande bepalen we wat er in het scenario gaat gebeuren. Het karakter van de personages is namelijk bepalend voor hun reacties en beïnvloedt daarmee de ontwikkeling van het verhaal. Die benadering stelt de personages in staat om handelend op te treden en vooral om emotie aan de actie toe te voegen. Uit deze uitwisseling van ideeën ontstaan de verschillende verhaalelementen, waarbij het de

taak van André-Paul Duchâteau is om er uiteindelijk een structuur in aan te brengen. Als ik begin te tekenen, beschik ik al over het vrijwel volledig uitgewerkte verhaal, inclusief pagina-indeling en dialogen. Dat is de manier van werken die we sinds kort gebruiken. Dat totaaloverzicht maakt het gemakkelijker om wijzigingen aan te brengen, waarvan tijdens het tekenen zou kunnen blijken dat ze noodzakelijk zijn.»

— Waarom hebt U de hoofdpersoon de trekken van Humphrey Bogart gegeven?

«Het personage leek ons perfect overeen te komen met het beeld dat

de films van Bogart bij ons opriepen. Van 'Casablanca' en 'The Maltese Falcon' tot 'The African Queen' en 'High Sierra' kon Bogart even gemakkelijk gestalte geven aan harde, laffe, tedere en schurkachtige personages... Stanley heeft diezelfde dubbelzinnige kant. Achter zijn façade van vreedzame huisvader leidt hij een verontrustend dubbelleven. Voor André-Paul Duchâteau, die een fan van hem is, maar ook voor mij, was het bovendien een manier om eer te bewijzen aan deze grote acteur die deel uitmaakt van de Hollywoodmythes die een diepe invloed op onze jeugd hebben gehad. Acteurs van zijn kaliber zijn tegenwoordig zeldzaam.»

HUMPHREY BOGART

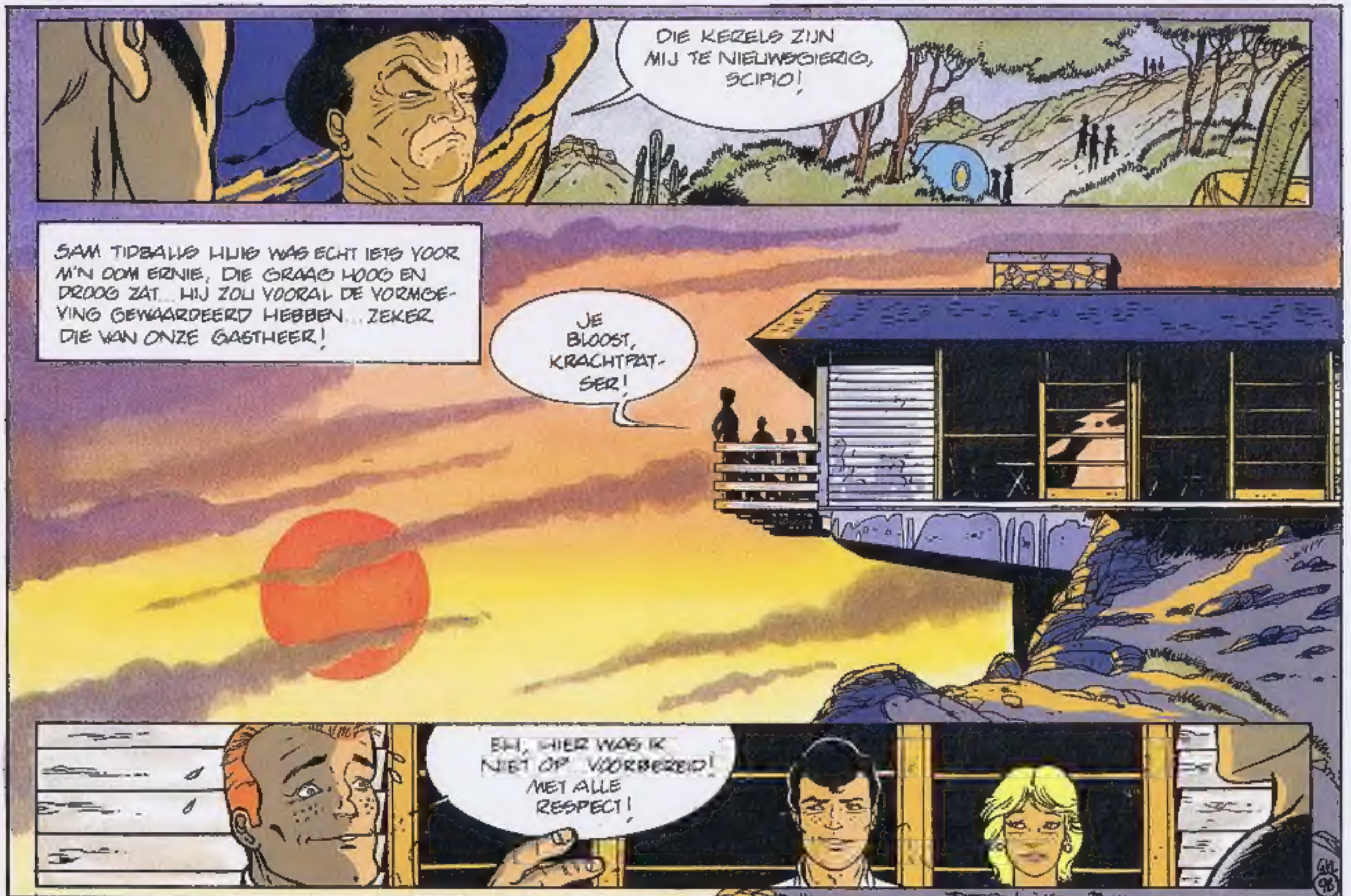
«HET MYTHISCHE BEELD VAN DE DETECTIVE»

Dit jaar is het vijftig jaar geleden dat de film «Casablanca» uitkwam, het meesterwerk van Michael Curtiz, dat ter gelegenheid daarvan opnieuw in onze bioscopen te zien is. Het is ook een weerzien met hoofdrolspeler Humphrey Bogart. Ondanks zijn beroemdheid zullen echter weinig jonge kijkers beseffen welke belangrijke rol hij in de geschiedenis van de Zevende Kunst heeft gespeeld.

Hij werd in 1899 geboren en begon zijn loopbaan als acteur in het theater. Zijn allereerste filmrol dateert uit 1930, maar het duurt tot 1936 voordat hij werkelijk succes heeft. Daarna groeit hij al snel uit tot een van de populairste acteurs ter wereld. Om hem heen ontstaat, zowel in de film als daarbuiten, een mythe van roken, drinken en ruziezoeken. Vele van zijn films zijn klassiekers geworden. Wie heeft hem niet minstens één keer gezien in «The Maltese Falcon» of «The Treasure of the Sierra Madre» van John Huston, in «To Have and to Have Not» of «The Big Sleep» van Howard Hawks, in «The Mutiny on the Caine» van Edward Dmytryk of «The Barefoot Contessa» van Joseph Mankiewicz, in «Sabrina» van Billy Wilder of «High Sierra» van Raoul Walsh... of niet te vergeten «The African Queen», die hem in 1952 een Oscar opleverde? Met actrice en echtgenote Lauren Bacall vormde hij een duo dat nog altijd legendarisch is. De laconieke laatste woorden die hij tegen haar sprak toen hij in 1957 aan kanker stierf, waren een afscheid dat de held uit een detectivefilm waardig was: «So long, kid!»

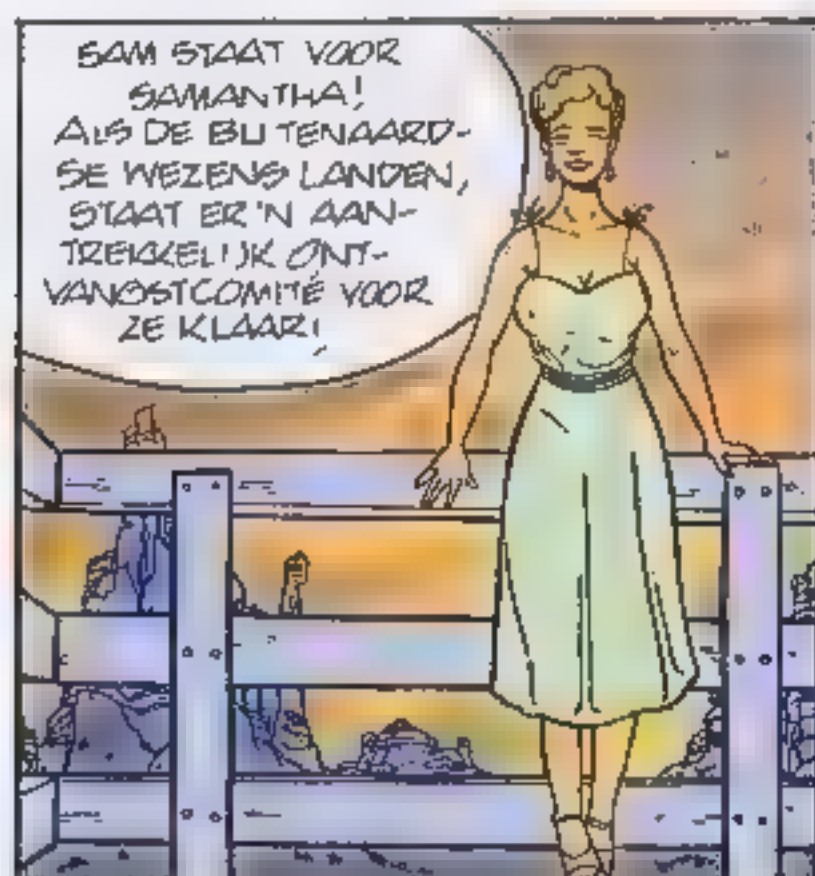
«Het was Christian Denayer», legt A.-P. Duchâteau uit, «die op het idee kwam om Stanley het uiterlijk van Bogart te geven. Natuurlijk was ik het daarmee eens, want hij is een van mijn favoriete acteurs. Voor mij zal hij altijd de belichaming blijven van de detective zoals je je die voorstelt. Hij was een unieke Sam Spade en een ideale Philip Marlow. Als ik «The Maltese Falcon» van Dashiell Hammett of «The Big Sleep» van Raymond Chandler herlees, identificeer ik de hoofdpersoon meteen met Bogart, zo sterk heeft hij hun gezicht bepaald. Of hij een goede acteur was? Het gaat erom dat je geloofde in het personage dat hij speelde. Er ging zo'n aanwezigheid van hem uit dat alle blikken zich op hem richtten. Hij kon even ontroerend als verontrustend zijn. Ondanks zijn doorsnee lichaamsbouw oefende hij op het publiek een grote aantrekkingskracht uit. Christian zag een 'looser' in hem, ik eerder een 'winner'. Welke indruk hij ook maakt, hij blijft een van de weinigen die nog altijd de verbeelding van veel mensen weten te prikkelen.»

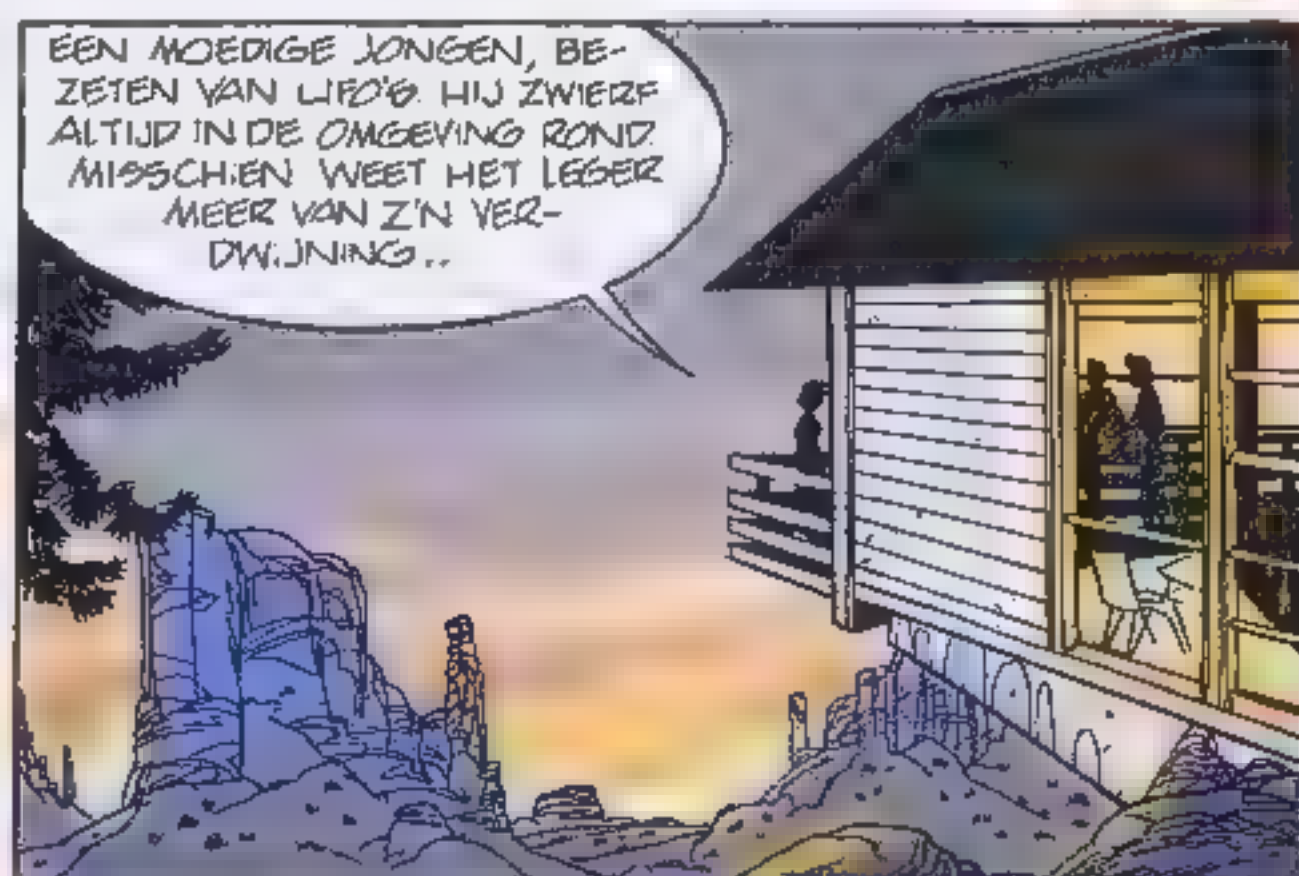
SAMENVATTING: Lefty is in de waken! Door zijn nieuwe opdracht in Arizona komt hij vast in aanraking met buitenaardse wezens en kan hij zijn onderzoeks laboratorium testen! Wat onze vriend betreft, die is blij dat hij de mooie journaliste Tania Lockwood weer zal zien

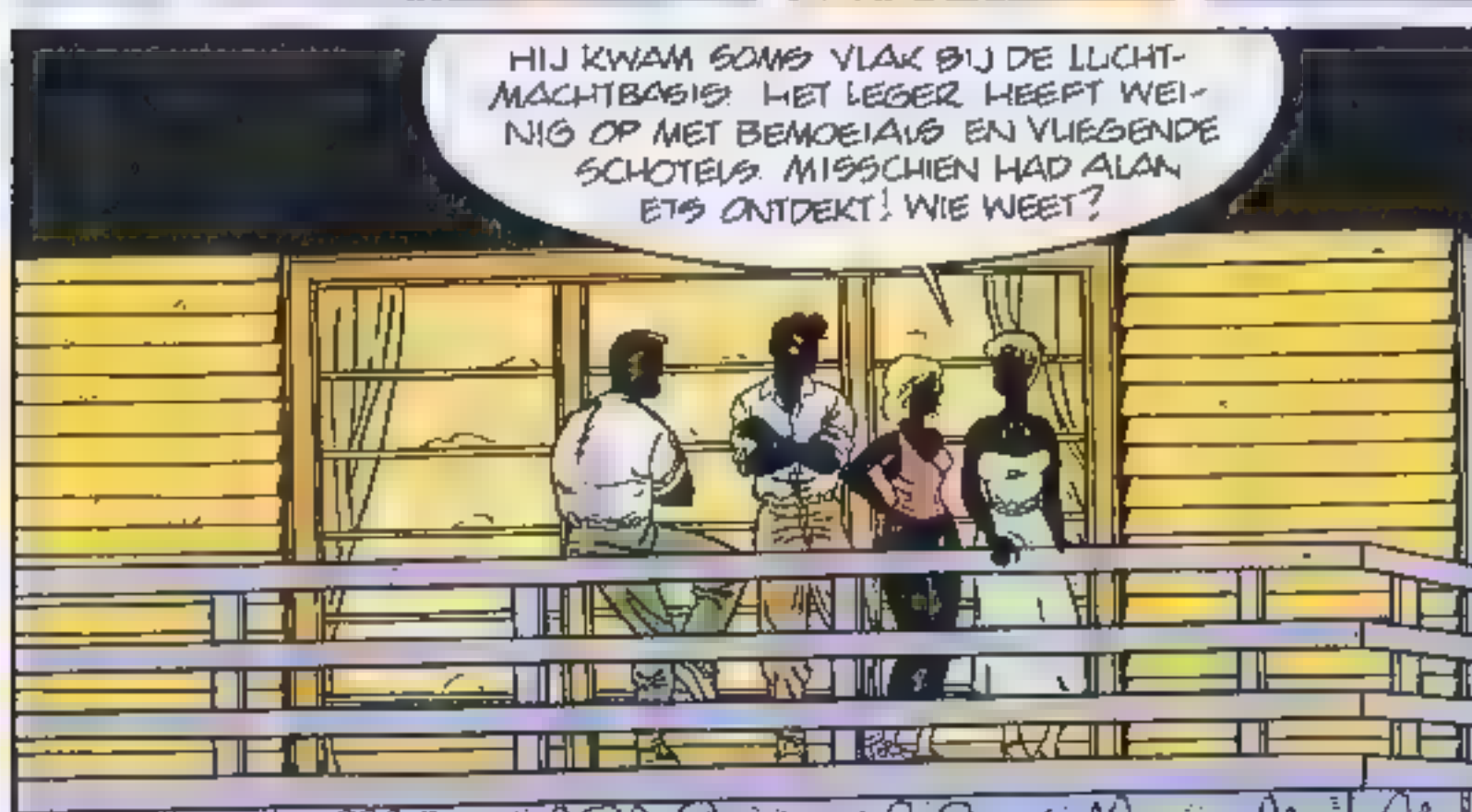
SAM STAAT VOOR SAMANTHA! AUS DE BUITENAARDSE WEZENS LANDEN, STAAT ER 'N AANTREKKELIJK ONTVANGSTCOMITÉ VOOR ZE KLAAR!

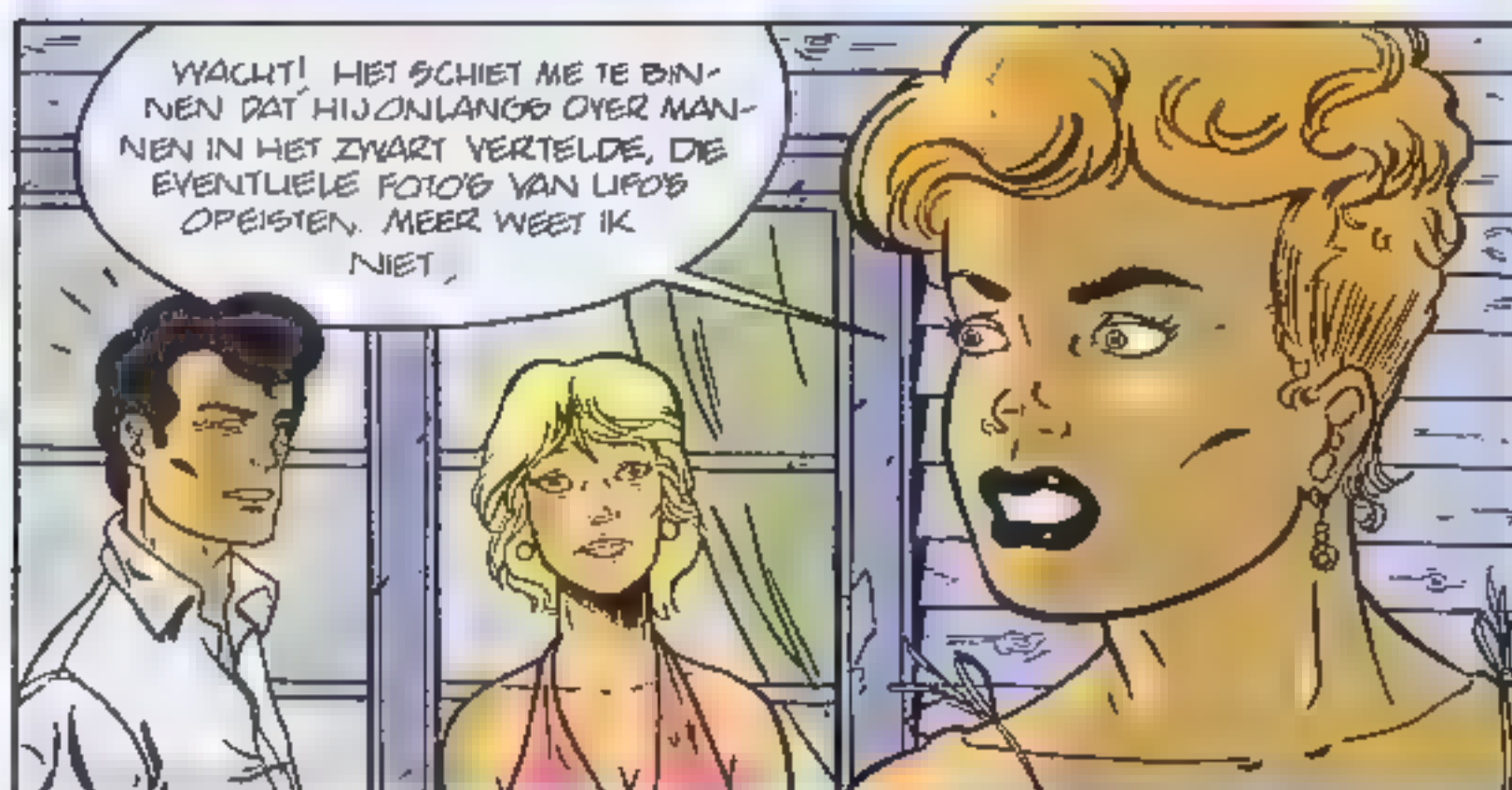
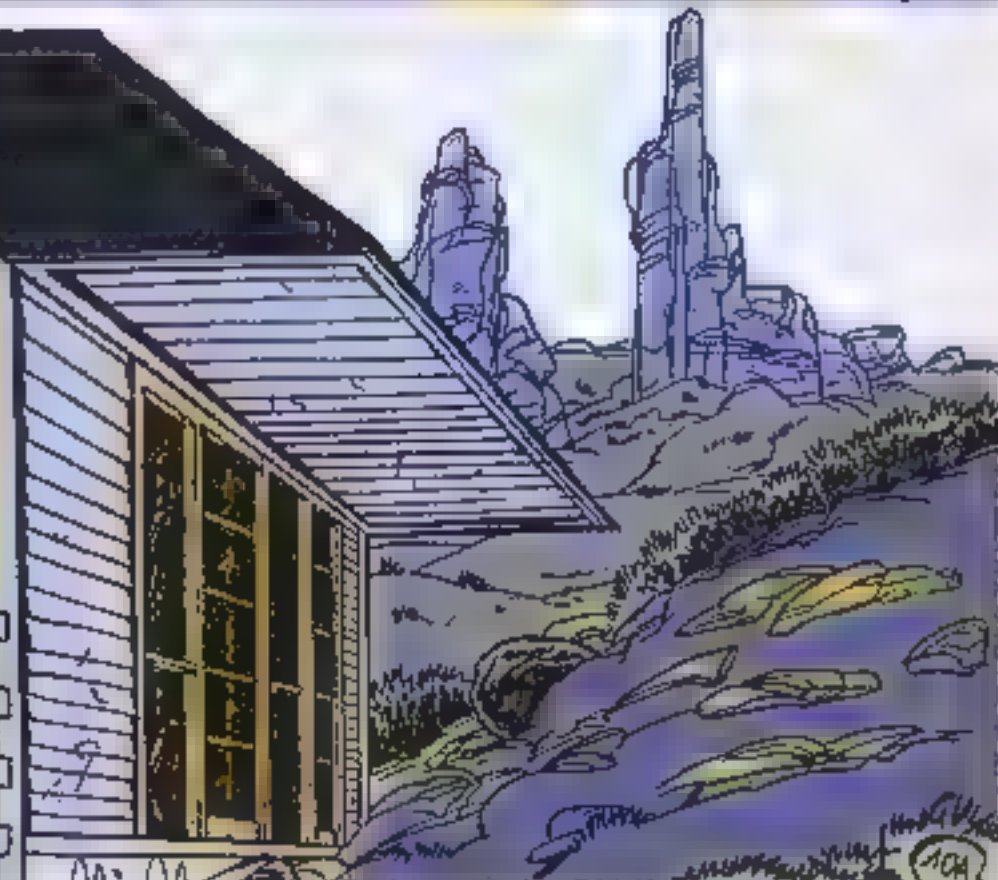
ZO HAD IK HET NOG NIET BEKEKEN! VERTEL MI EENS OVER ALAN PITNEY!

EEN MOEDIGE JONGEN, BEZETEN VAN LIEFDE. HIJ ZWIERF ALTIJD IN DE OMGEVING ROND. MISSCHIEN WEEET HET LEGER MEER VAN Z'N VERDWIJNING..

HIJ KWAM SOMS VLAK BIJ DE LICHTMAGTBASIS. HET LEGER HEEFT WEINIG OP MET BEMOEIENS EN Vliegende SCHOTELS. MISSCHIEN HAD ALAN ETS ONTDEKT! WIE WEEET?

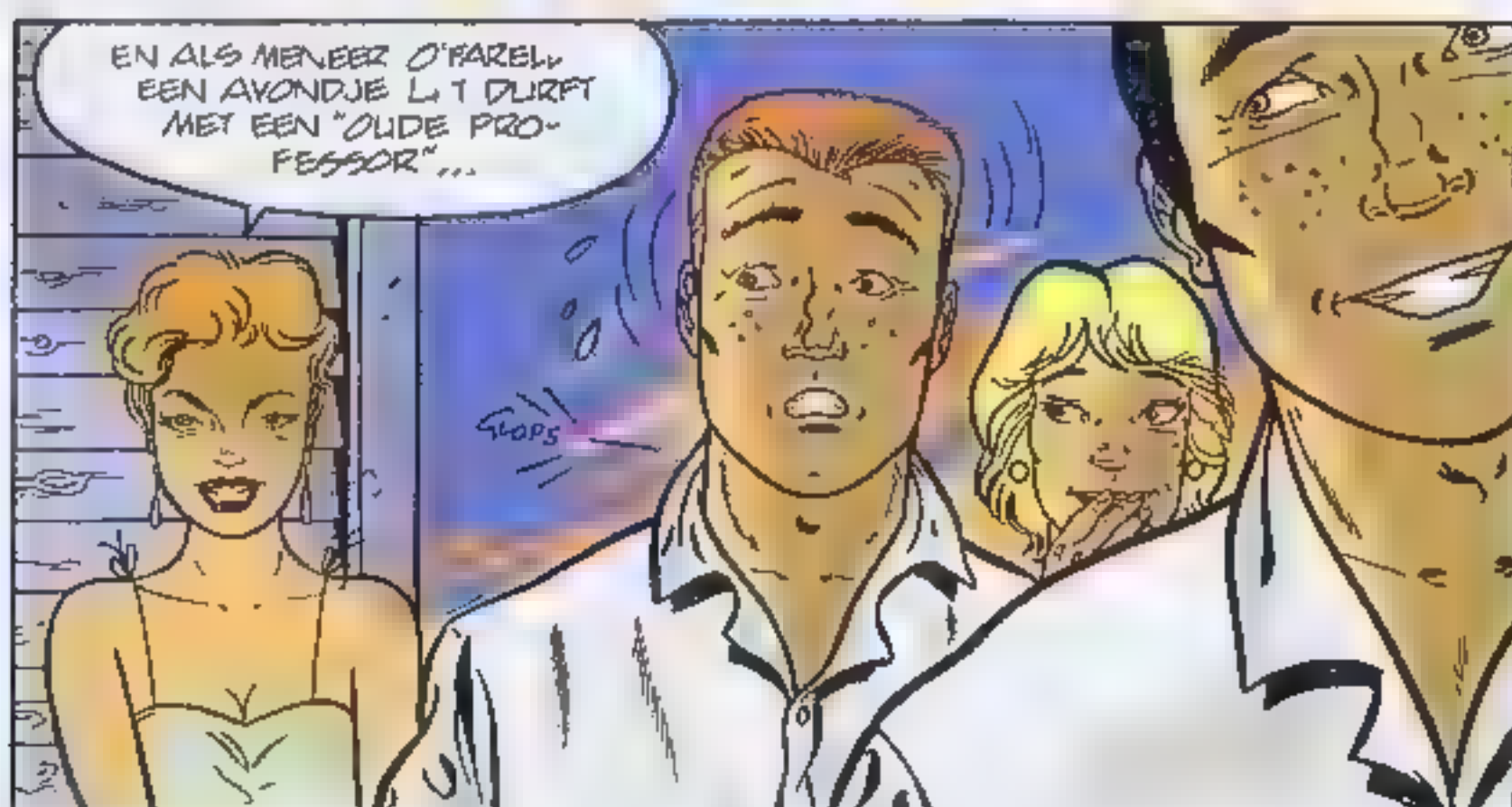

WACHT! HET SCHIET ME TE BINNEN DAT HIJ ONLANGS OVER MANNEN IN HET ZWART VERTELDE, DIE EVENTUELE FOTO'S VAN LIEFDE OPEISTEN. MEER WEEET IK NIET.

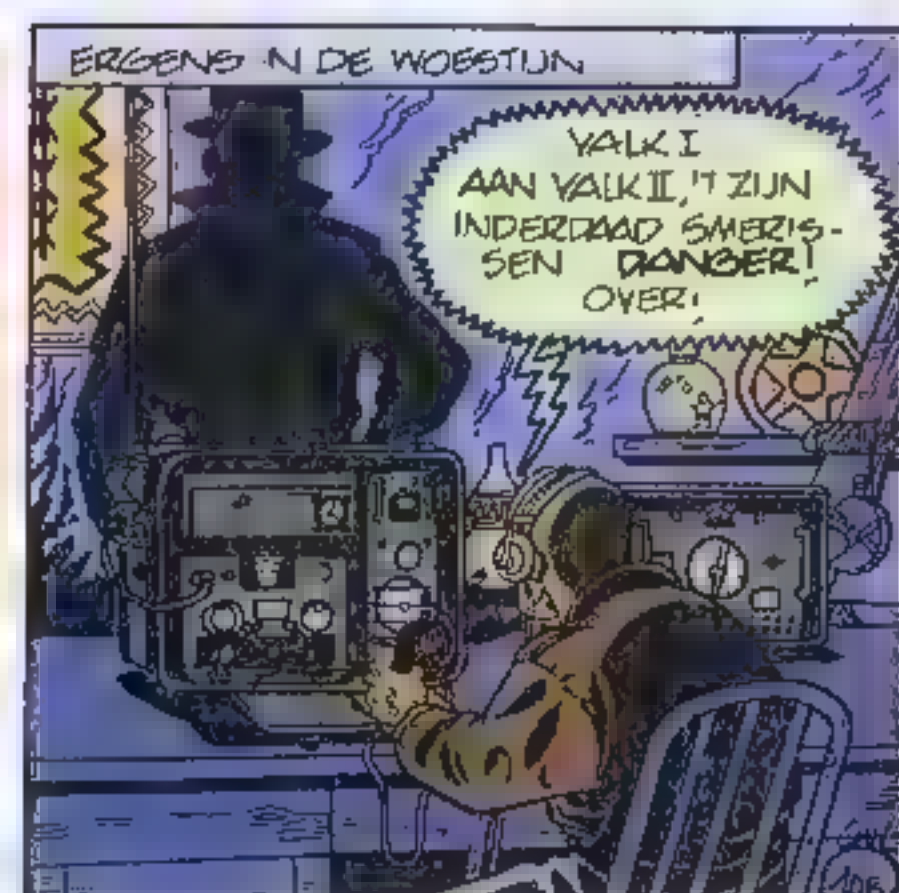

BEDANKT, SAM WE ZIJN 'N STUK VERDER WE GAAN WEER GOEIENAVOND.

TOT LIJF DIENST

EN ALS MENEER O'FARELL EEN AVONDJE LIT DUFFT MET EEN "OULDE PROFESSOR"...

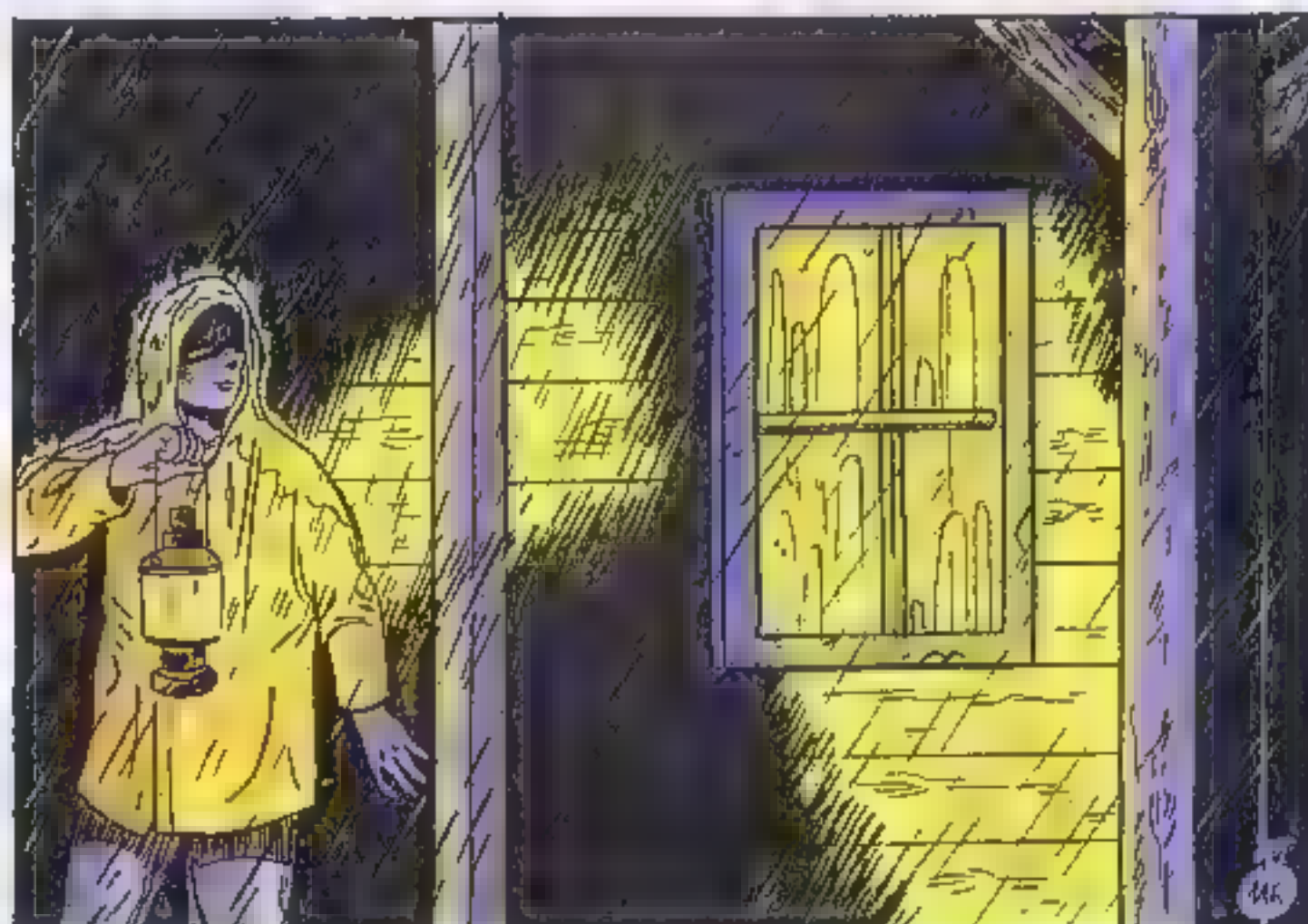
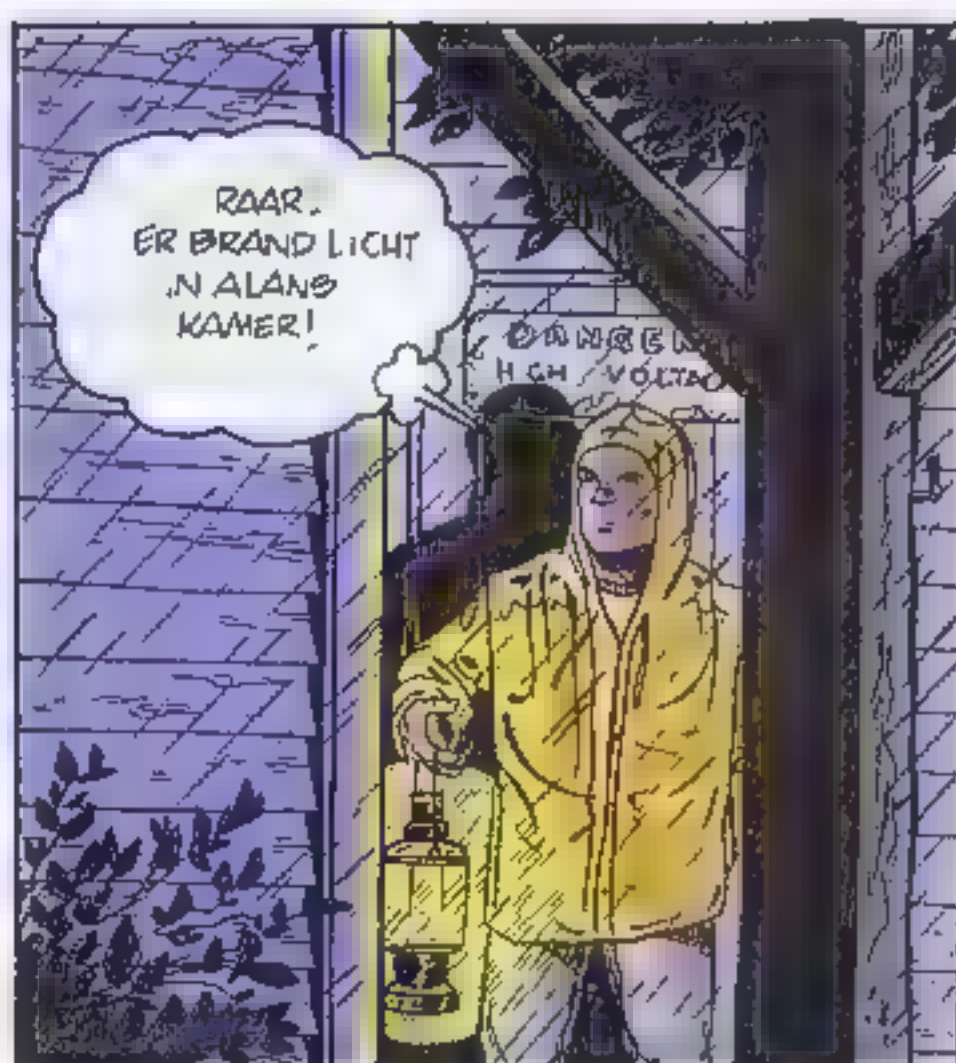

ERGENS IN DE WOESTIJN

YALK I AAN YALK II, 'T ZIJN INDERDAAD SMERISSEN DANGER! OVER!

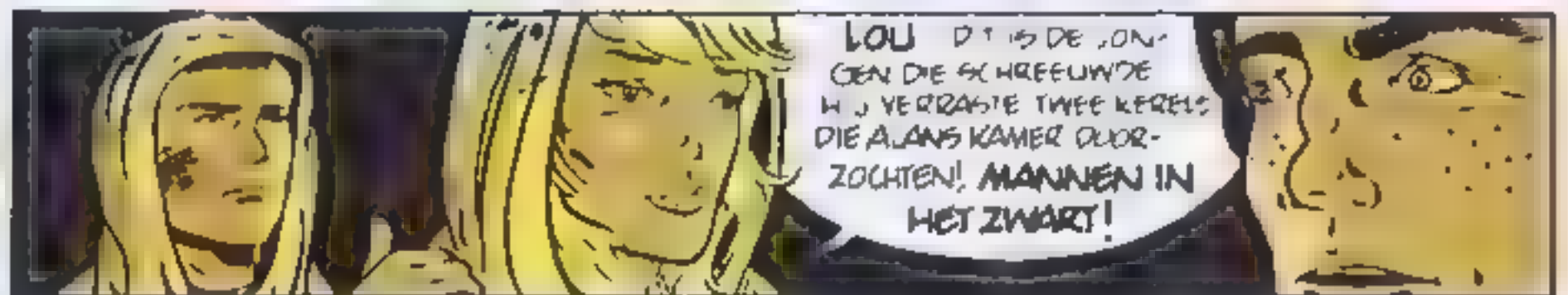
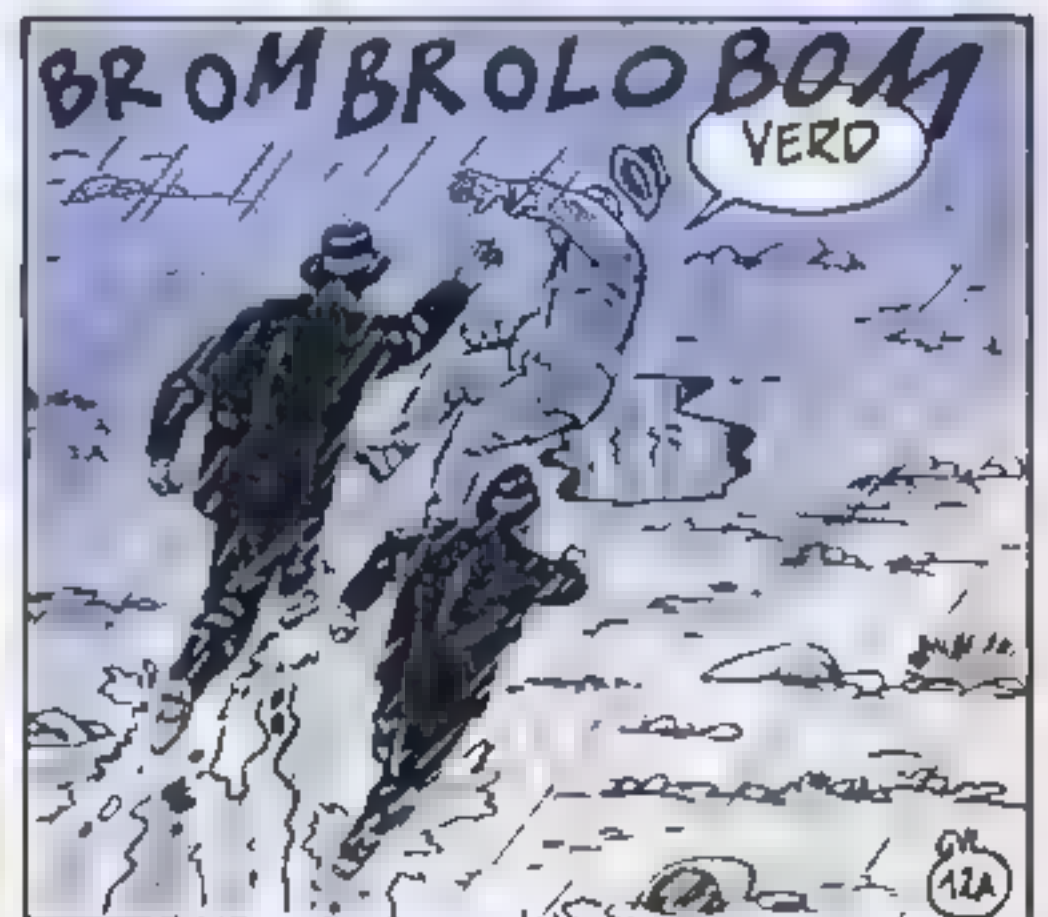
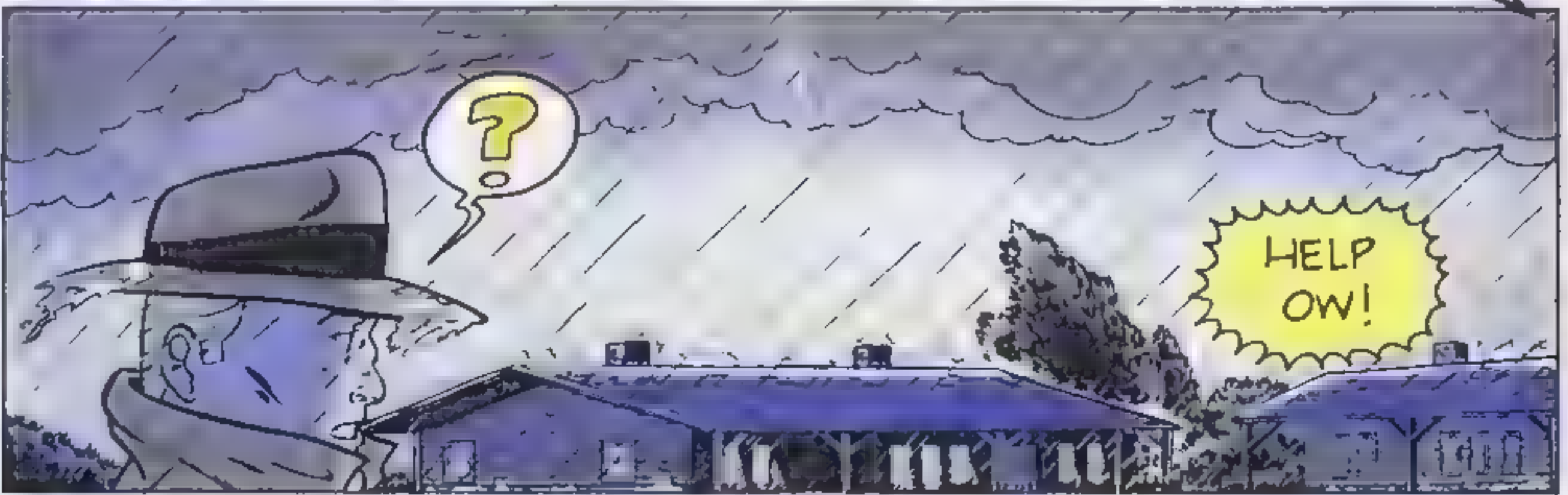

LOU SMOG

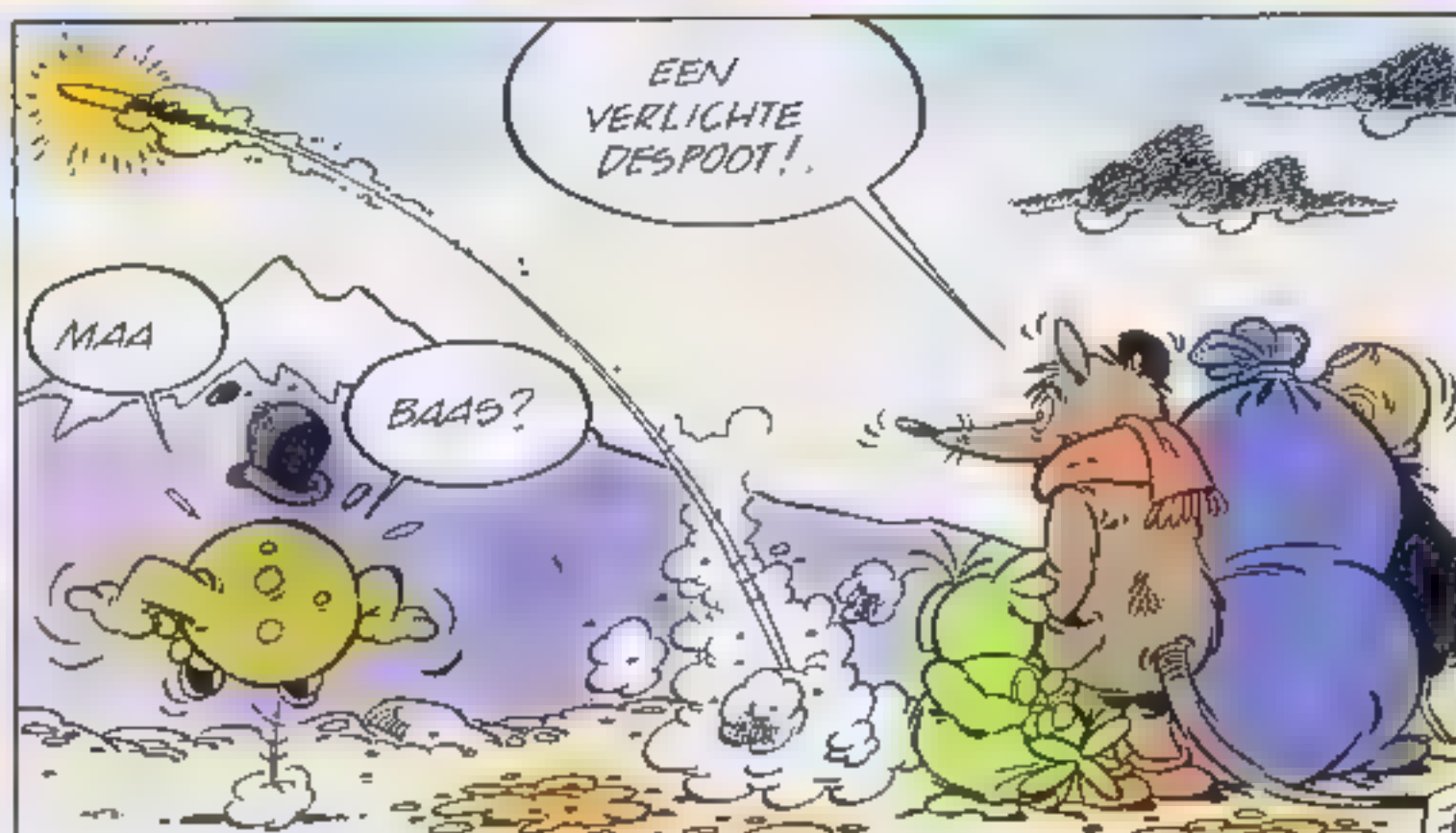
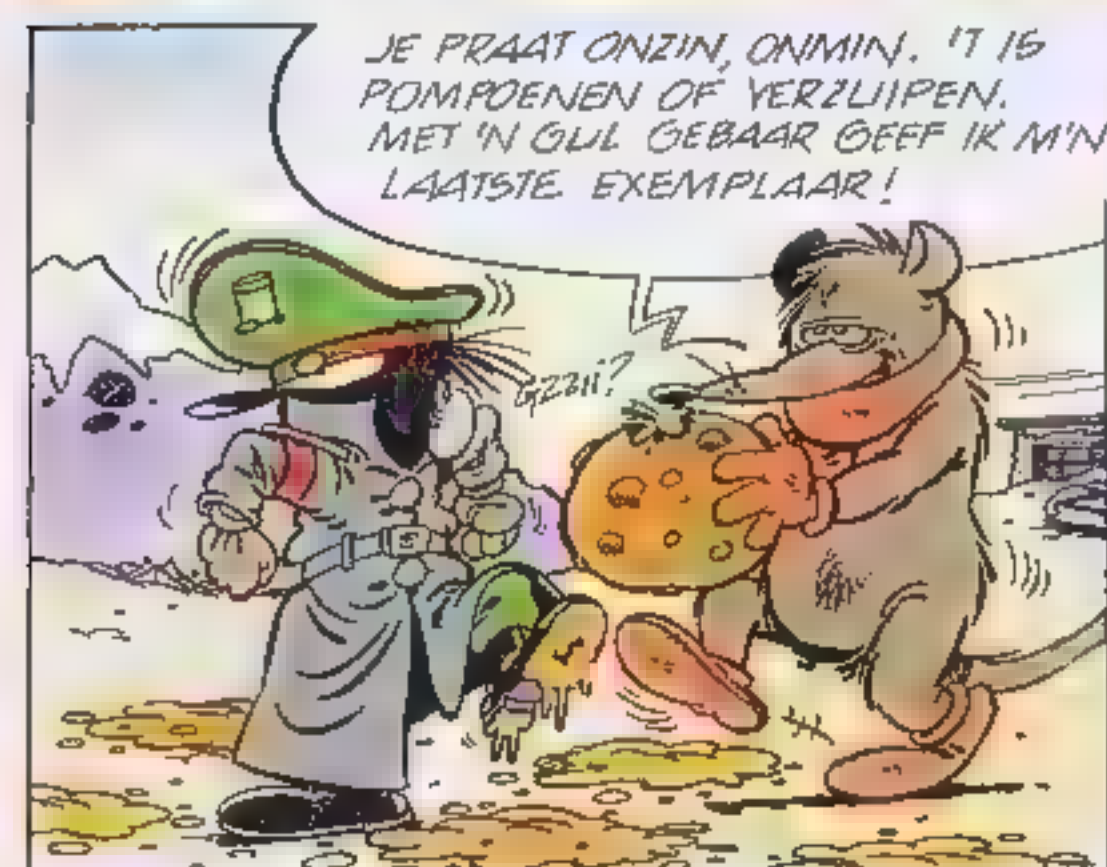
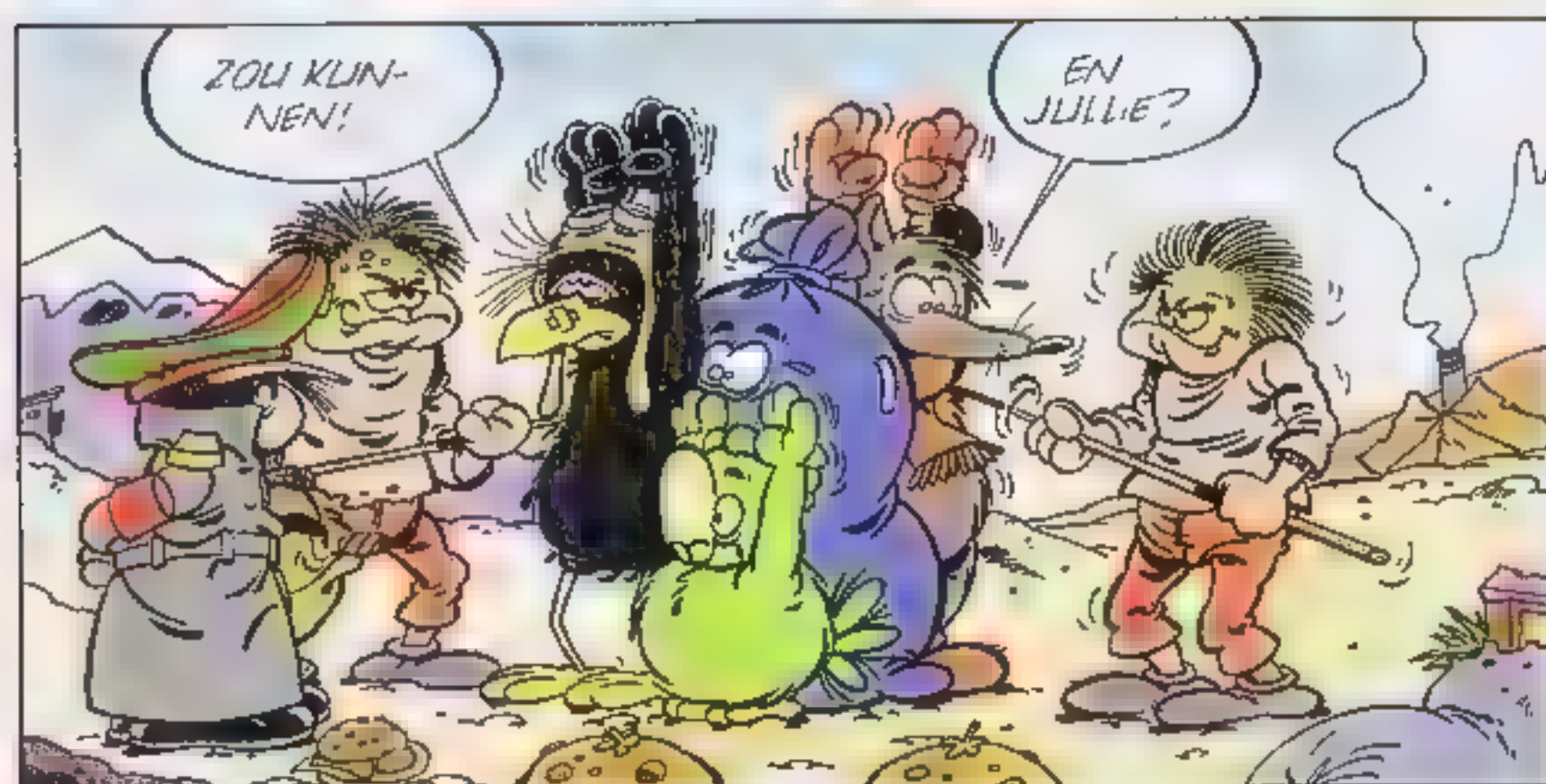
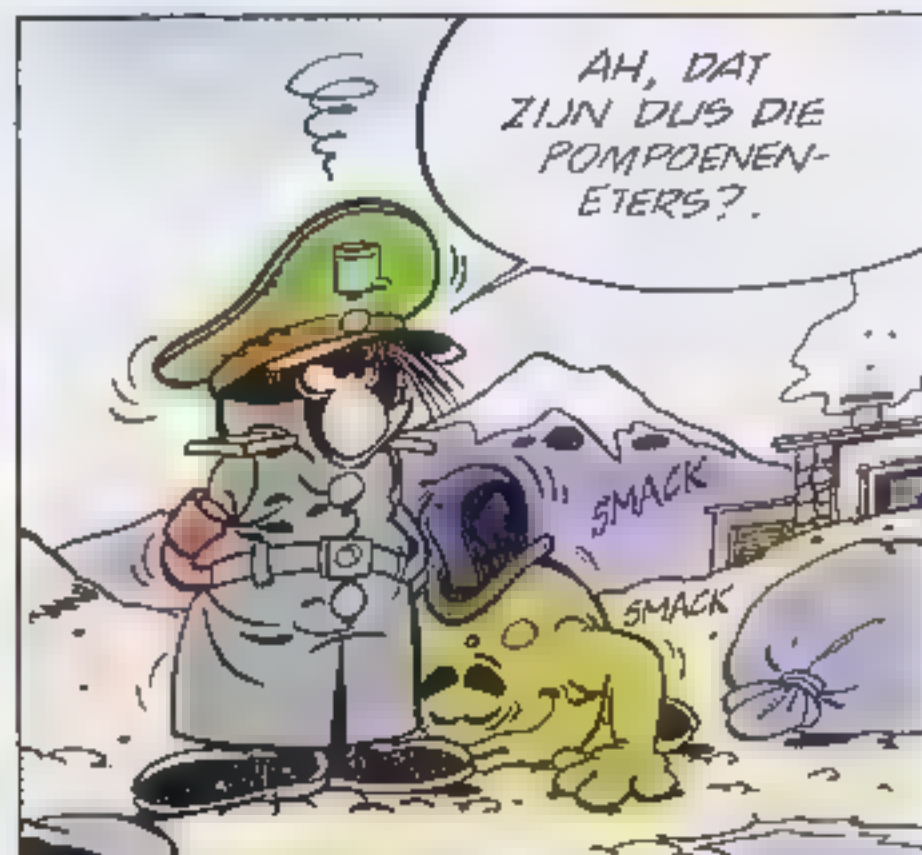

HEB JE M'N
LAAT. TE ALFUM
EEN BERG
VERGEET NIETS
BUT DE LOMBARD
UITGAVEN
AL GELEZEN!

wordt vervolgd

SAMENVATTING: Terwijl de Koningin in gedachten haar ontmoeting met Hera d'weer beleeft, landen prins Hervin en zijn mannen op de vreemde planeet. Samen gaan zij op zoek naar Hans en

Kas

A.-P. Duchâteau

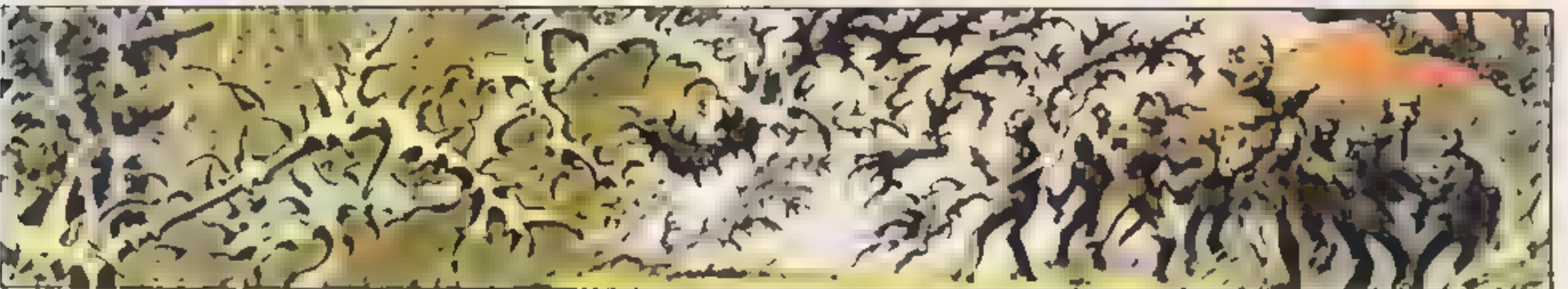
HANS

EEN SCHERM
EEN DOORNSHAAG, EVEN
GEVAARLIJK ALS PRIKKEL-
DRAAD... MAAR RAMEL...
HJ MOEST DE ASTRONEF
BEWAKEN!

PLUG OP
HINTER
LUS

JE VLAMMEN-
WERPER! STEEK
DIE ROTZOO
IN BRAND!

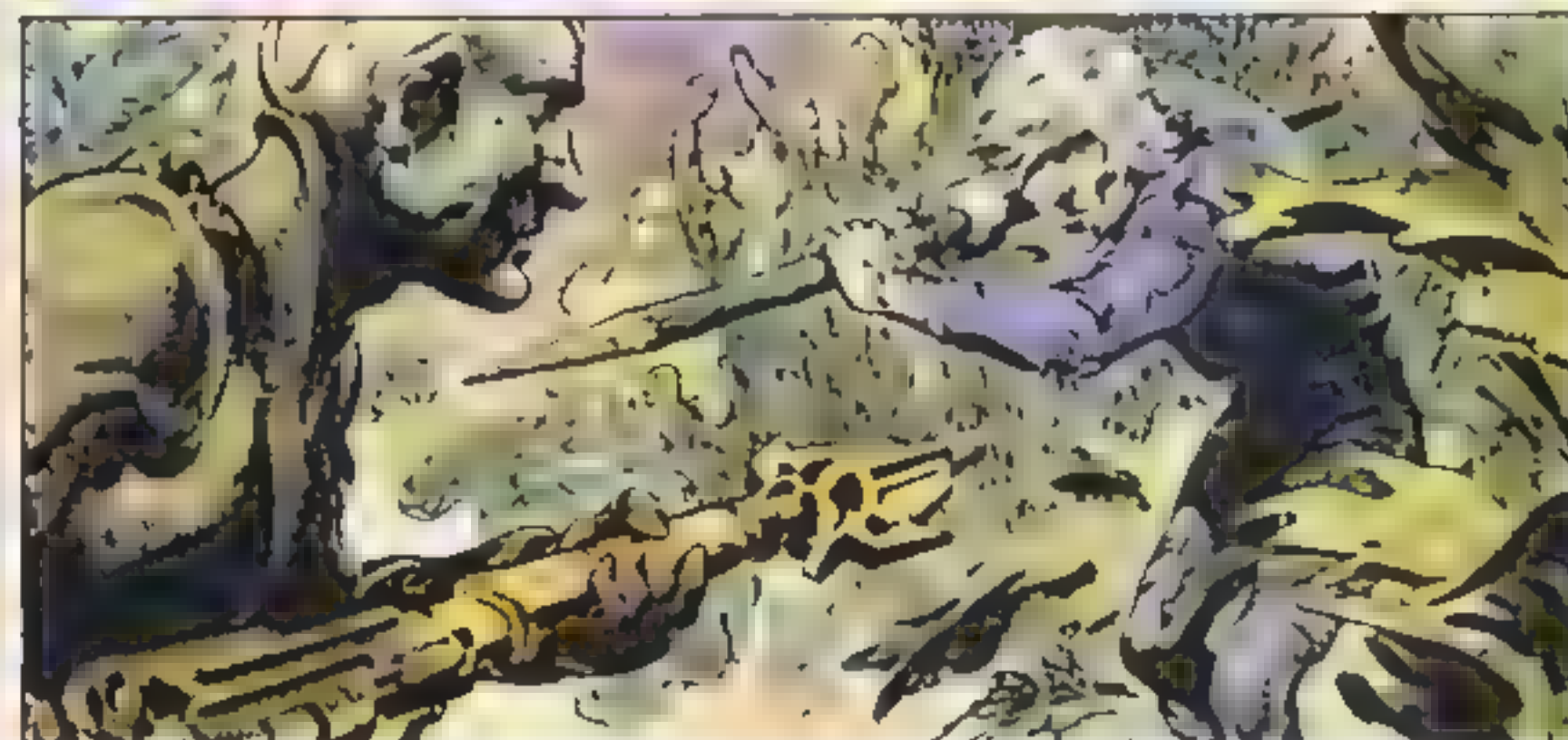
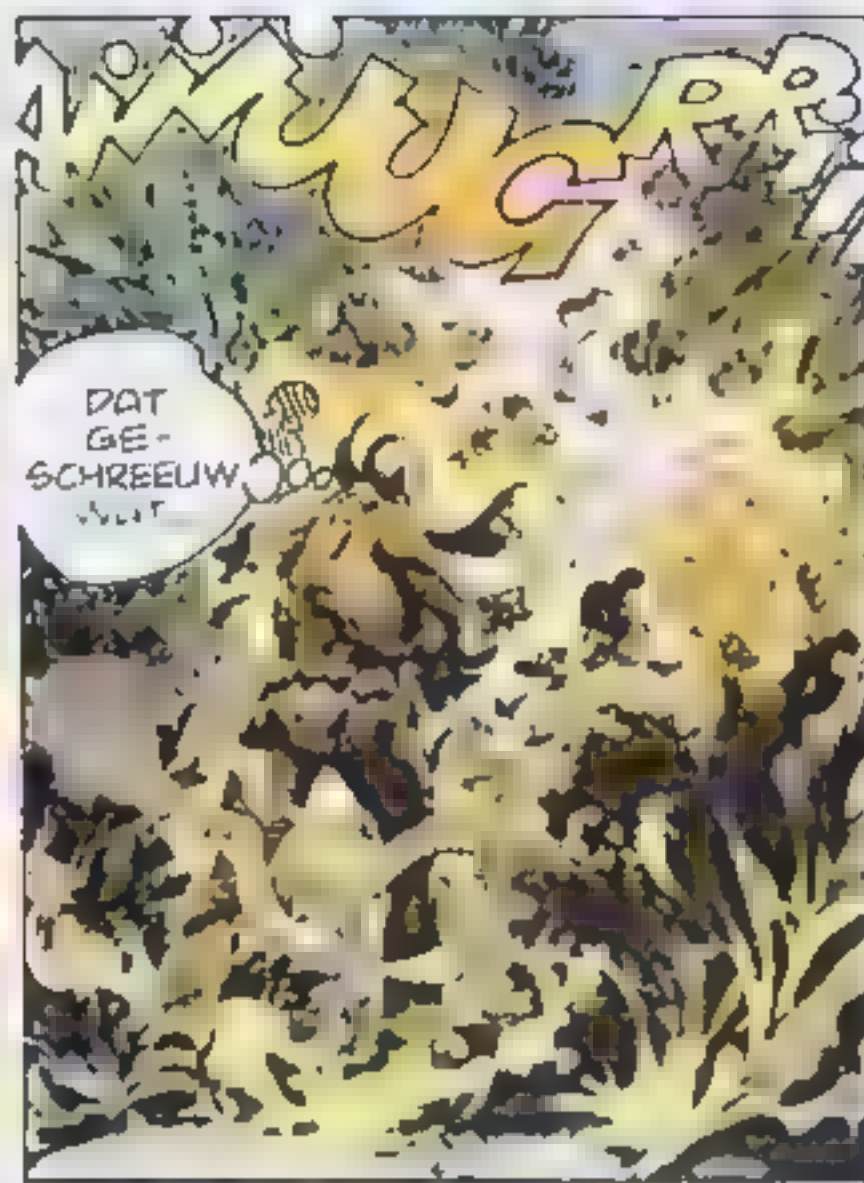
NEE, NEE...
ALS IK
KOM...

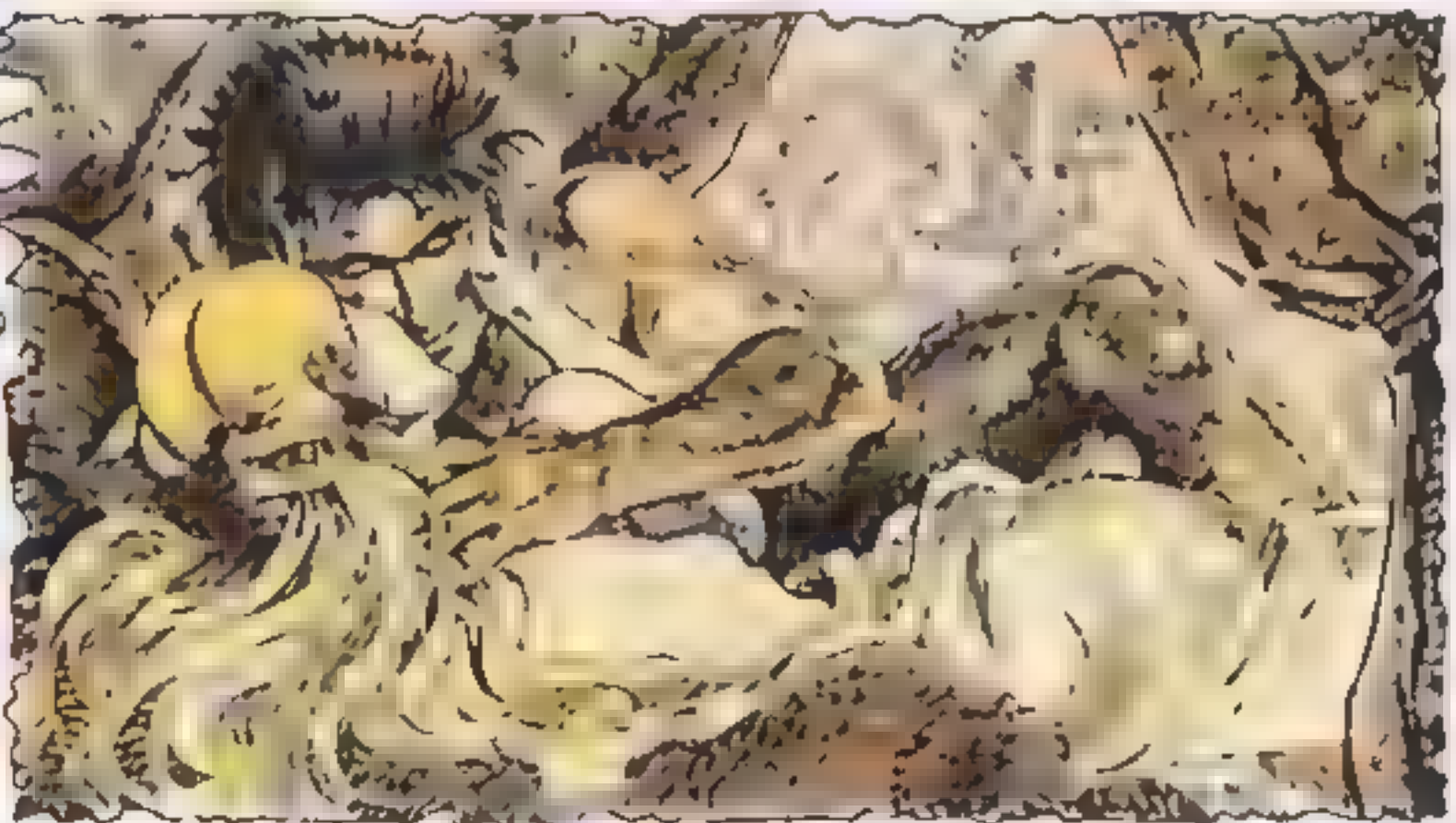
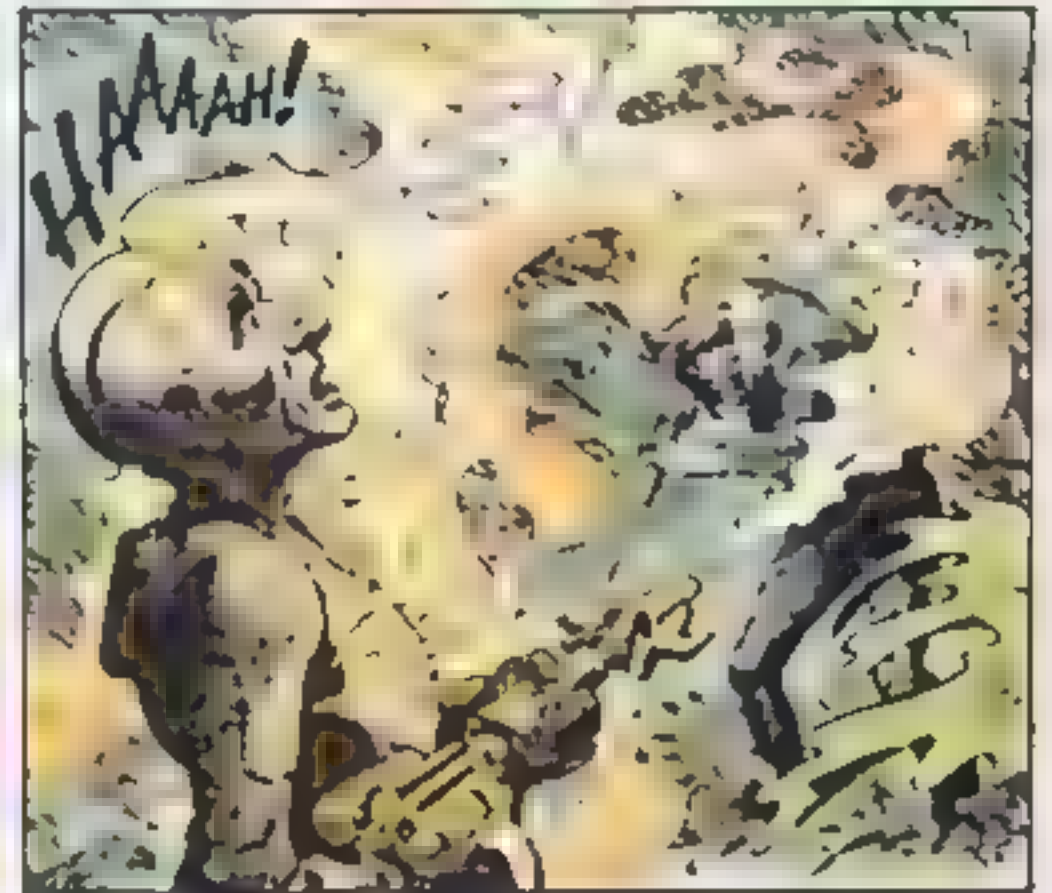
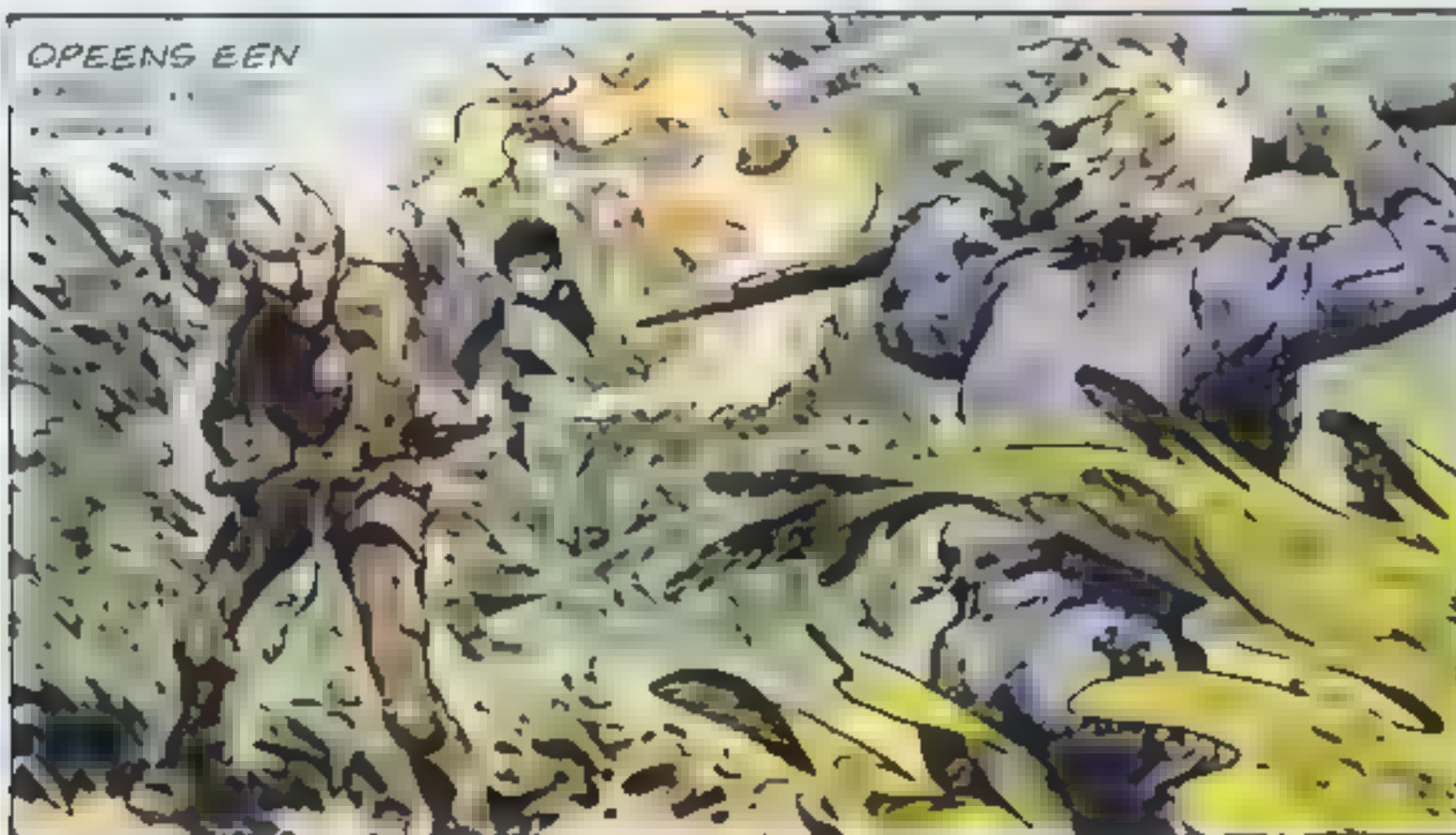
EEN VLAAMSE
WERPER

HANS DE TOVERPLANET

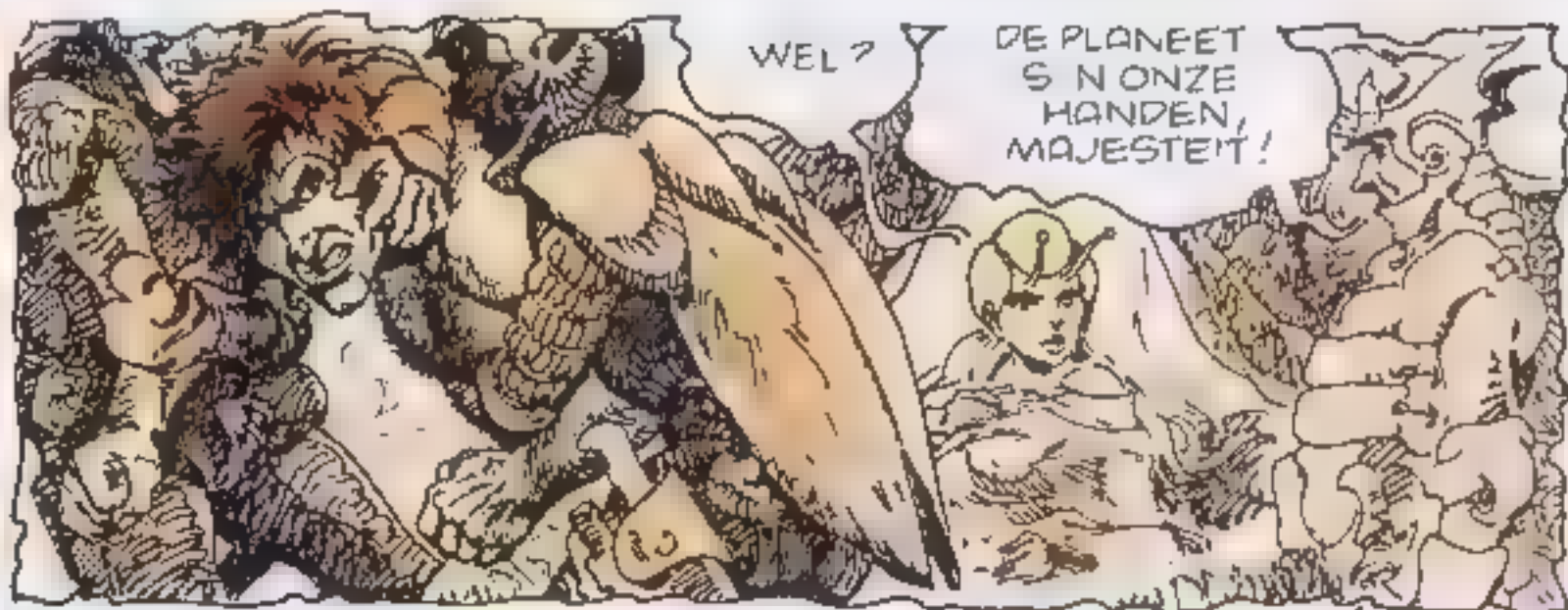

RUIM 'M LIT
DE WEG!

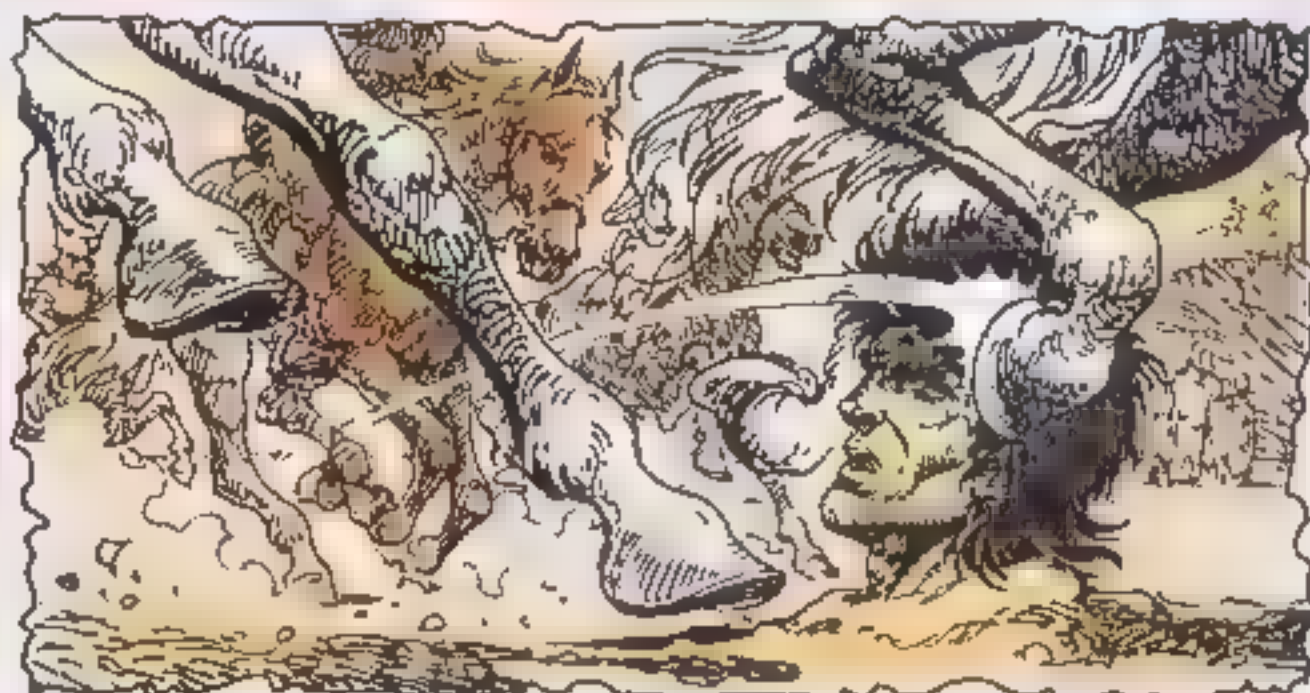
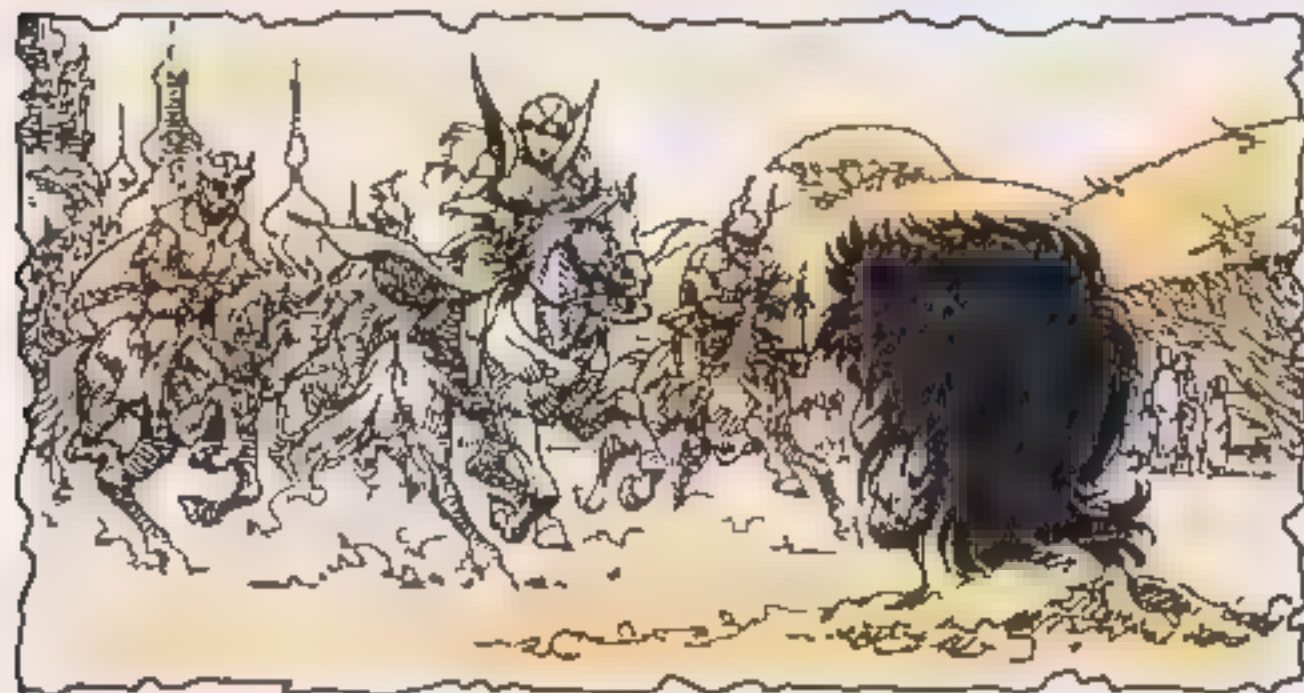
WEL?

DE PLANEET
S N ONZE
HANDEN,
MAJESTEIT!

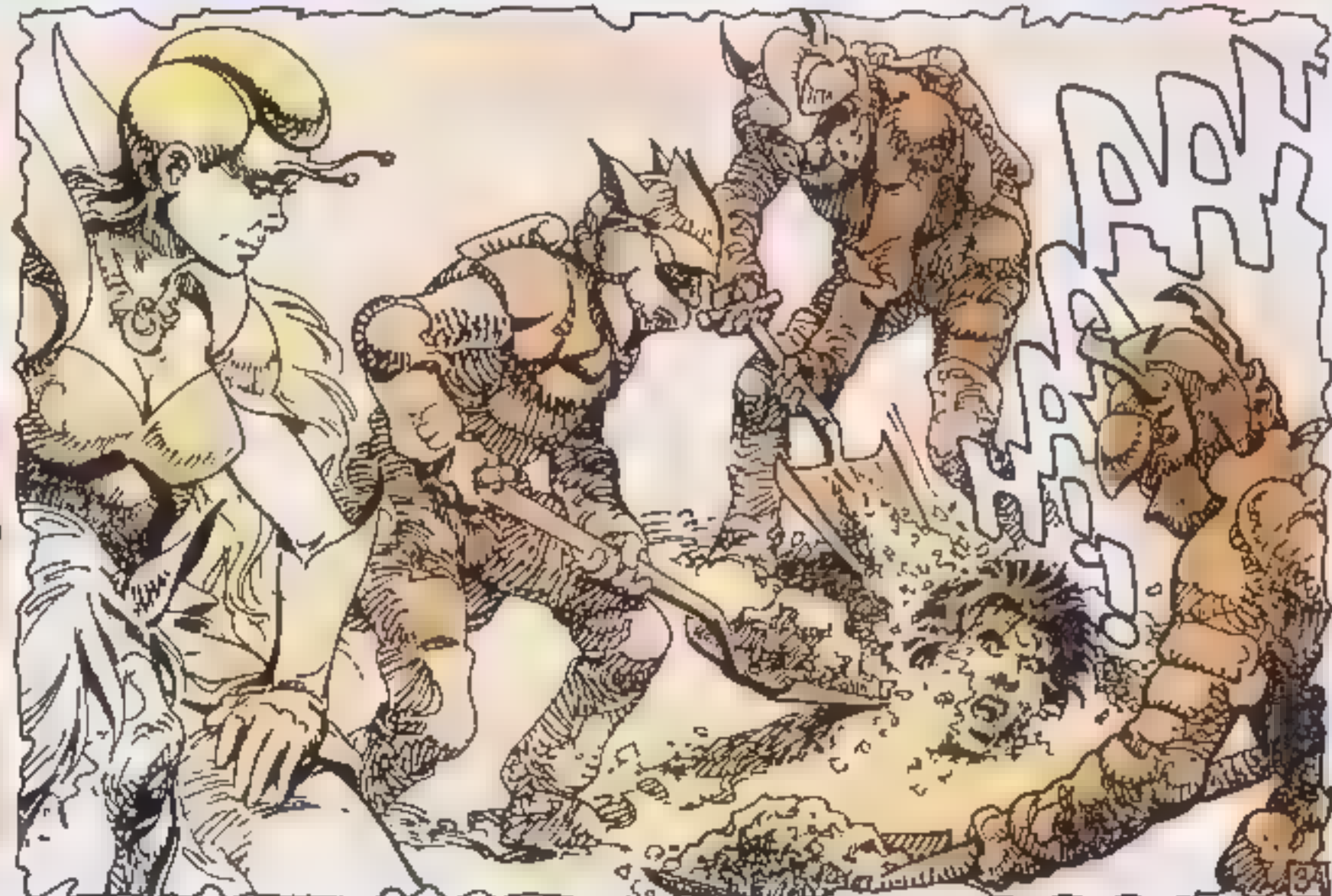
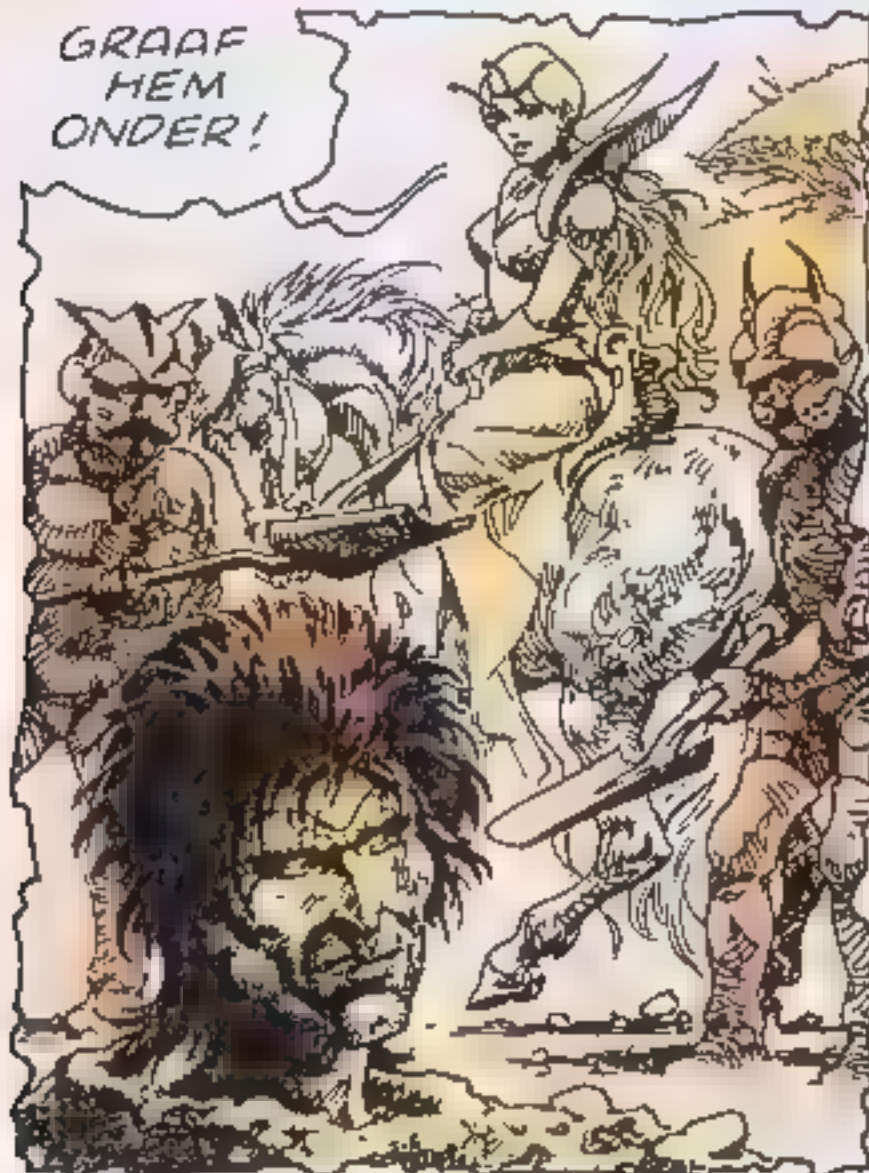

KONINGIN? EEN
VORSTELIJKE
TEEF BEN
JE!

DAT
ZAL JE
BEROLWEN!
JE WORDT
LEVEND BE-
GRAVEN... IN 'T
OPENBAAR!

GRAAF
HEM
ONDER!

HEBBEN JULLIE
DE LAATSTE
"HANS" GELEZEN?
DE WET VAN
ARDELIA

STOM TOEVAL
DAT HANS EN
ORCH EEN NET
OP DIE ZELFDE
PLANEET
TERECHT
KWAMEN

BIJ EEN
DERGELIJKE
SAMENLOOP
VAN OMSTAN-
DIG-
HEDEN KAN
GEEN SPRAKE
VAN TOEVAL
ZIJN!

AAAAA!
IK STERF,
MAAR IK ZAL
OVERLEVEN,
OVERLEVEN!
MET ALLE
KRACHT VAN
M'N LICHAAM
EN ZIEL!

...HERALDS LIJK
WERD VERBRAND,
Z'N AS VERSTROOID.
Z'N KONINKRIJK
WERD WEGGEVAAGD,
Z'N VOLK UITGEROeid
OF IN SLAVERIJ
WEGGEVOERD!
EN NU...

...NU HEB IK
PRINS HERVIN
DAARHEEN LATEN
VERTREKKEN! DE
PRINS... MIJN
BEELD EN GELIJE-
NIS... DIE ALLES IS
WAT IK BEN!

WELKE
ORDE
WIL DE
KONING
GEVEN?

STUUR METEEN EEN
ANDERE EXPEDITIE
NAAR DIE PLANEET
PRINS HERVIN MOET
TERUGKEREN
STEL DE ORDE OP,
DAN ONDERTEKEN
K DIE!

VERDER NOG
BEVELEN,
MAJESTEIT?

JA
ZODRA DE
PRINS VEILIG
IS, WORDT DIE
PLANEET PLAT-
GEBRAND!

wordt vervolgd

DE GROTE INDIAANSE SAGA VAN DERIB!

DERIB

HL. DIE TWEEMAAL GEBOREN WERD

Regenstorm

E. LOMBARD

HIJ DIE TWEEMAAL GEBOREN WERD

De grote Indiaanse saga van Derib is een adembenemend avontuur, waarin de mens centraal staat en waarin ons voorgeschoteld wordt hoe de Indianen werkelijk leefden en dachten.

De medicijnman

«Hij die tweemaal geboren werd» wist dat «de menselijke wezens» hun trots en schoonheid zouden verliezen. Maar 150 jaar later wordt de geest, het levensprincipe van de mens, weer herboren via Amos, zijn kleinzoon. In «Red Road» neemt hij deel aan het werkelijke «mens zijn» tegen de achtergrond van het huidige Amerika.

In ons allemaal sluimert het willen zoeken naar de Waarheid...

Een album dat je steeds opnieuw zult lezen!

REGENSTORM

(Deel 1)

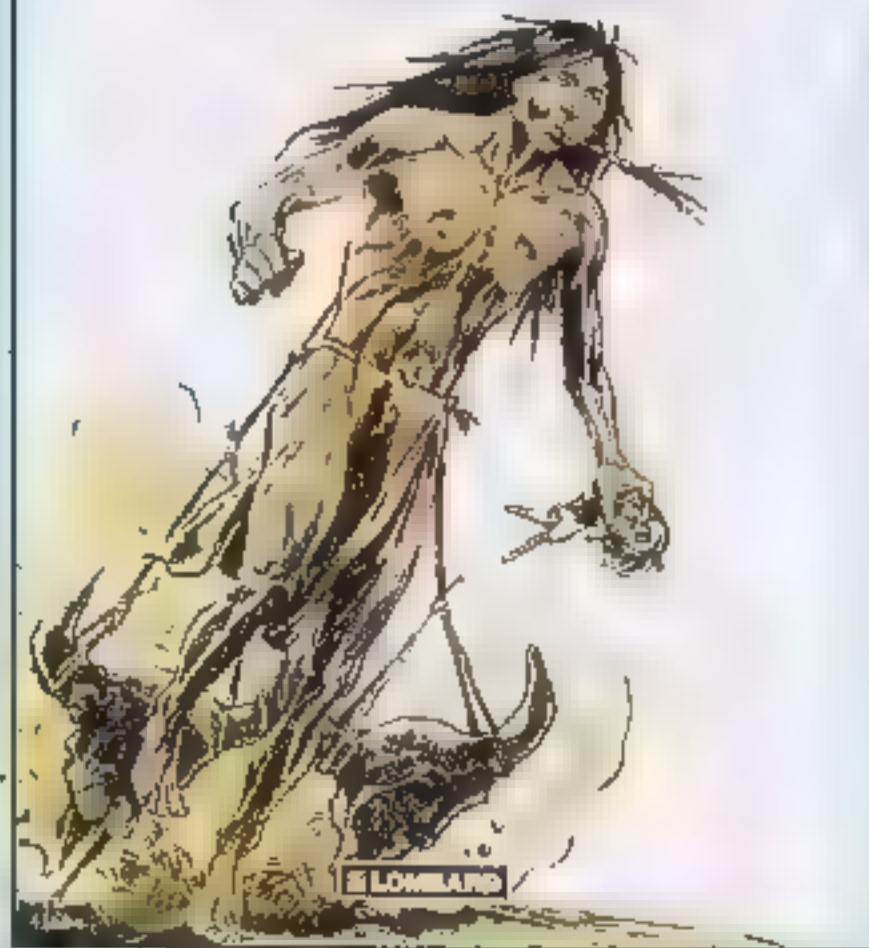
In een Indiaans dorp is een kind geboren. Hij zal «Regenstorm» heten, als herinnering aan de rollende donder van zijn geboortedag. De eerste maanden kent het kind nog de tederheid en geborgenheid van het gezin. Maar al gauw maakt het kind kennis met angst en geweld: bijna al zijn familieleden worden gedood door een vijandelijke stam... Alleen zijn grootmoeder wordt gespaard en met haar trekt hij weg naar de onmetelijke wijdsheid van het Amerikaanse continent.

DERIB

HL. DIE TWEEMAAL GEBOREN WERD

de Zonnedans

E. LOMBARD

DE ZONNEDANS

(Deel 2)

In dit tweede deel ontmoet «Regenstorm» de sjamaan «Rennende Beer», door wie hij wordt geadopteerd. In zijn nieuwe dorp krijgt hij meer en meer belangstelling voor de bezigheden van de medicijnman, die zich voorbereidt op zijn eigen dood, want de geest van Wankantanka is met hem. Omdat het ernaar uitzielt dat hij een belangrijke rol zal gaan spelen, wordt hij «Hij die tweemaal geboren werd» en ondergaat de inwijding van de dans van de zon. Getroffen door de bliksem ontvangt de jonge Indiaan een boodschap van de geesten en begrijpt hij het doel van zijn opdracht.

Elk album:

56 pagina's in kleur
Formaat: 23,6 x 31 cm
Prijs: 495 BF/24,95 FL

NU BIJ JE
BOEKHANDELAAR!

E. LOMBARD
UITGAVEN

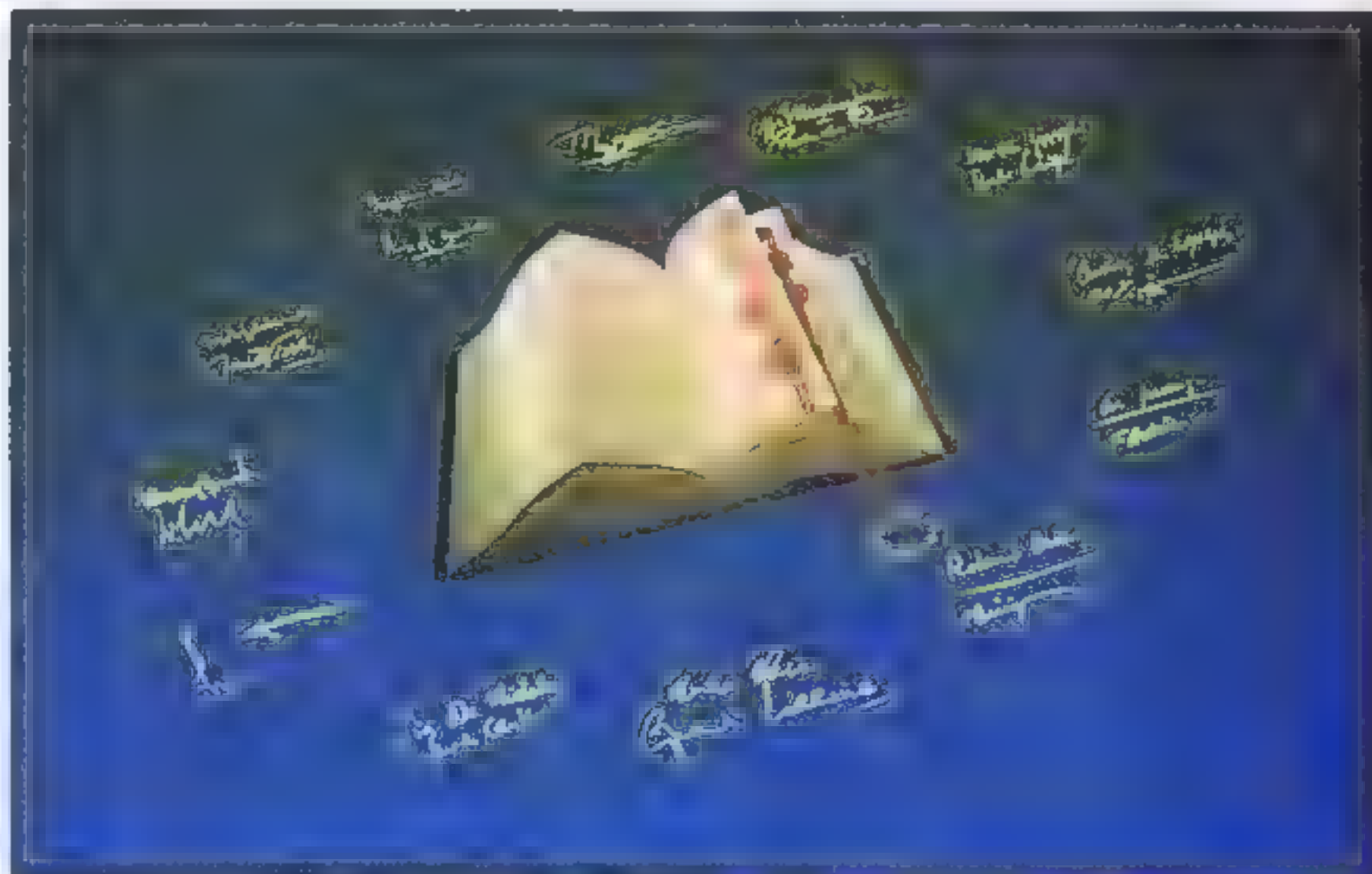

**Het Europese Unieverdrag berust op drie pijlers: de eerste betreft de bevoegdheden van de eigenlijke Europese Gemeenschap, de beide andere zijn eerder van intergouvernementele dan van communautaire aard en hebben betrekking op de buitenlandse politiek en het gezamenlijke veiligheidsbeleid (BPGV), alsook de samenwerking tussen de staten op het gebied van justitie en buitenlandse betrekkingen. We be-
geven ons in de doolhof van Maastricht.**

De communautaire pijler. Het Verdrag van Maastricht roept een «burgerschap van de Unie» in het leven. Daarbij gaat het natuurlijk niet om het afschaffen van de afzonderlijke nationaliteiten, maar vooral om het op elkaar afstemmen van de specifieke rechten die de Europeanen hebben. Zo bepaalt het verdrag dat elke burger van de Unie die geen ingezetene van zijn land van herkomst is (bijvoorbeeld een Belg die in Nederland woont) actief (stemmen) en passief (zich verkiesbaar stellen) kiesrecht heeft bij de gemeenteraads- en Europese verkiezingen in het land waar hij woont. Wat betreft de gemeenteraadsverkiezingen zal de wijze van toepassing van dit recht door de Gemeenschap voor 31 december 1994 worden bepaald; wat betreft de Europese verkiezingen, voor 31 december 1993.

Het Verdrag van Maastricht breidt ook de bevoegdheden van de Gemeenschap uit: enerzijds vergroot het de werkingssfeer op bepaalde gebieden (de sociale politiek, de economische en sociale verbondenheid, het opsporingsbeleid en de technologische ontwikkeling, milieumaatregelen) en anderzijds krijgt ze ook nieuwe bevoegdheden (industriële politiek, ontwik-

De ambities van de Unie

Het Verdrag van Maastricht (foto EEG)

keling van Europese netwerken — infrastructuur voor vervoer, telecommunicatie en energie —, bescherming van de consument, onderwijs, beroepsopleidingen, gezondheid en cultuur).

Het sociale Europa bestaat uit slechts elf landen, want Groot-Brittannië weigert eraan deel te nemen. Het Verdrag van Maastricht omschrijft het als volgt: «De Gemeenschap en haar lidstaten stellen zich tot doel het bevorderen van de werkgelegenheid, het verbeteren van de levens- en werkomstandigheden, een adequate sociale bescherming, de sociale dialoog, de ontwikkeling van het menselijk potentieel dat moet leiden tot een duurzame verhoging van de werkgelegenheid en de strijd tegen ontslagen.»

Groot-Brittannië, dat in december

1992 bijval kreeg van Denemarken, wil evenmin deelnemen aan de gezamenlijke munteenheid, laatste van de drie etappes in de Economische en Monetaire Eenheid (EMU) waar de Gemeenschap groot belang aan hecht.

De eerste fase van de EMU begon in 1990 en zal eind 1993 afgelopen zijn. De tweede fase zal op 1 januari 1994 beginnen. Allebei worden ze gekarakteriseerd door een steeds nauwere convergentie van de economische en monetaire politiek van de verschillende lidstaten van de Gemeenschap. Het geheel zal worden gecoördineerd door een Europees Monetair Instituut dat voor het begin van 1994 zal worden opgericht.

De derde fase van de EMU begint op zijn vroegst op 1 januari 1997 en op

**Elke week
kun je meedoen aan onze «Europa»-wedstrijd
en de originele tekening bij het desbetreffende artikel winnen**

DE VRAGEN VAN DE WEEK:

1. Hoe heet de verdedigingsorganisatie die wellicht ooit de «gewapende arm» van de Gemeenschap wordt?
2. Hoeveel officiële talen worden er in de Europese Gemeenschap gesproken?

TE WINNEN:

De originele tekening van T. Cayman, de tekenaar van Silvester van Rochefort.

Stuur je antwoord op een briefkaart naar «Kafje» (P. H. Spaaklaan 7 - 1070 Brussel - België). Vergeet niet de juiste naam, voornaam en volledig adres te vermelden. Het lot beslist wie de winnaar is.

zijn laatst op 1 januari 1999. Eigenlijk hangt alles af van het aantal landen dat in 1996 in staat wordt geacht de gemeenschappelijke munteenheid de Ecu in te voeren. Deze landen moeten namelijk beantwoorden aan zeer nauwlettende voorwaarden waar het gaat om de stabiliteit van de prijs, de openbare financiën (het terugdringen van het overheids- en het begrotingstekort) en de stabiliteit van de wisselkoersen. De monetaire politiek van deze landen zal daarom worden beheerd door een Centrale Europese Bank (CEB), die onafhankelijk van de nationale regeringen functioneert en die een half jaar voor invoering van de gezamenlijke valuta in werking zal treden.

Het Verdrag van Maastricht brengt ook eigen wijzigingen aan in het functioneren van de instellingen van de Gemeenschap: terwijl de Europese Raad (staatschefs en regeringsleiders) wordt bevestigd in zijn rol van stimulerend politiek middelpunt, wordt de macht van het Europese Parlement sterk uitgebreid.

Zo zal de Volksvertegenwoordiging in Straatsburg op wetgevend gebied samen met de Raad van Ministers een echt medebeslissingsrecht krijgen — ze zal het aannemen van communautaire «wetten» definitief kunnen blokkeren — als het gaat om kwesties zoals het vrije verkeer

van werknemers, de Interne Markt, wetenschappelijk onderzoek en milieu. Ook zal ze haar goedkeuring moeten geven voordat een geheel nieuwe Commissie in functie treedt, zal ze worden belast met het aanwijzen van een ombudsman tot wie de burgers zich kunnen richten, etc.

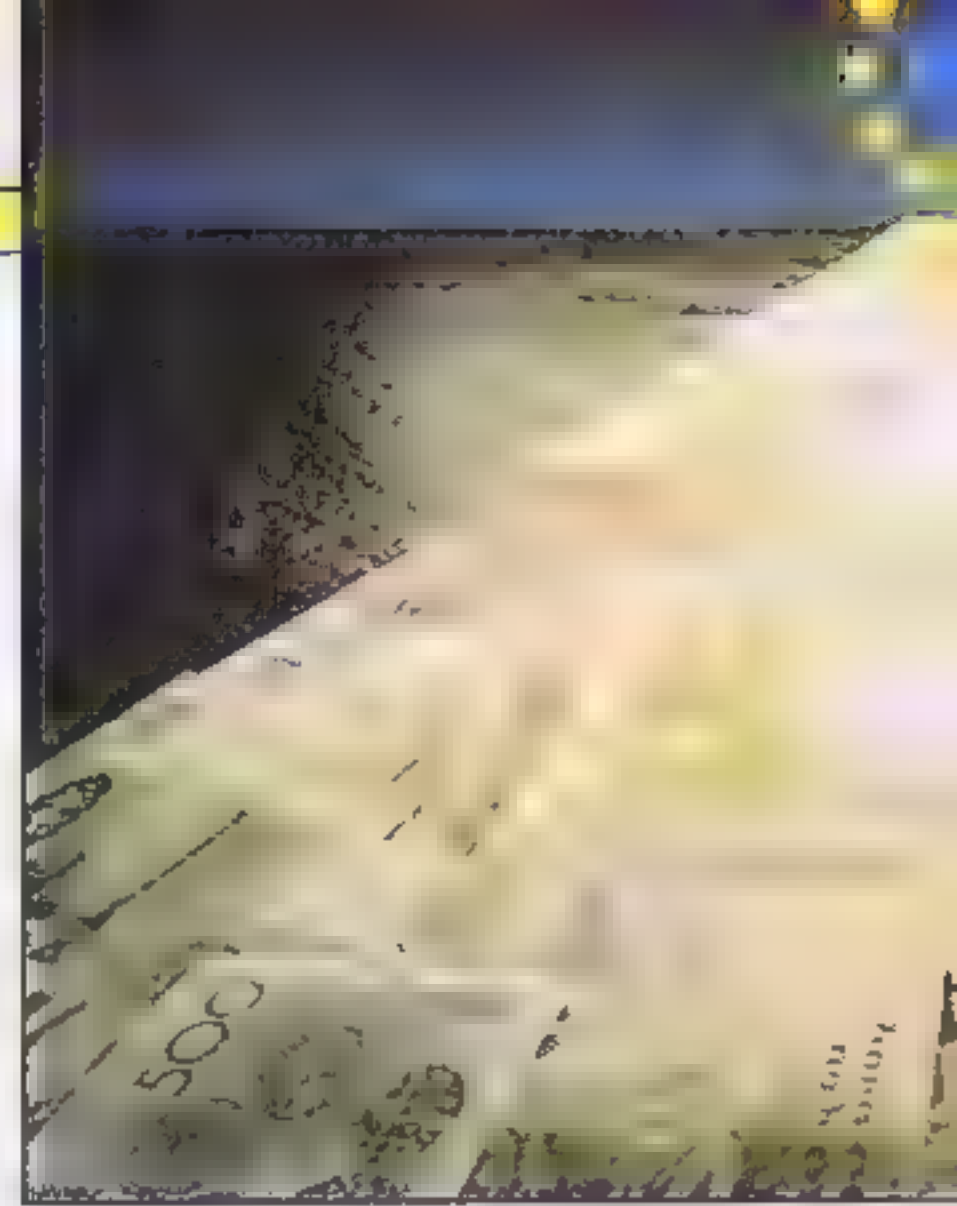
Ten slotte voorziet het Europese Eenheidsverdrag ook in de stichting van een regionaal (advies)comité van de Gemeenschap en in een «grotere deelneming» van de nationale parlementen aan het communautaire leven.

De buitenlandse politiek en het gezamenlijk veiligheidsbeleid (BPGV).

De BPGV, als tweede pijler van het Verdrag van Maastricht, is bedoeld om de politieke identiteit van de Gemeenschap een eigen gezicht te geven. In tegenstelling tot de EMU is ze bijvoorbeeld niet volledig onderworpen aan de communautaire procedures, maar is het vooral een zaak van intergouvernementale samenwerking: de ministers van de Twaalf nemen alle beslissingen, waarbij de Commissie alleen bevoegd is tot het indienen van voorstellen.

De doelstellingen van de BPGV zijn ruim. Het Verdrag van Maastricht formuleert ze aldus:

— de bescherming van de gemeenschappelijke waarden, de fundamentele belangen en de onafhankelijkheid van de Unie;

In de Gemeenschap wordt op uiterlijk 1 januari 1999 een gezamenlijke valuta ingevoerd: de Ecu (foto EEG)

- de versterking van de veiligheid van de Unie en haar lidstaten in al haar vormen,
- het bewaren van de vrede en de vergroting van de internationale veiligheid;
- het bevorderen van de internationale samenwerking;
- de ontwikkeling en consolidatie van de democratie en de rechtstaat, alsook de eerbiediging van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

De Unie beschikt over twee wegen om deze doelstellingen te verwe-

Rondreis door Europa in twaalf etappen: Jean-Claude Servais en Luxemburg

Jean-Claude Servais woont in Gaume, in de provincie Luxemburg in het uiterste zuiden van België. Aan de ene kant Frankrijk, aan de andere het groothertogdom Luxemburg. De Luxemburgers? Grrr...

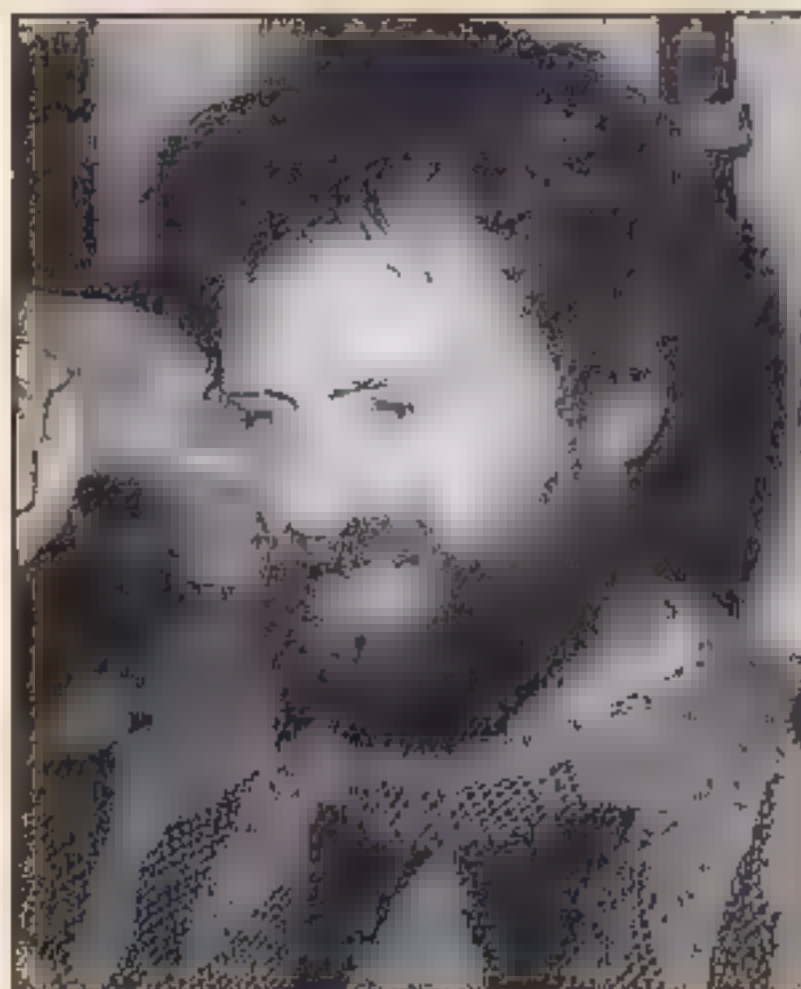
— «In Luxemburg propt iedereen zich vol...», beweert de zanger Jacques Dutronc. Klopt dat?

— Ik woon op 35 km afstand van het groothertogdom. Iedereen bij mij uit de buurt gaat er sigaretten en drank kopen, en ook benzine. Zelf rij ik er ook wel eens heen om m'n tank vol te laten gooien.

— **Steekt u alleen uit materiële overwegingen de grens over?**

— Er is een onderzoek onder de bewoners van de provincie Luxemburg gehouden om te zien of ze samengevoegd wilden worden met

Strijdende mentaliteiten

het groothertogdom of liever een onderdeel van België blijven. De meerderheid sprak zich uit voor aansluiting. Maar volgens mij zijn de motieven daarvoor in de eerste plaats economisch. De Luxemburgers hebben echt een heel andere mentaliteit dan wij, veel Duitsers. Ze zijn erg kil, erg trots, niet erg benaderbaar.

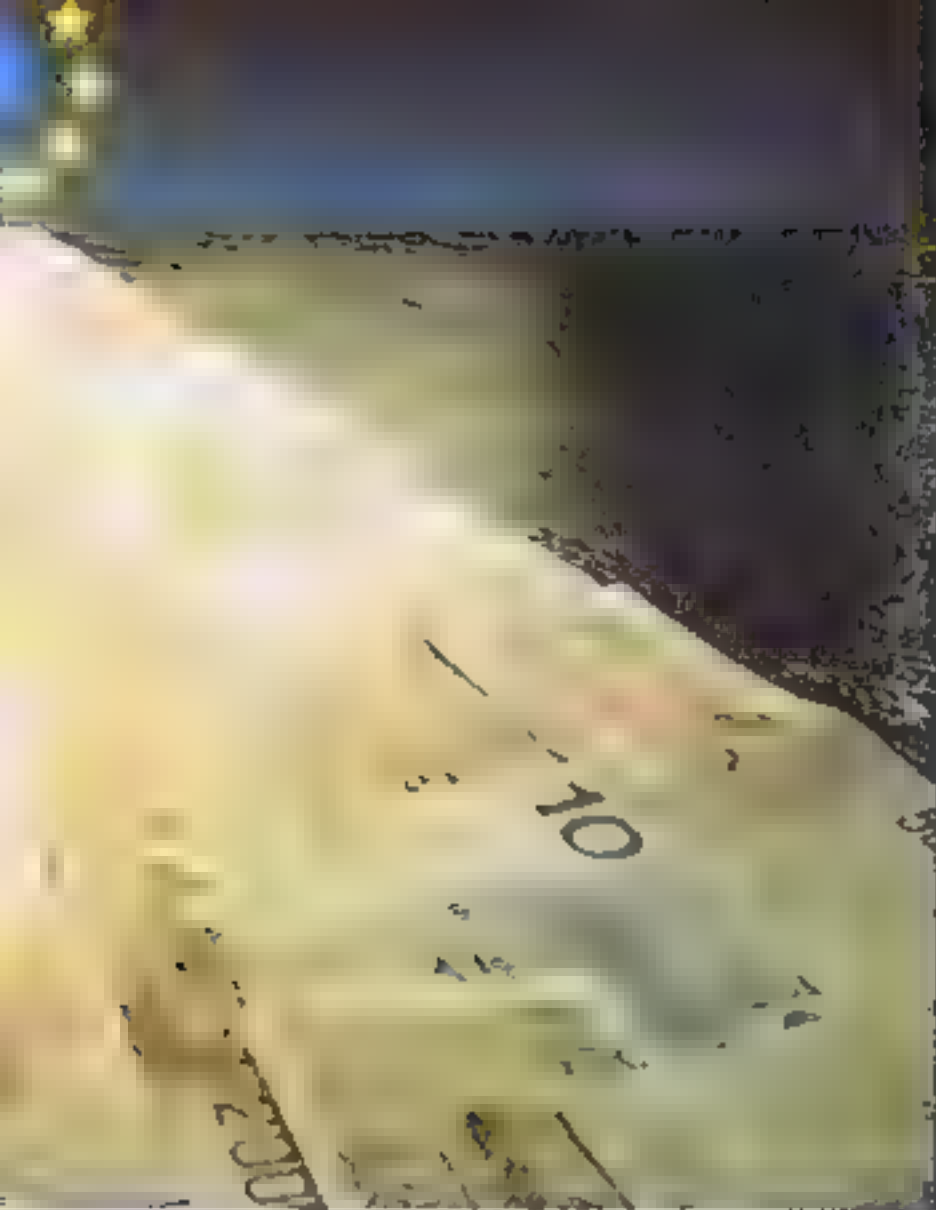
— **Zegt u dat uit eigen ervaring?**

— Ik heb er een paar gekend die lid waren van dezelfde wielclub als ik. En ik ben ook voor televisieuitzendingen in Luxemburg geweest. Een Luxemburger heeft een erg hooghartige, dominerende kant. Ik kan er alleen maar om lachen.

— **Zijn die grote mentaliteitsverschillen volgens u een obstakel bij de eenwording van Europa?**

— Ik sla Europa niet hoog aan. Iedereen wil die eenwording wel, maar alleen als hij zijn voorrechten kan behouden. Als ik alleen al zie welke mentaliteitsverschillen er bestaan tussen de mensen van mijn streek, de Gaumais, en de bewoners van het Pays d'Arlon, Luxemburgers, Ardenners, Fransen en Duitsers, die allemaal in een straal van 60 km wonen, dan lijkt het me onmogelijk om alle Europeanen bij elkaar te krijgen.

zenlijken: de «systematische samenwerking tussen de lidstaten bij het voeren van hun politiek» op de gebieden die een algemeen belang vertegenwoordigen — in die hoedanigheid kunnen «gemeenschappelijke standpunten» worden bepaald — en het door de lidstaten uitvoeren van «gemeenschappelijke acties op de gebieden waarop ze grote belangen gemeen hebben.»

In belangrijke internationale organisaties zoals de Verenigde Naties zullen de lidstaten met een gemeenschappelijk standpunt naar buiten moeten treden.

Trouwens, de Europese Raden van Maastricht (9 en 10 december 1991) en van Lissabon (26 en 27

juni 1992) hebben een voorlopige lijst opgesteld van gebieden die met de buitenlandpolitiek en het veiligheidsbeleid samenhangen en waarop de landen van de Gemeenschap gezamenlijk actie zouden kunnen ondernemen: de politieke stabiliteit in Midden- en Oost-Europa, in de Maghreb en in het Midden-Oosten, het opzetten van een Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE), de ontwapeningspolitiek en de wapenbeheersing in Europa en dergelijke.

Hoe moet de BPGV in werking treden? Het Verdrag van Maastricht laat het formuleren van algemene richtlijnen over aan de Europese Raad (staatschefs en regeringsleiders). Uitgaande van die richtlijnen moeten de ministers van buitenlandse zaken van de Gemeenschap met eenheid van stemmen bepalen welke kwesties het doe van een gemeenschappelijke actie kunnen worden. De praktische beslissingen die een dergelijke actie met zich meebrengt, kunnen echter met meerderheid van stemmen (momenteel 54 van de 76 stemmen) worden genomen.

Het Verdrag van Maastricht benadrukt dat de BPGV inhoud «het geheel van de kwesties met betrekking tot de veiligheid van de Europese Unie, inclusief op termijn de formulering van een gezamenlijke defensiepolitiek, die op termijn zou

kunnen leiden tot een gezamenlijke defensie.»

Op de topontmoeting in Edinburgh van 11 en 12 december 1992 liet Denemarken weten niet te willen meedoen aan handelingen van de Gemeenschap «die betrekking hebben op het gebied van defensie.» Maar de andere elf landen zijn vastbesloten op de ingeslagen weg verder te gaan.

In dit kader kan er een beslissende rol zijn weggelegd voor de Westeuropese Unie (WEU), de enige louter Europese organisatie met bevoegdheid op defensiegebied waarin alle lidstaten van de Gemeenschap met uitzondering van Denemarken, Ierland en Griekenland zijn vertegenwoordigd. «De WEU zal worden ontwikkeld als defensief onderdeel van de Europese Unie en als versterking van de Europese pijler van het Atlantisch Bondgenootschap», bepaalt namelijk een verklaring die aan het Verdrag van Maastricht is toegevoegd. Op die manier zou de WEU de gewapende arm van de Gemeenschap kunnen worden.

Maar zover is het natuurlijk nog niet. De — voorzichtige — bepalingen in het Europese Unieverdrag waarin van veiligheid en defensie wordt gesproken, zullen namelijk in 1996 worden herzien, op basis van de «tot op dat moment geboekte vooruitgang en verworven ervaring.»

Tanguy Verhoosel

— **Hebt u tot nog toe nooit kunnen profiteren van het bestaan van de Gemeenschap?**

— Europa is goed voor het handelsverkeer. Maar hier, ver weg op het platteland, merken de mensen er weinig van. Als je zoals ik strips tekent, word je vanwege je vak een klein beetje Europees, want je gaat op reis. Maar voor mij en voor mijn albums zal Europa niets veranderen: doordat mijn verhalen doordrongen zijn van de Latijnse cultuur, worden ze bijvoorbeeld door de Nederlandstalige Belgen heel anders aangevoeld dan door de

Franstalige. Ze worden daar zelfs nauwelijks verkocht.

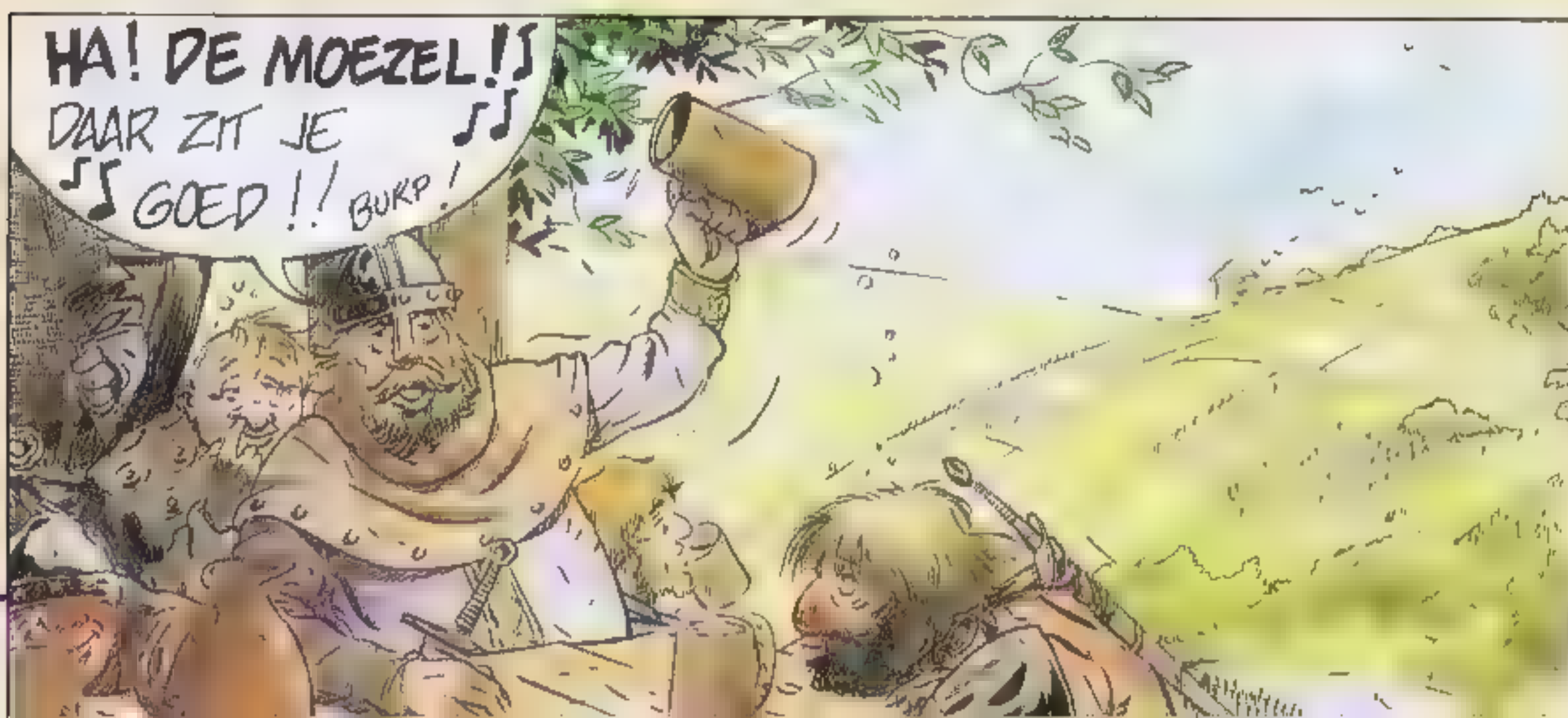
— **Als Jacques Delors u zou voorstellen om zijn functie als voorzitter van het uitvoerend comité van de Twaalf over te nemen, zou u dan weigeren?**

— Nou en of! Ik zit hier best, ik heb geen enkele zin om te reizen. En buiten dat heb ik geen flauw idee hoe ik al die verschillende mentaliteiten op elkaar zou kunnen afstemmen.

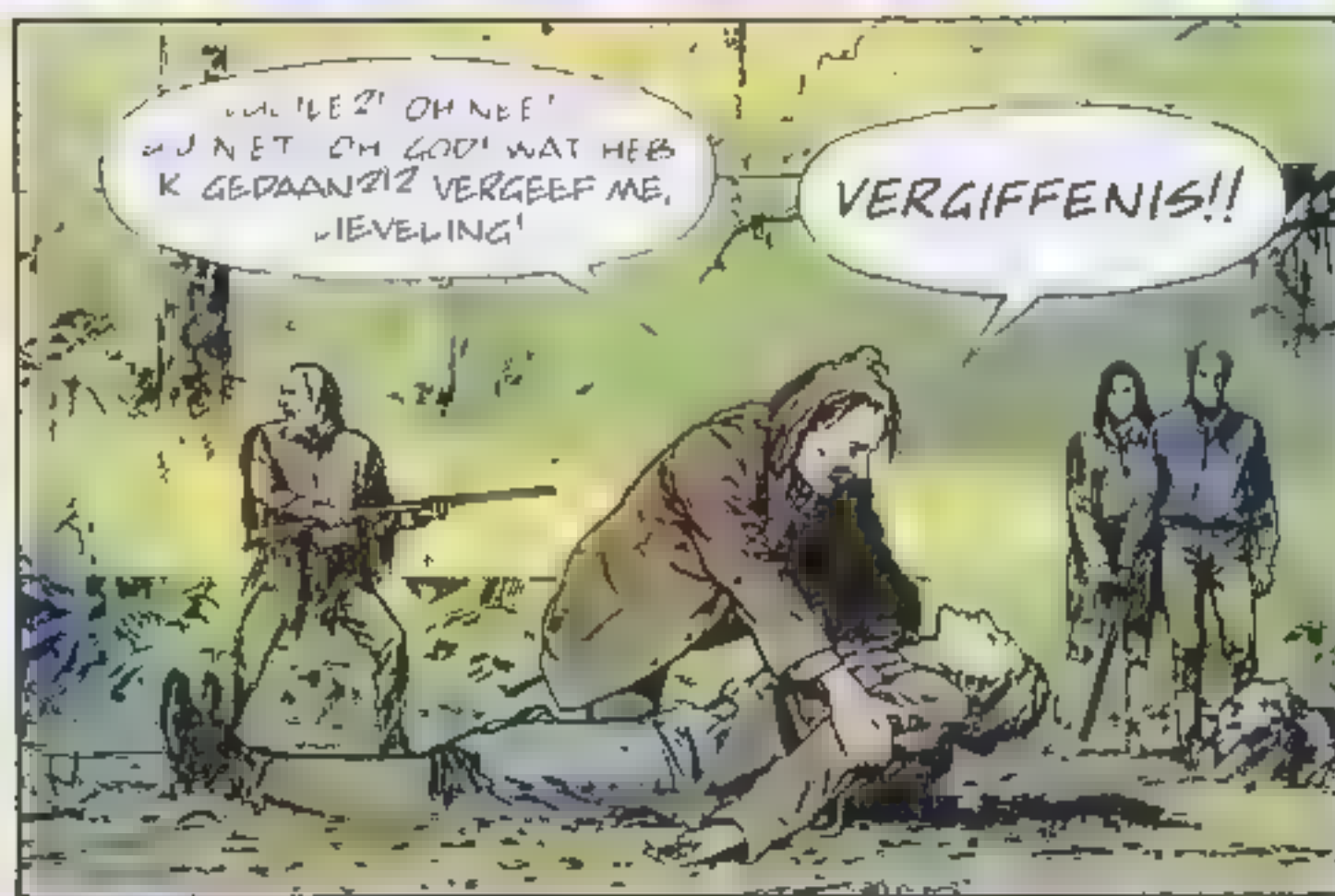
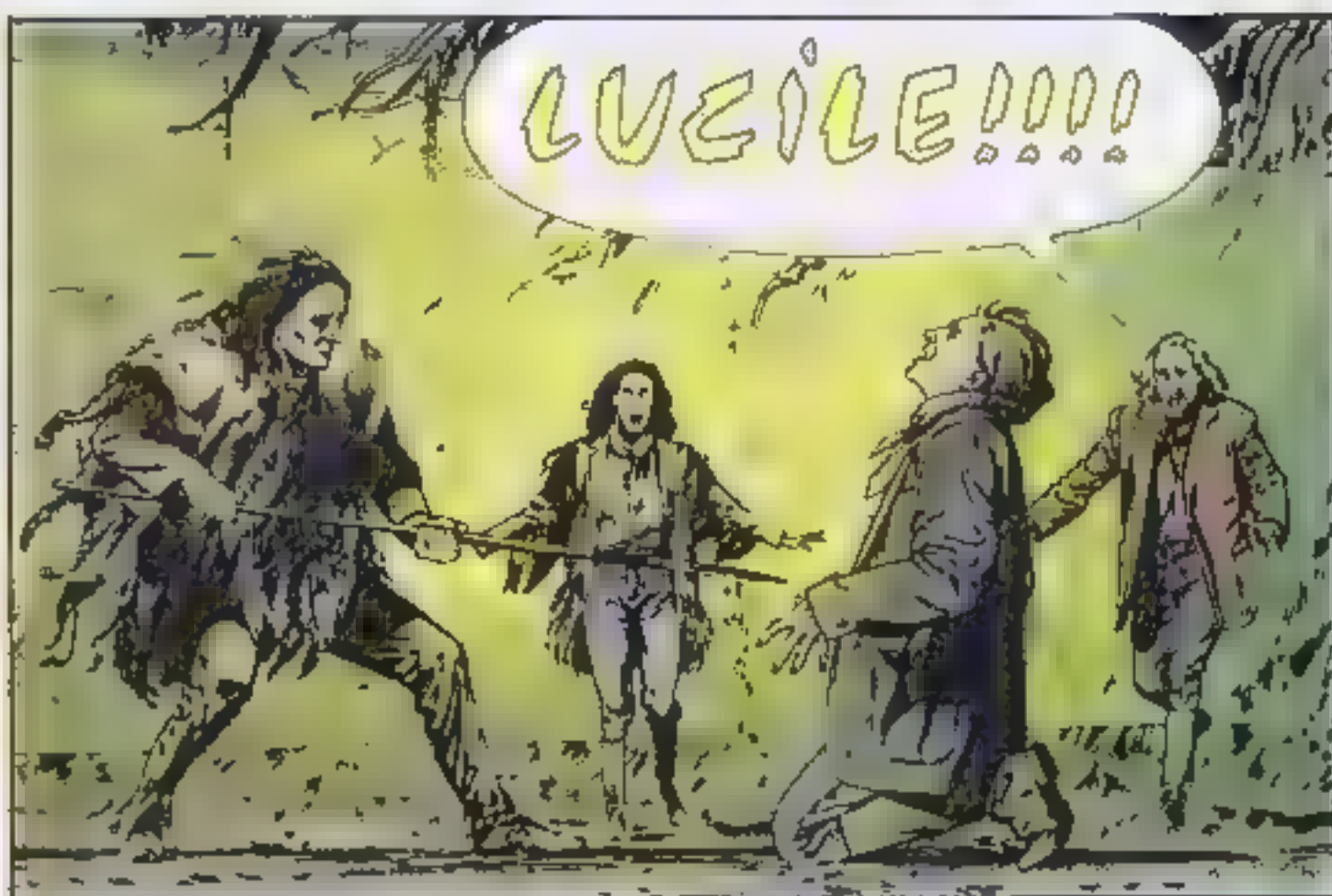
— **U voelt zich dus niet in het minst Europeaan?**

— Nee. Ik voel me Gaumais. Da's

piepklein. Ik voel me dichter bij Frankrijk staan. De Gaumais en hun Franse burens spreken hetzelfde Lotaringse dialect. Naar mijn mening kun je nog zo hard roepen dat er geen grenzen meer zijn, maar toch blijven ze altijd bestaan. Je hoeft alleen maar te kijken naar de manier waarop de mensen de gevels van hun huizen onderhouden. In het groothertogdom Luxemburg is alles clean. Maar alles is koud. Het is er al te proper voor ons, die een Franse mentaliteit hebben en alles graag een beetje minder netjes zien...

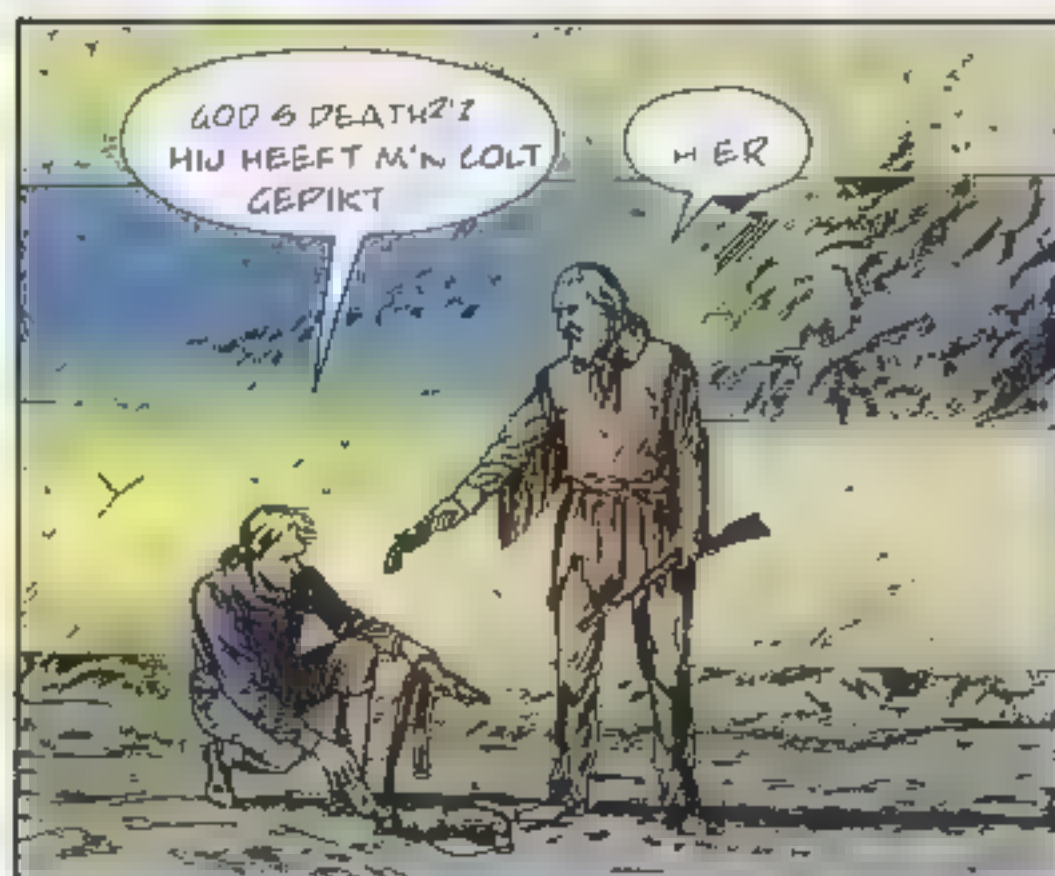

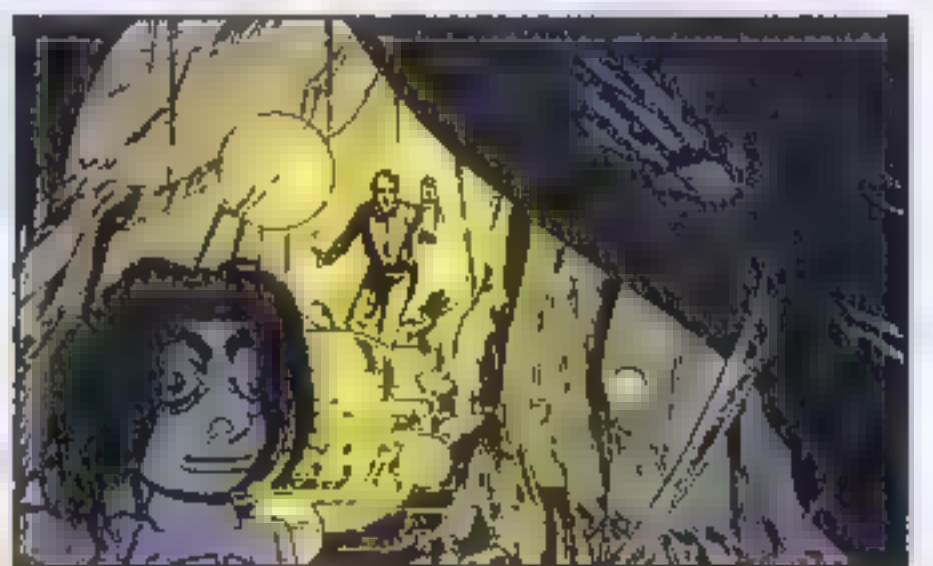
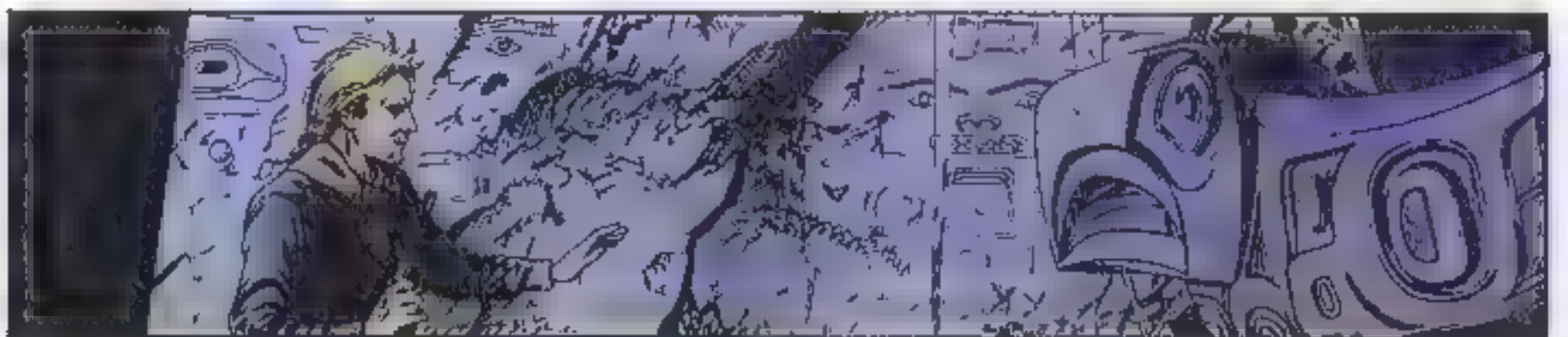
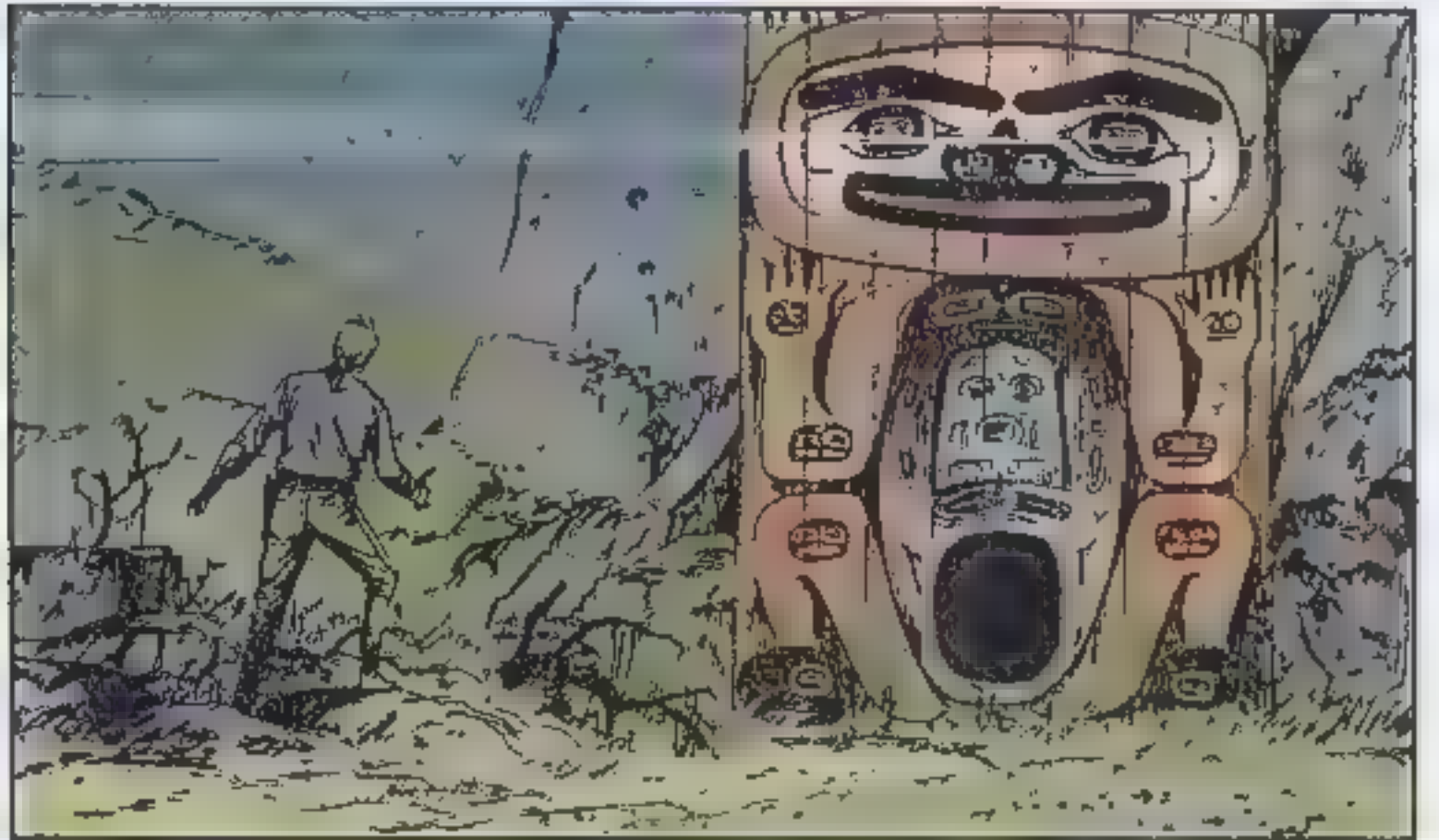
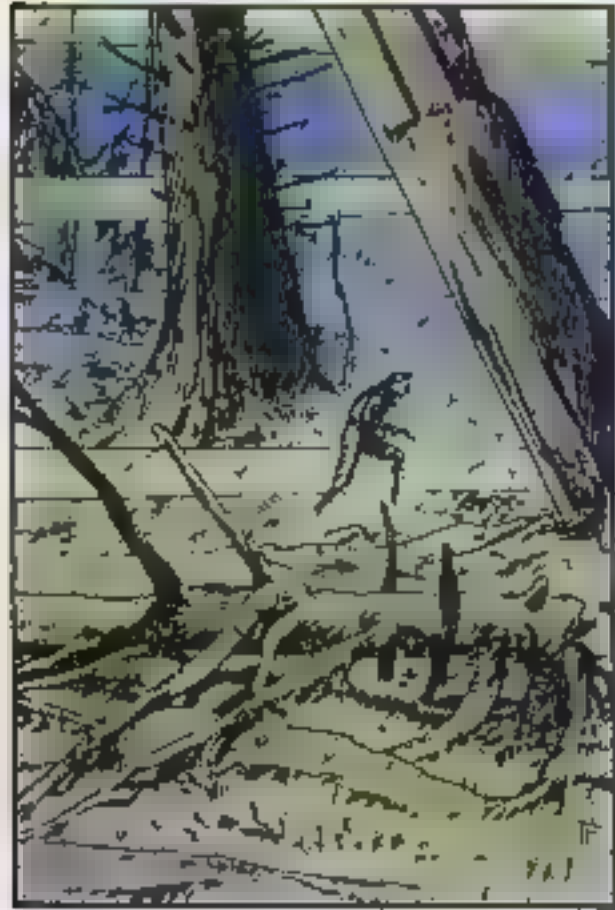
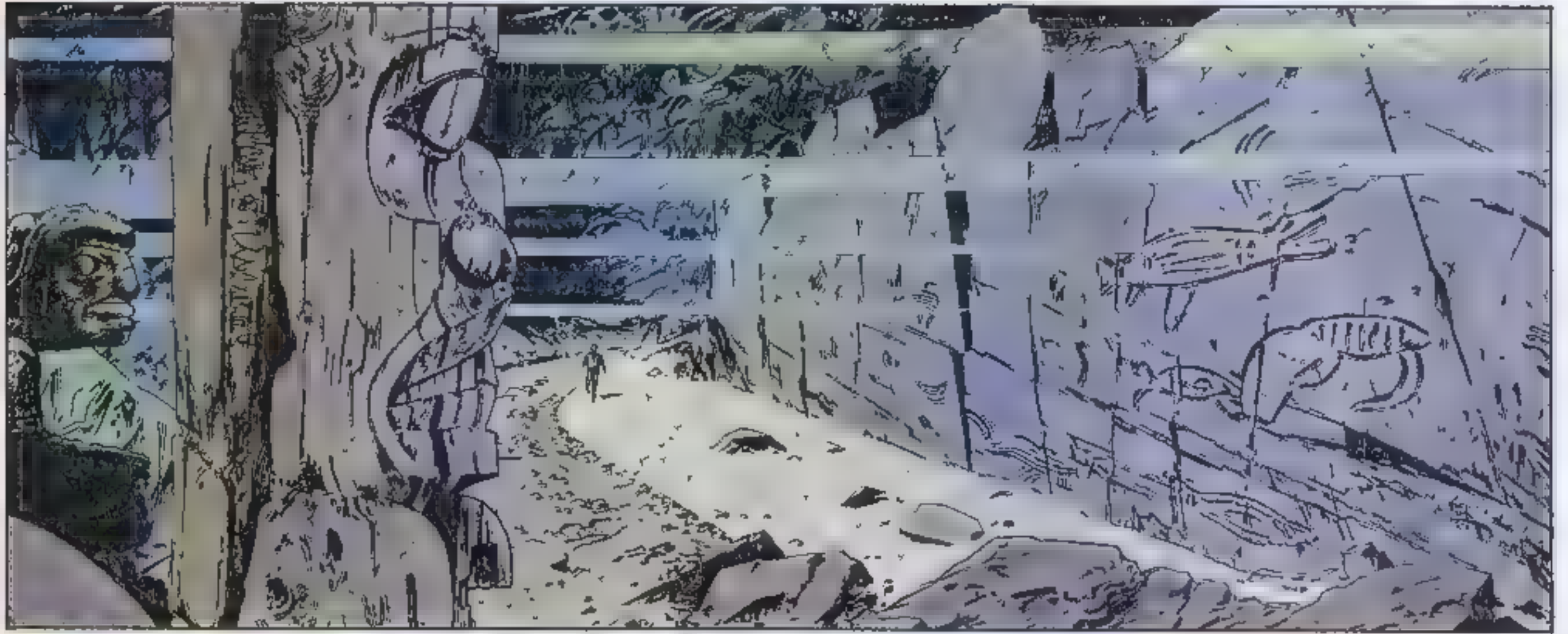

SAMENVATTING: Wallis vertelt over het tragische lot van de leden van de Buller-expeditie, waarvoor hij grotendeels verantwoordelijk is. Ook vertelt hij de reden waarom hij al die tijd in Koninga is gebleven. Potse en Grizzly op de gewapende. Dat is het sein voor een heftige strijd

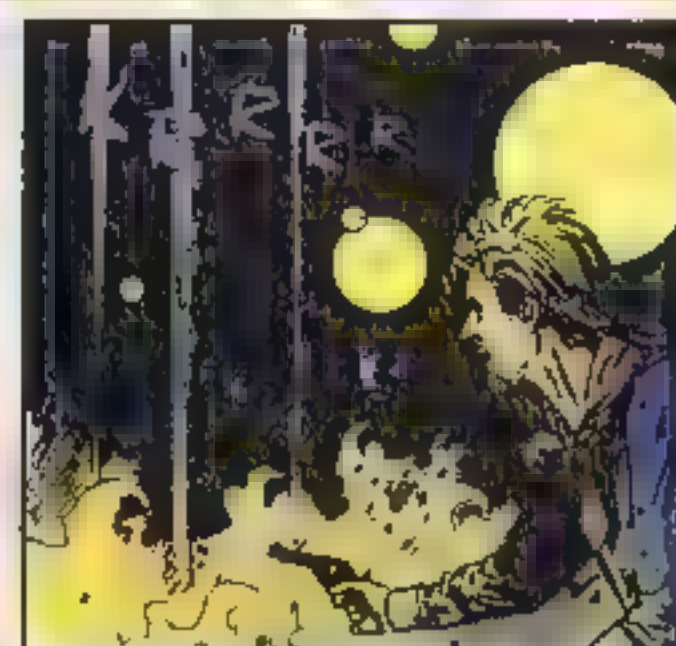
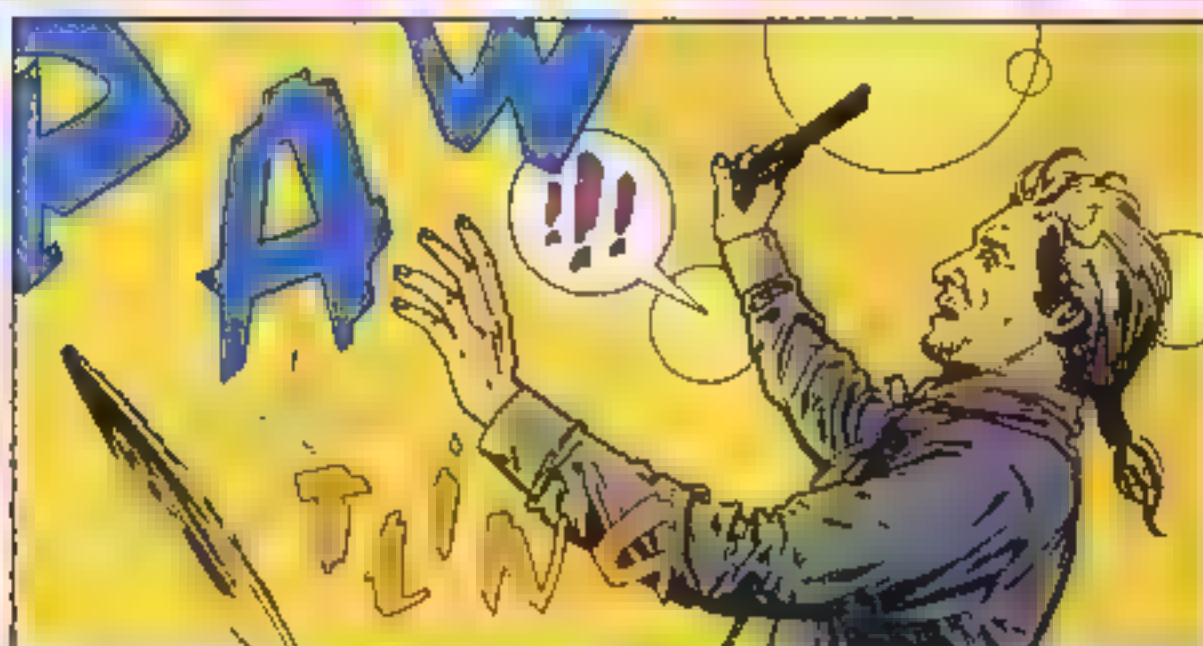

JACKSON

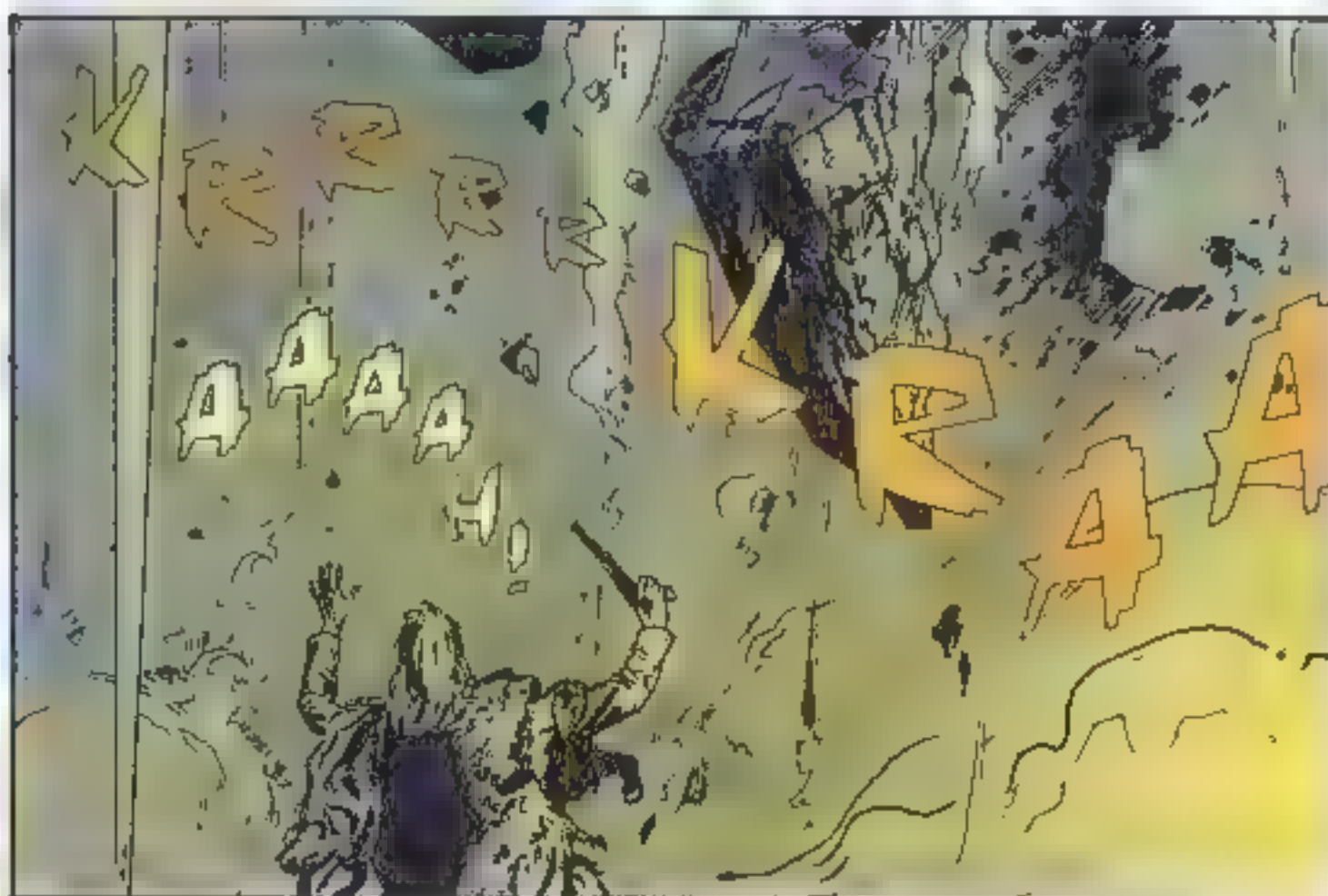
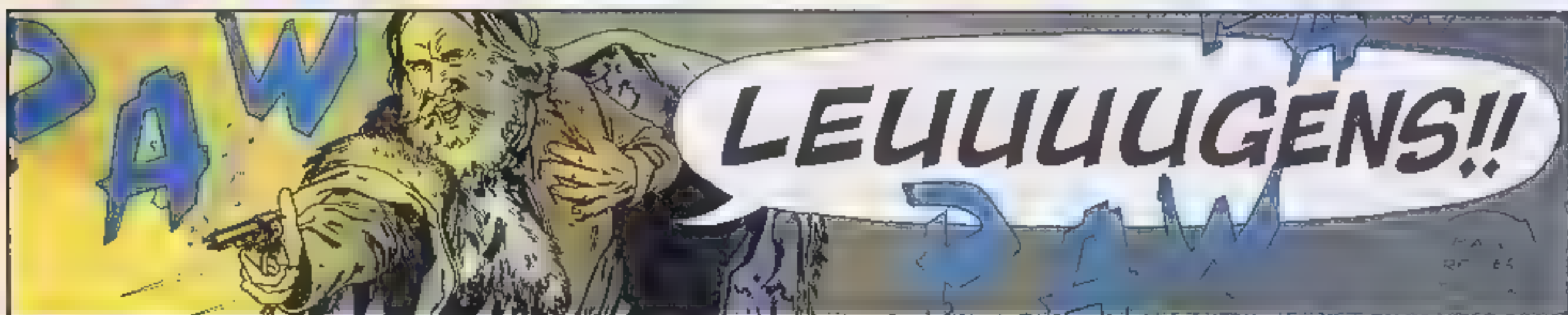

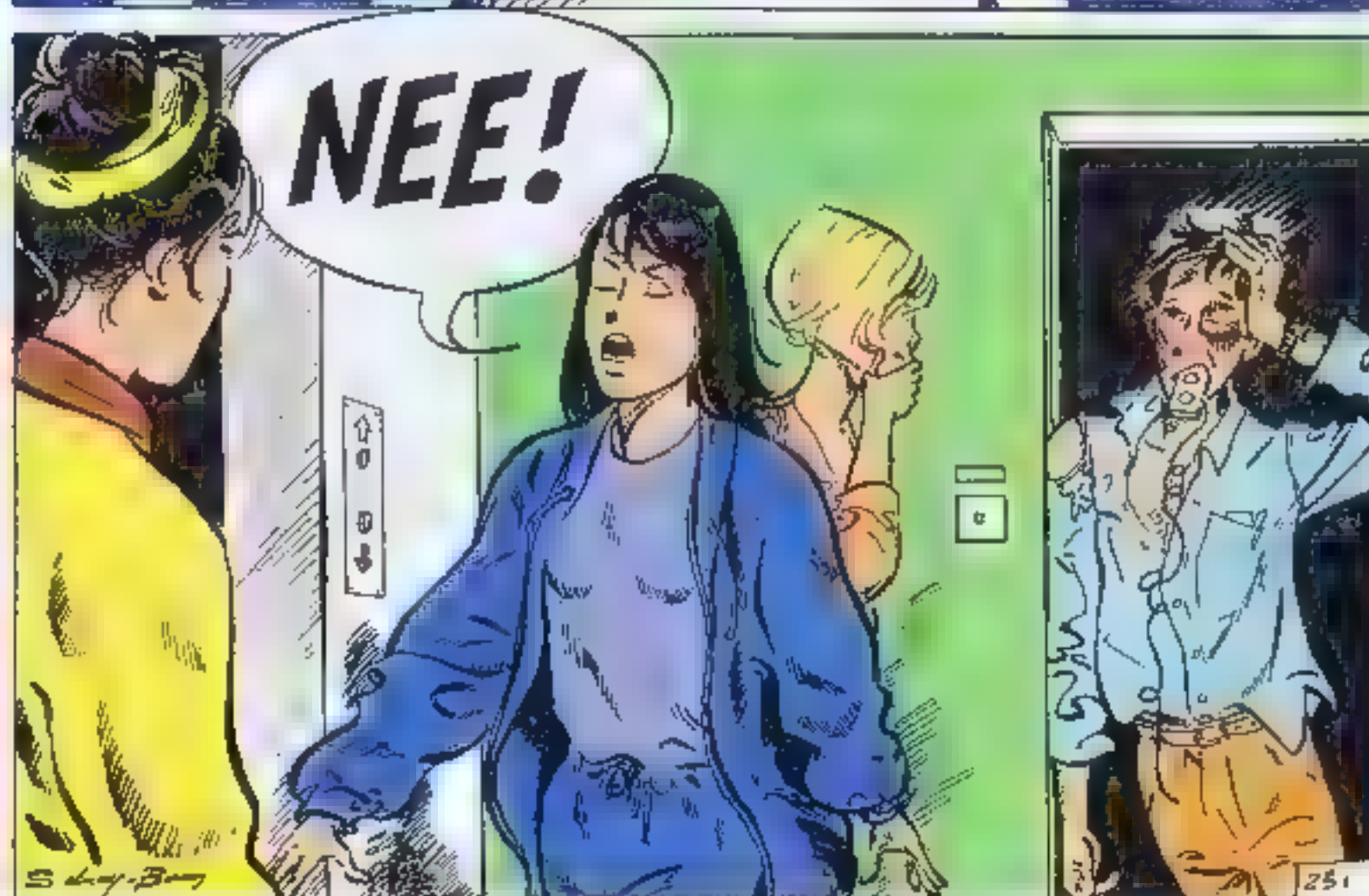
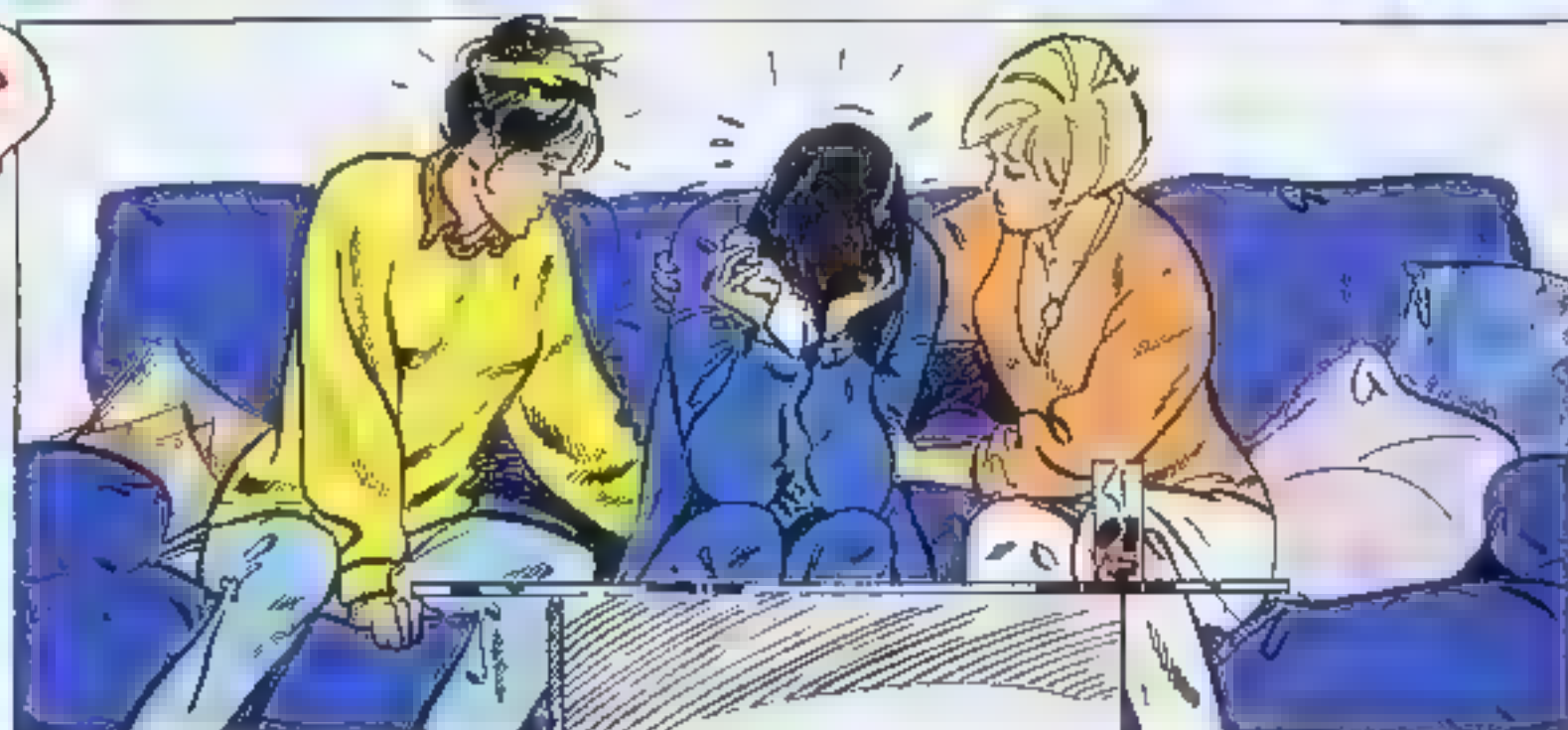
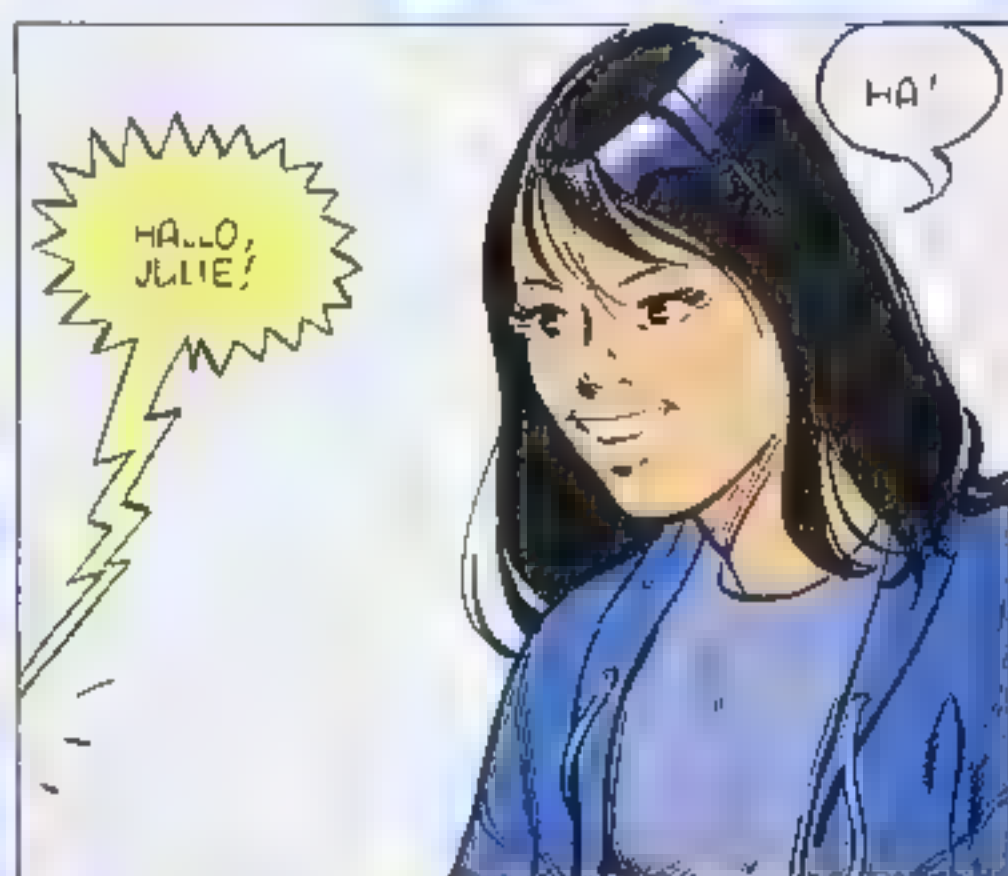
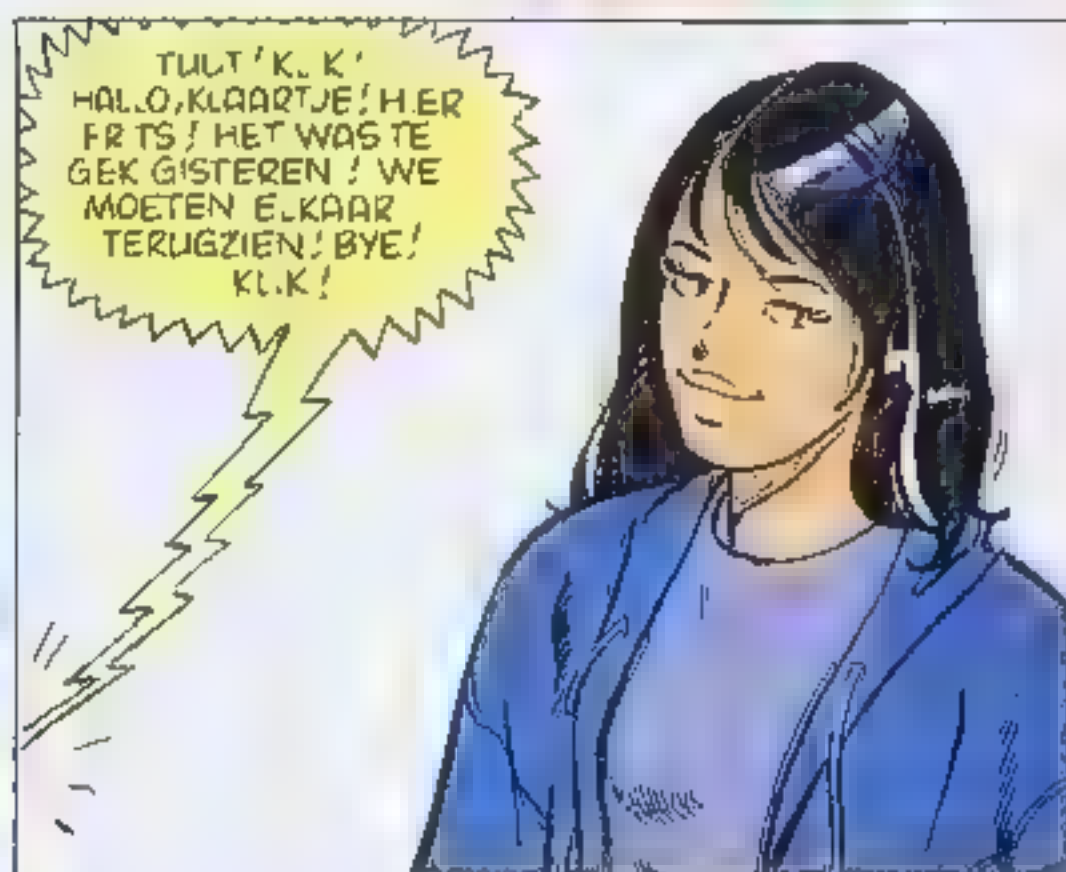

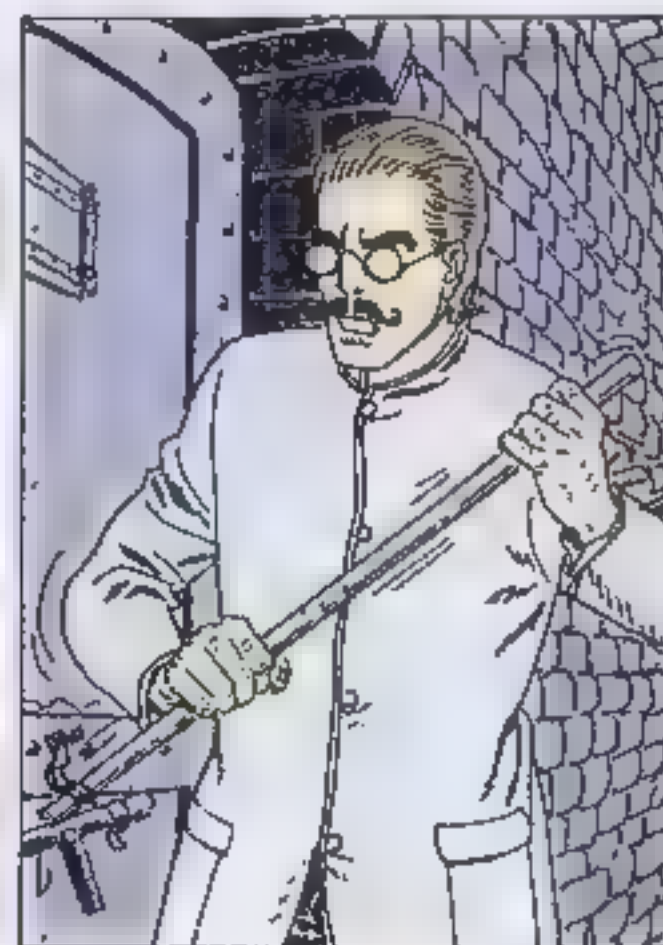
HEB JE M'N
LAATSTE ALBUM
SCHIMMEN VAN
HET LEWIS GEBRUGTE
BIJ DE LOMBARD
UITGAVEN
AL GELEZEN!

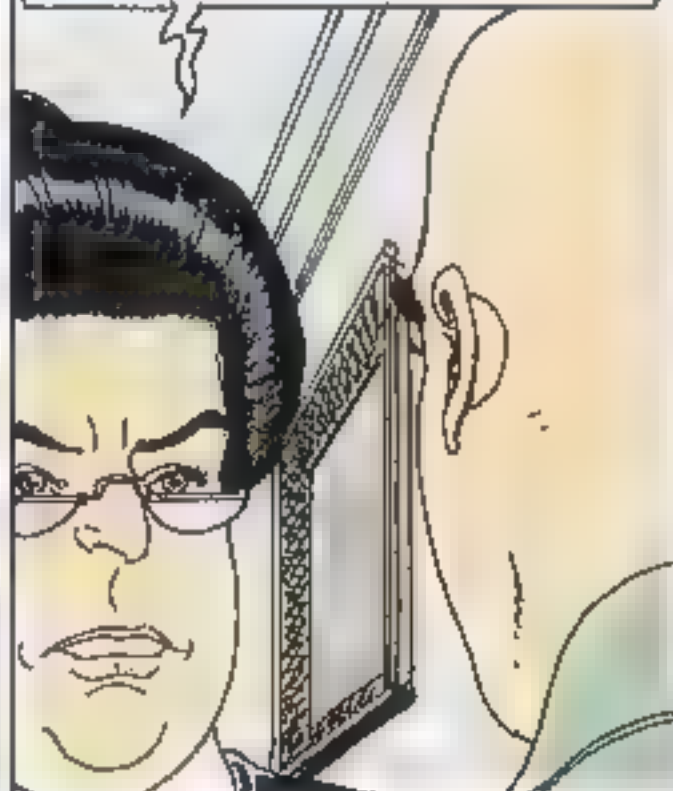

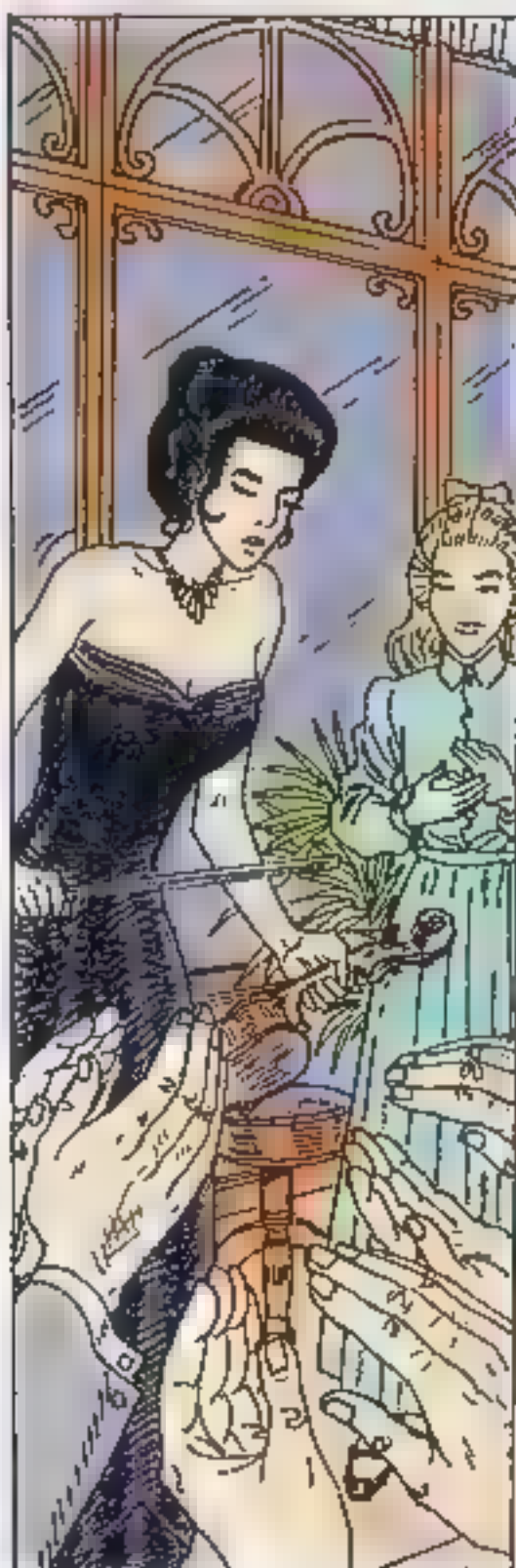
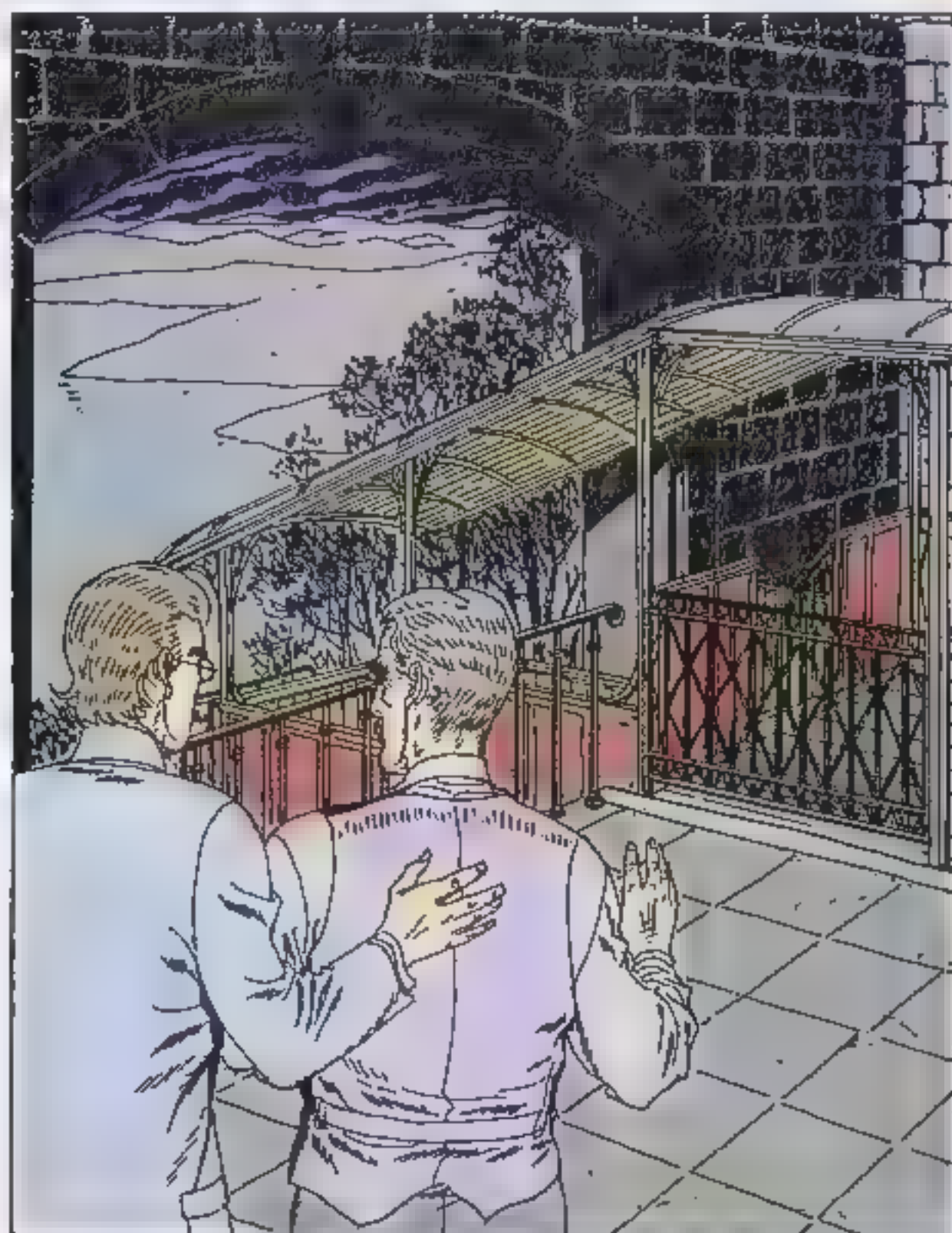

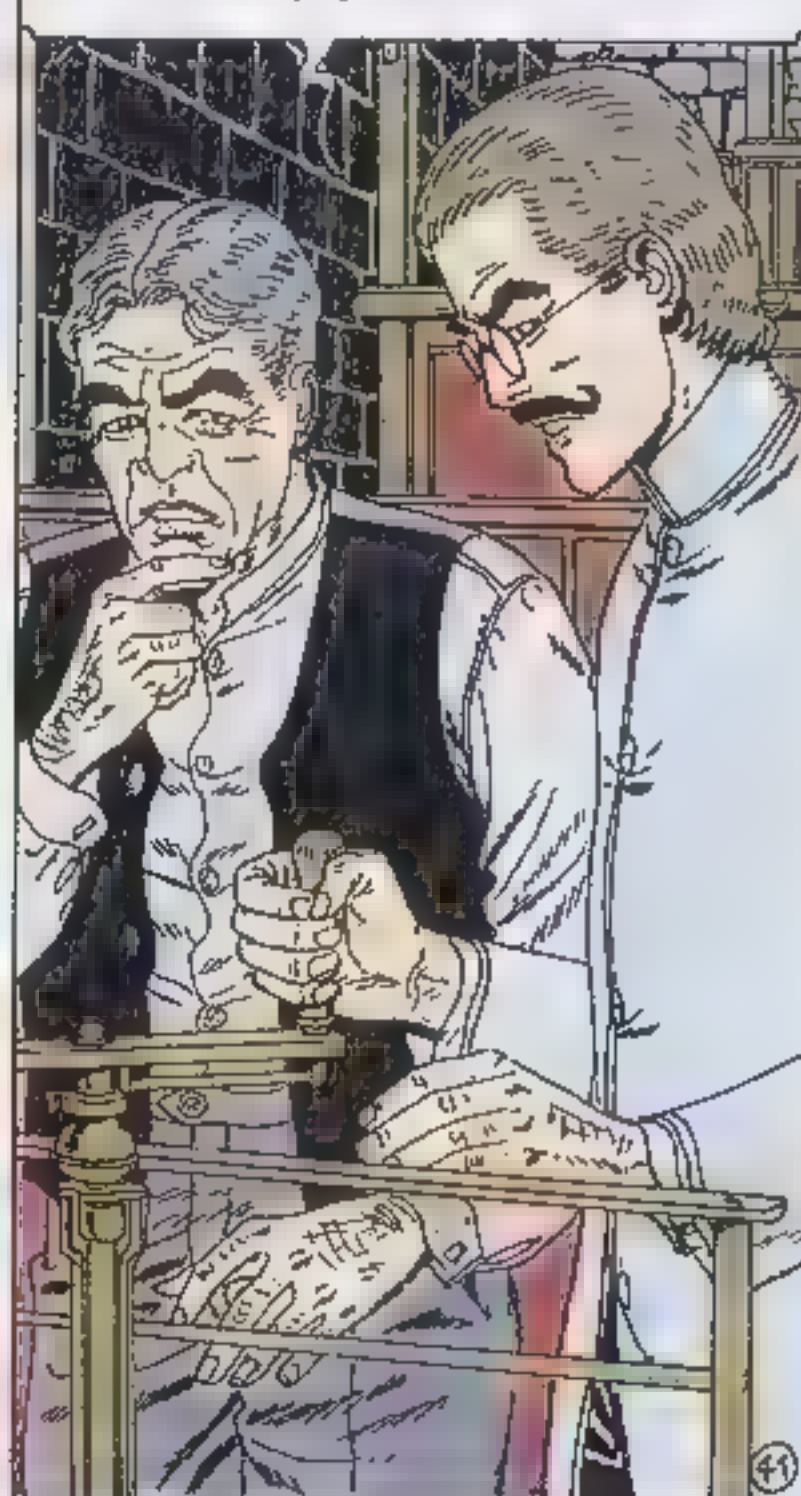
GUNTHER, GA VERSTERKING HA-
LEN EN LAAT ALLE UITGANGEN
BEWAKEN!

SNEL, STRANA! WE HEBBEN
MAAR EEN
PAAR MINUTEN!

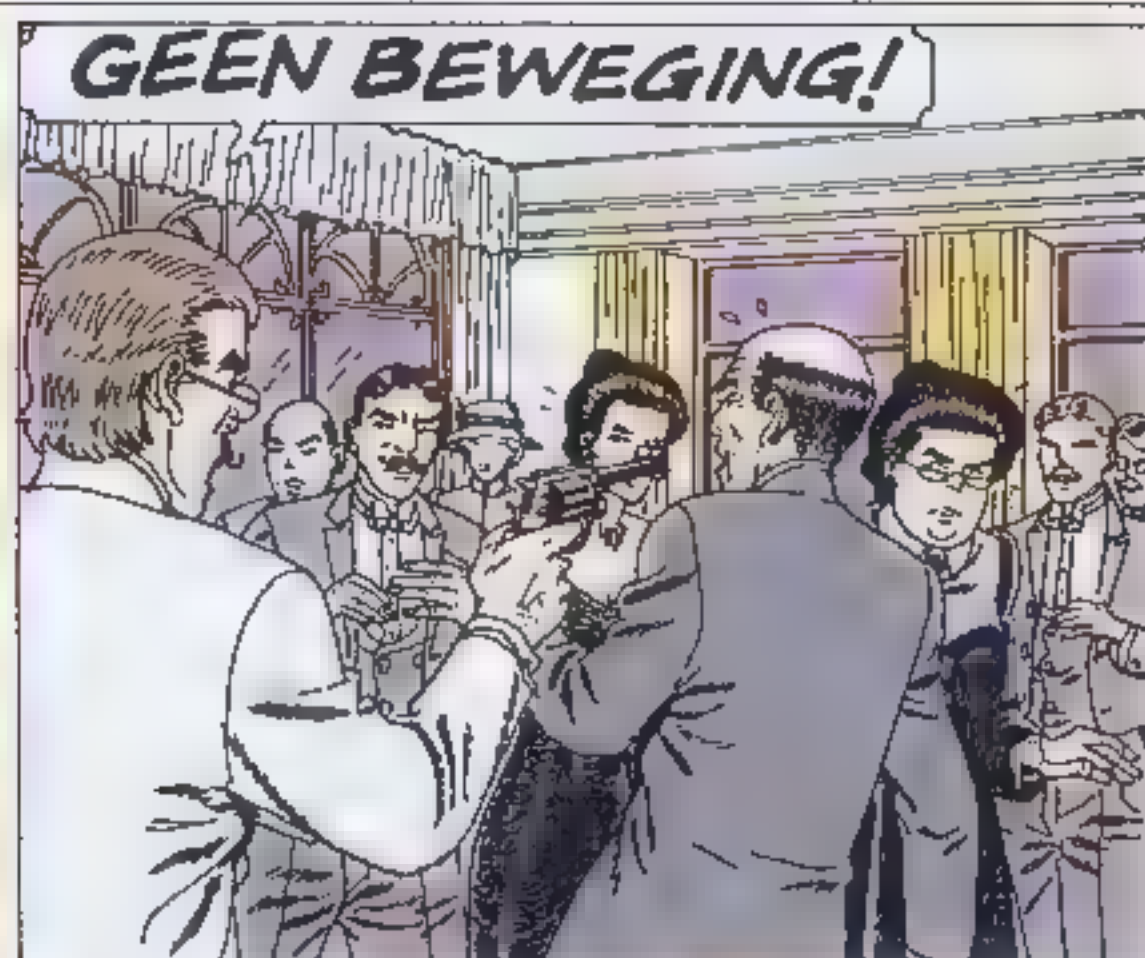
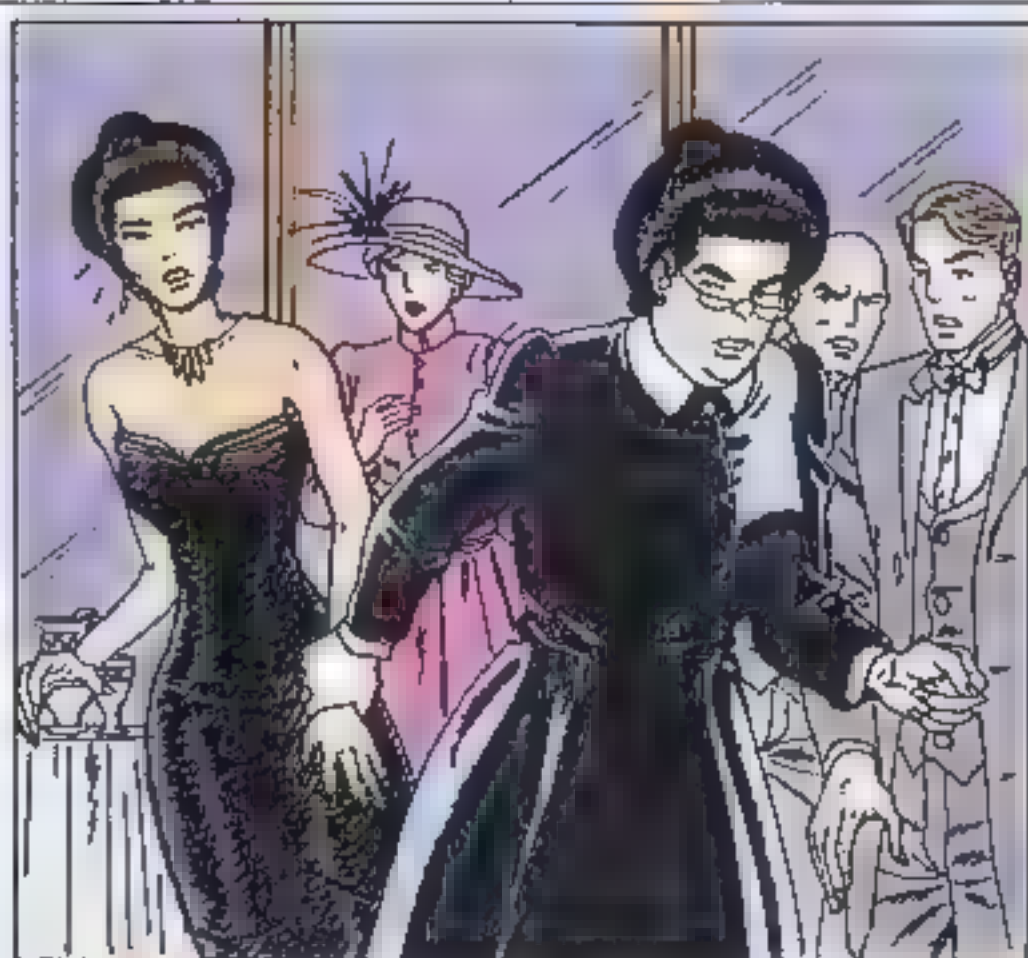

KIJK GOED HOE DIT
WERKT

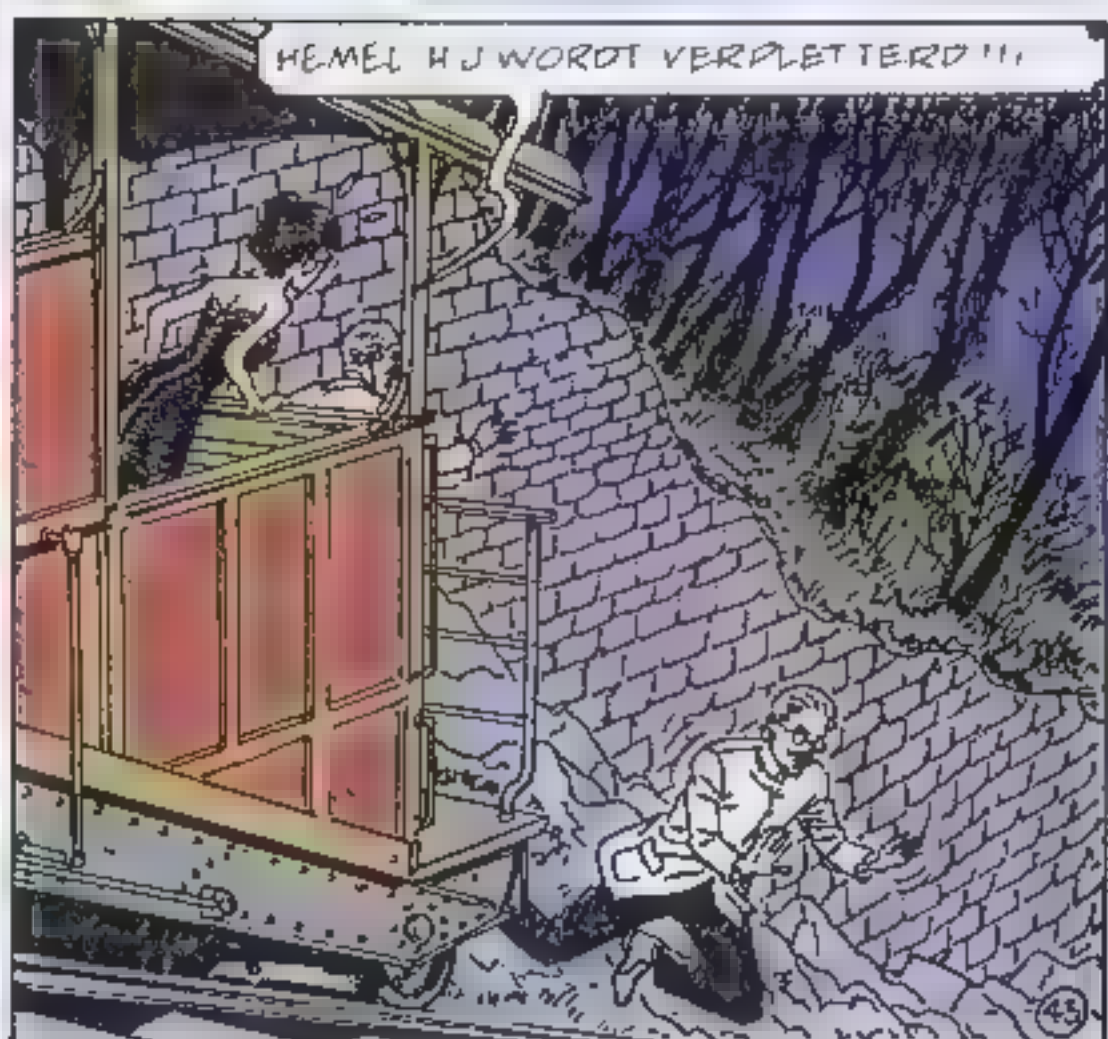
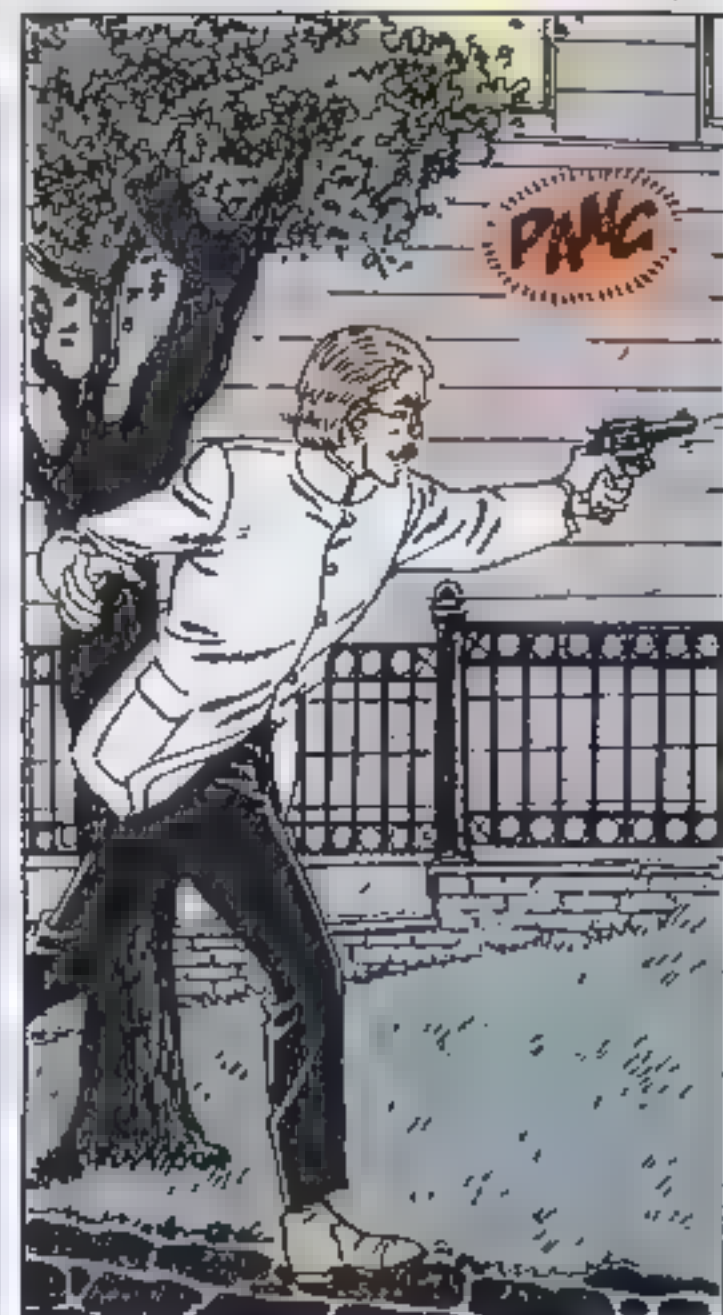
SAMENVATTING: Victor Sackville is verkeerd als keizer en ziet kans Vera te vertellen dat zij ontmaskerd is! De jonge vrouw vertelt hem op haar beurt waar Pavel Strana gevangen wordt gehouden.

VICTOR SACKVILLE

HEB JE M'N
LAATSTE ALBUM
PAVEL STRANA:
DE PRAAGSE NACHT
BIJ DE LOMBARD
UITGAVEN
AL GELEZEN!

wordt vervolgd

TAZUUR EN TAZIJN IN TEMSE

Twee striphelden stellen je in de gelegenheid om kennis te maken met het heden en het verleden van een van de schilderachtigste stadjes aan de oever van de Schelde.

Paul Verstappen geeft les aan het Sint-Jan-Berchmanscollege in Merksem, vlak bij Antwerpen. Hij beschouwt de strip als een belangrijk pedagogisch hulpmiddel. Hij heeft trouwens al eerder studies gewijd aan «Alex» van Jacques Martin, «De gezel en van de schemering» van Bourgeon, «Robert en Bertrand» van Van Riet en Meul en «Loïc Francœur» van Bernard Capo. Momenteel werkt hij aan een essay over «Vasco» van Gilles Char et. Toen in 1991 «Tazuur en Tazijn» van Paul Geerts verscheen, was dat een ware ontdekking voor hem. Tazuur en Tazijn zijn in het dialect van Temse de na-

Paul Geerts in gezelschap van wijlen Willy Vandersteen

men van Suske en Wiske. In dit verhaal vertelt de schrijver over de geschiedenis, de legenden en de tradities van dit kleine stadje aan de oever van de Schelde. **Van 20 maart tot**

4 april staat dit verhaal op initiatief van Paul Verstappen en de Vereniging voor Vreemderingenverkeer centraal in een tentoonstelling onder de titel «Tazuur en Tazijn in Temse»,

waarop or ginele pagina's van het album, foto's, documenten en maquettes te zien zijn. Voor deze gelegenheid is er een typisch Scheldecor gebouwd door F. Mennens en W. Van Brabant, twee leerlingen van Verstappen. Ook is er een interessante brochure verkrijgbaar. Daarin vind je informatie over de tentoonstelling en een analyse van het album «De Ringelingschat» van Willy Vandersteen, geschreven door professor Winkelman van de Universiteit van Amsterdam. Te zien in het **Toeristisch Centrum De Watermolen**, op zaterdag (20/3, 27/3 en 3/4) en zondag (21/3, 28/3 en 4/4) van 14 tot 18 uur.

— **Van de maan naar Mars.** Tekenaar **Antonio Parras** behoort tot de meest vooraanstaande stipmakers van Spanje. Door zijn werk voor het weekblad «Kuifje» aan het begin van de jaren zestig maakte hij ook naam ten noorden van de Pyreneeën. Voor Dargaud tekende hij in '82 en '84 de biografieën van twee grote revolutionairen, namelijk de Rus Lenin en de Ier De Valera. Verder was hij verantwoordelijk voor talloze omslagen, onder andere van diverse «Bob Moranes». De lezers van «Kuifje» konden nog niet zo lang geleden (opnieuw) met hem kennismaken in «De laatste maan.» Dit spannende avonturenverhaal, geschreven door Rodolphe en Serge Le Tendre, verscheen eind januari in album bij uitgeverij **Lombard**. Antonio Parras is onlangs begonnen met het tekenen van een thriller in drie delen, die als titel «De haas van Mars» zal krij-

BIJZONDERE INFORMATIE VAN ALGEMEEN BELANG

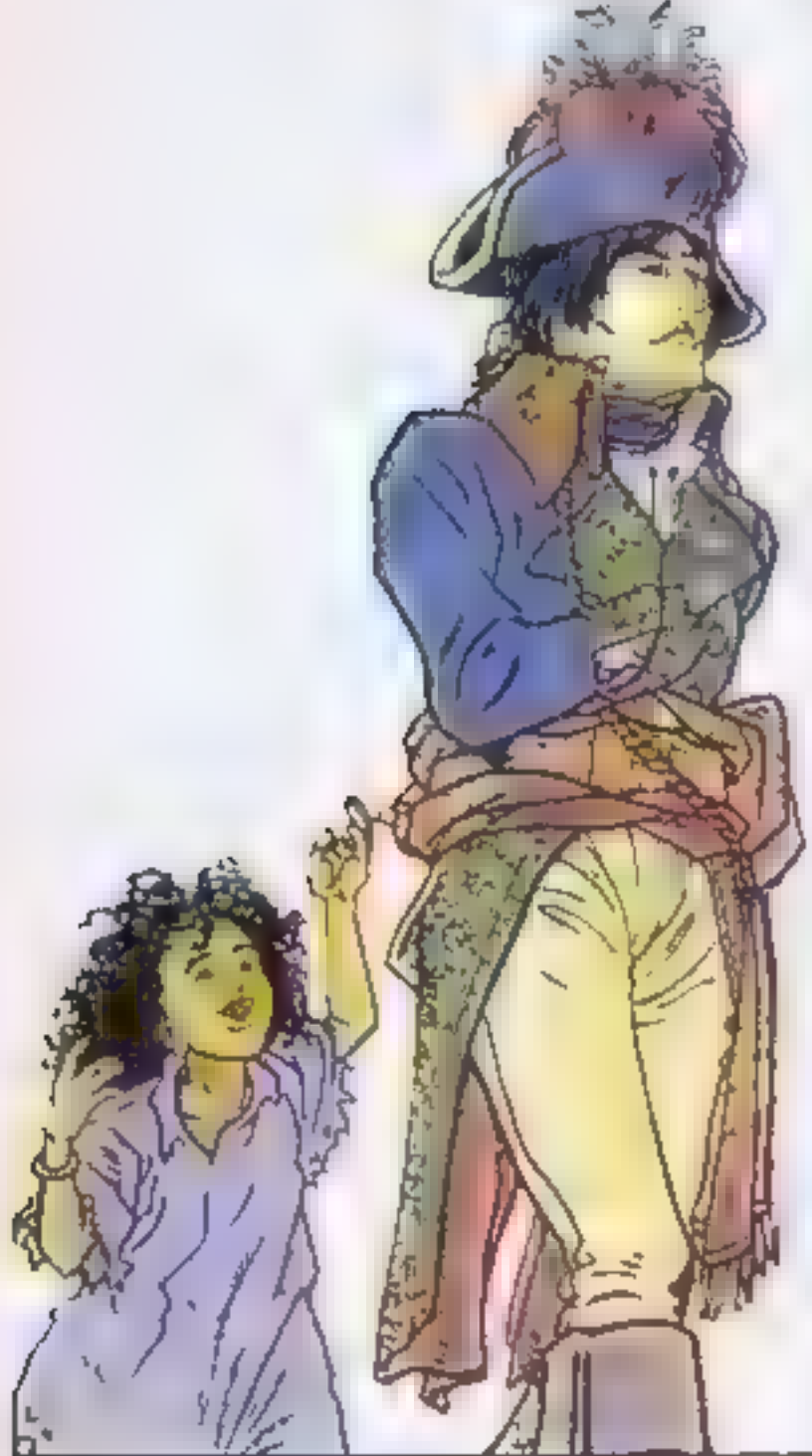
gen. Het scenario is van de hand van Patrick Cothias («De zeven levens van de Sperwer», «Roodmasker»). Het eerste album verschijnt in mei bij uitgeverij Glénat.

— «**Red de planeet!**». Net als elk jaar organiseert **De Zeyp**, onder het beschermheerschap van de gemeente Ganshoren (1080 Brussel), een grote striptekenwedstrijd waaraan alle amateurtekenaars van 6 tot 18 jaar kunnen deelnemen. Deze keer is het thema: «**Red de planeet. Bescherm het milieu**». De strip, in zwart-wit of in kleur, mag maximaal 4 pagina's lang zijn. De inzendingen moeten voor 24 april bij de klantenservice van de Derhaize De Leeuw worden ingeleverd of voor 30 april naar De Zeyp worden gestuurd (Zeypstraat 47, 1080 Brussel). **Inlichtingen:** Georges Scheray, (09-32)2 - 425.10.81 (maandag tot vrijdag van 16 tot 19 uur).

IK, NAPOLEON, HET EGYPTISCH AVONTUUR

Reeks «Verhalen en Legendes»

«Soms droom ik dat ik weer in Egypte ben. Alles moet nog beginnen. Ik ben generaal en pas dertig jaar oud. Morgen lever ik een beslissende slag. Alles zal goed gaan. Ik vertrouw op mijn gesternte.»

«Daarna schrik ik wakker, in een onbekende kamer. Ik kijk naar de meubels, de muren. Beetje bij beetje keert mijn geheugen terug. Ik ben vijftig jaar oud, ik zit op Sint-Helena en het spel is uit.»

«Alles ging zo snel. In mijn hoofd zie ik dat Egyptische avontuur weer aan me voorbijtrekken. Ik voel nog de zon op mijn huid. Ik probeer te begrijpen wat er allemaal met mij gebeurd is... met mij... Napoleon...»

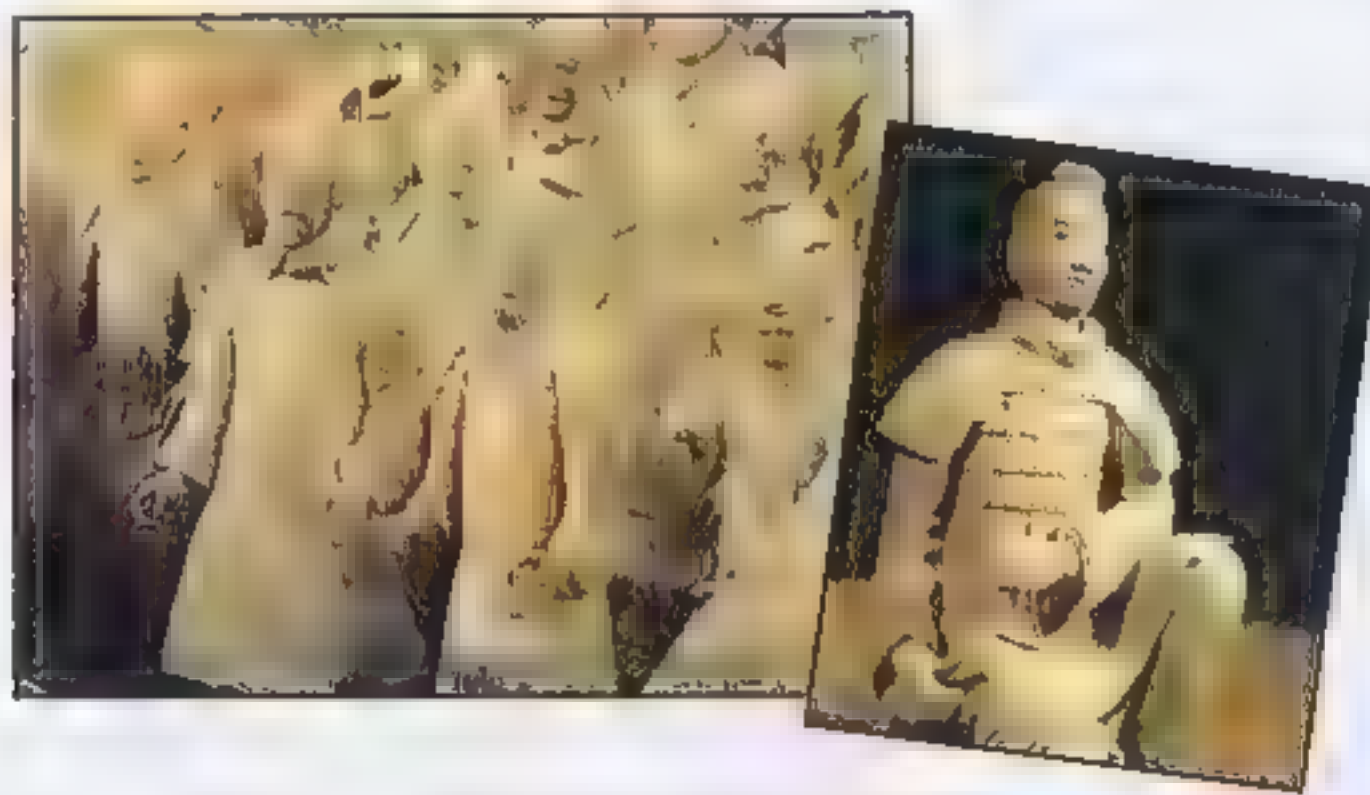
HET EGYPTISCH AVONTUUR van Gioux en De lisse. Een waar-gebeurd verhaal met de kracht van een roman

56 pagina's kleur
Formaat: 22,5 x 29,5 cm
Prijs: 420 BF/22,95 FL

KEIZERLIJK BEZOEK

— «Hofkunst van de Sassaniden». De Sassaniden regeerden in Perzië en beheersten tussen 224 en 642 een groot gedeelte van het Midden-Oosten. Ze verwierven een rijkdom die in de islamitische wereld nog altijd spreekwoordelijk is. De tentoonstelling die in de Koninklijke Musea van Kunst en Geschiedenis in Brussel (Jubelpark) aan hen is gewijd, geeft een beeld van het luxueuze leven van deze machtige dynastie. De schitterende kunstwerken op de expositie komen uit een twintigtal Europese en Amerikaanse musea. Voor deze gelegenheid leende de Hermitage in Sint-Petersburg bovendien bij wijze van uitzondering haar schitterende verzameling van fijn bewerkte zilveren vazen en schalen uit, die in Rusland en in Siberië werden ontdekt. Het is een wereldpremière die tot aan 25 april (dagelijks behalve op maandag) van 10 tot 17 uur te zien is. Aan deze «Hofkunst van de Sassaniden» wordt binnenkort

In Brussel liggen het Nabije en het Verre Oosten op steenworp afstand van elkaar.

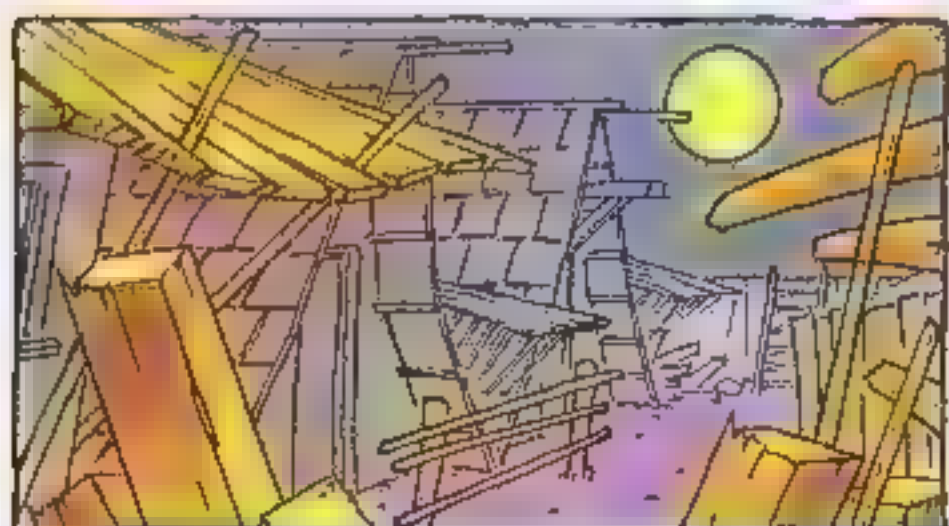
een andere tentoonstelling toegevoegd, namelijk «De Sassaniden gezien door de Romeinen», die de resultaten toont van archeologische opgravingen in Syrië in 1988 en '89 (van 19 maart tot 9 mei). De Sassaniden zullen ook het onderwerp zijn van een kunstworkshop voor jongeren van 10 tot 15 jaar, die van 13 tot 16 april wordt gehouden. Inlichtingen: (09-32)2 - 741.72.11.

«Qin, de onsterfelijke keizer». In 210 v. Chr. brak Qin Shi Huangdi, die de Chinese koninkrijken verenigde en de beroemde «Grote Muur» bouwde, met de traditie die bepaalde dat een vorst na zijn dood in het graf vergezeld moest worden van zijn trouwe dienaren. Hij liet zich begraven in een berggrot met beelden van aardewerk die zijn volledige leger voorstelden (zie

foto). Op die manier werden 7000 terracotta krijgers en 600 paarden begraven om de keizer te «verdedigen». Deze beelden, die stuk voor stuk verschillend zijn, zijn 1.80 m hoog en geven de uniformen van de soldaten tot in de kleinste details weer. Dit indrukwekkende leger, dat als het «Achtste wereldwonder» wordt beschouwd, werd in 1974 bij toeval ontdekt, toen boeren bezig waren een put te graven; recent kwam bij opgravingen nog eens een honderdtal beelden aan het licht. Nu zijn de troepen van keizer Qin onderweg om op vreedzame wijze Europa te veroveren. Tot en met 18 april hebben ze hun tenten opgeslagen in het Koninklijk Wapenmuseum in Brussel (Bordiaulhal, Jubelpark). Je kunt ze alle dagen (behalve maandag) van 9.00 tot 16.30 uur een bezoek brengen. Inlichtingen: (09-32)2-732.34.72

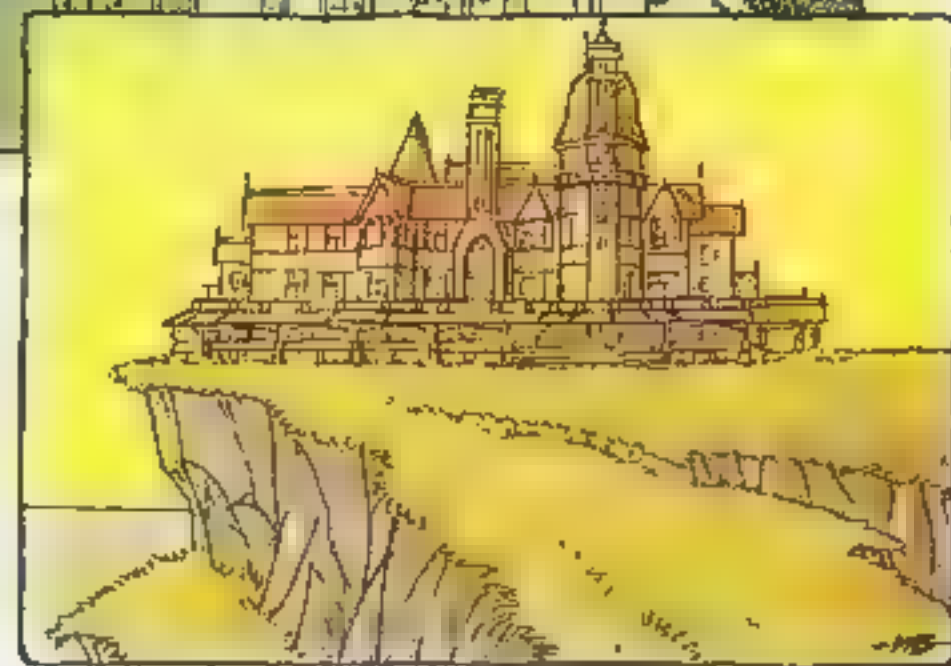
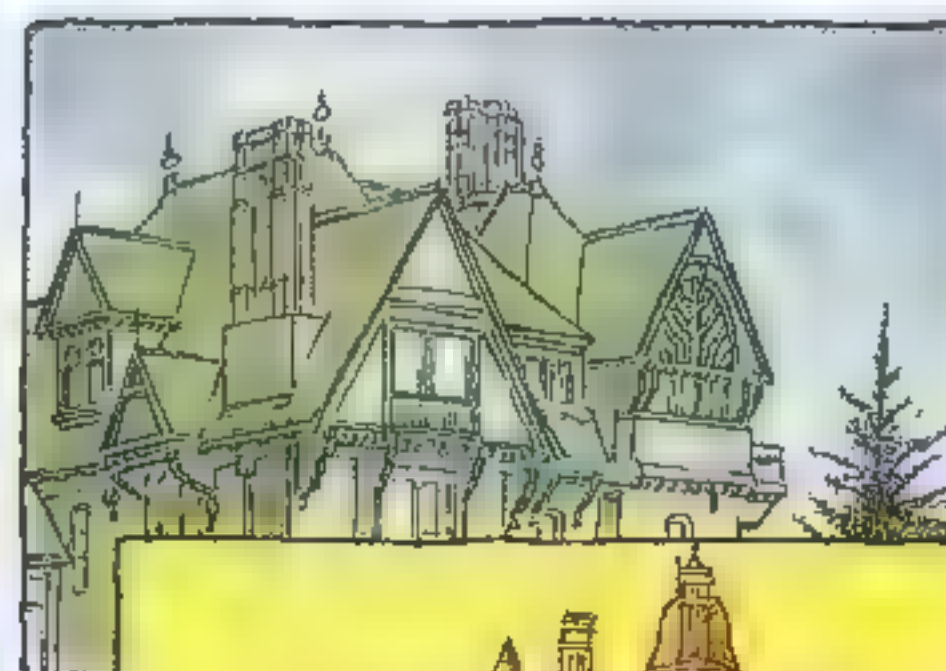

SAMENVATTING: Rork stelt z'n vrienden aan Capncornus en z'n he pers voor: Dejah, Yosta, die verantwoordelijk was voor het kerkhof der kathedralen, Raffington Event, privé-detective en z'n gedee telijke dubbe ganger, en W Skiffel die de vlek ontdekt heeft. Alleen Sy Ra ontbreekt: zi, is verdwenen en nog steeds niet teruggevonden.

HET DORP WAAR IK MIJN TOEVLUCHT ZOCHT MET EBENEZER...

DE BLAUWE KLOOF WAAR-UIT RORK EN IK NAAR ANDERE WERELDEN VERTROKKEN..

DE HUT WAAR DE VLEK MIJ M'N GEHEUGEN TERUGGAFT!

DE HUIZEN VAN BERNARD WR GHT, ONGESCHONDEN!

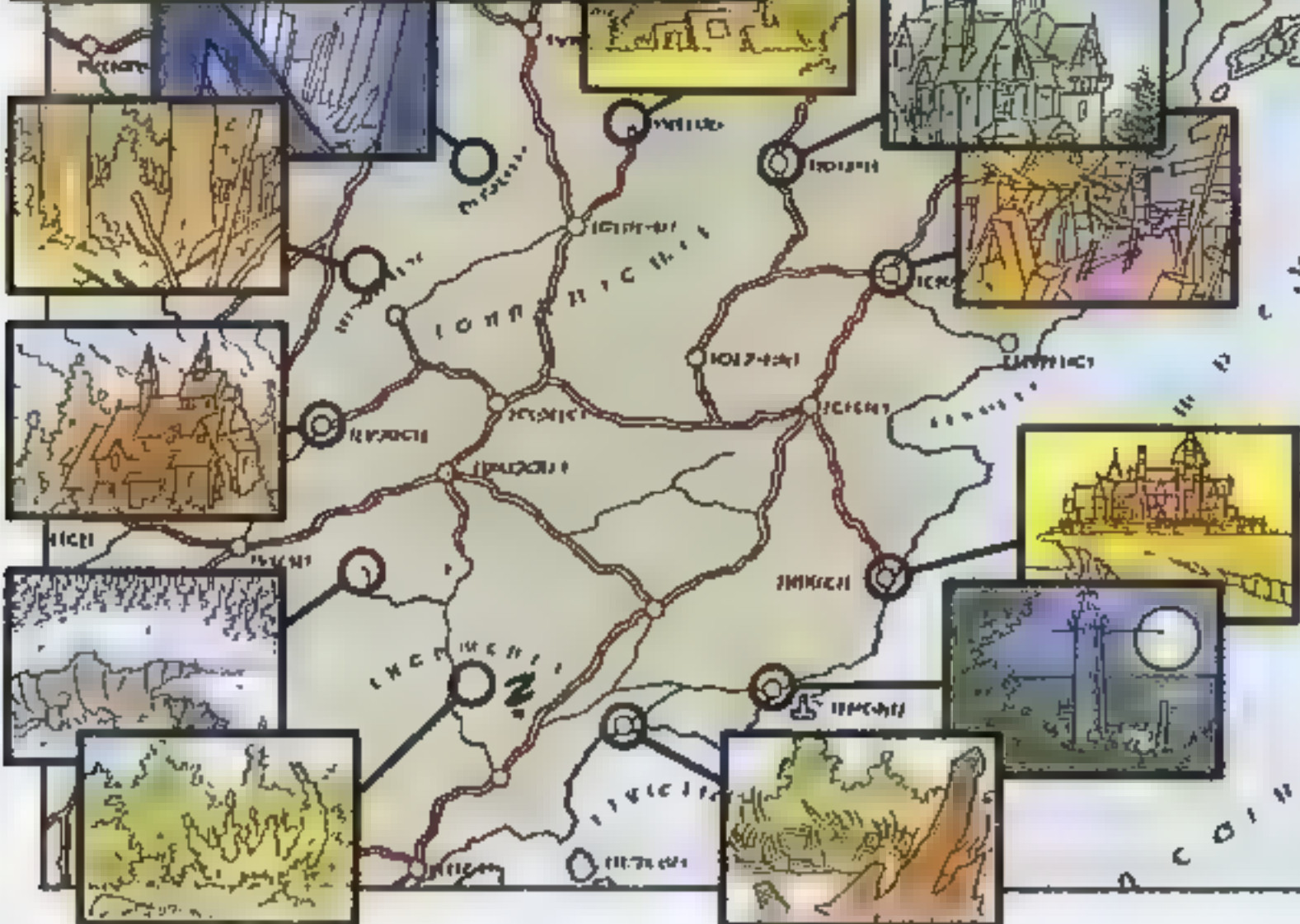
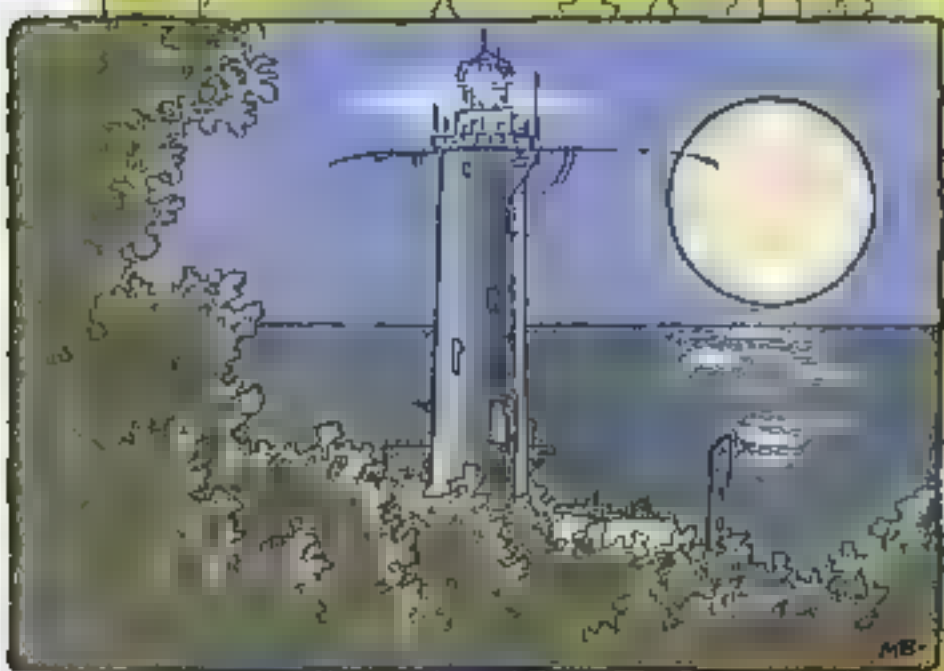
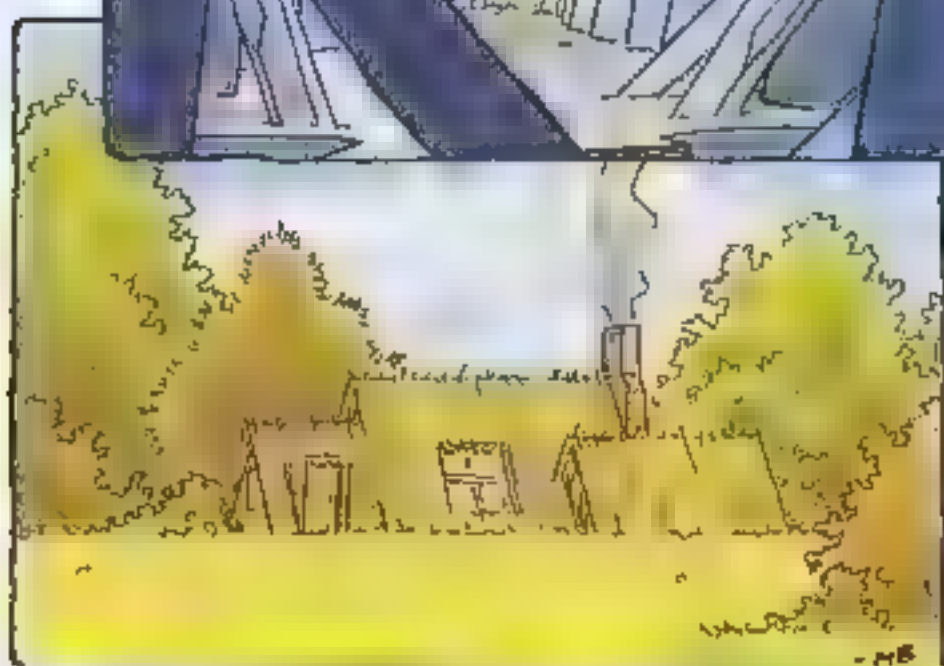
MAAR DAT IS 'T HUIS VAN MIJN OPA!

OH JA?

JA CORDIMER SK'FFEL IN ONZE OGEN WAS HIJ GESCHIFT HIJ HAD THEORIEN OVER DE "VIBRATIES VAN DE TIJD", OF ZO, ETS HIJ ONTWIERP REUSACHTIGE UURWERKMECHANIEKEN!

EN TENSLOTTE HET MYSTERIEUZE OBJECT EN D'E VUUR-TOREN...

ALS WE ALLES NU EENS OP EEN KAART MARKEERDEN!

NEE MAAR! EEN WIJZER-PLAAT!

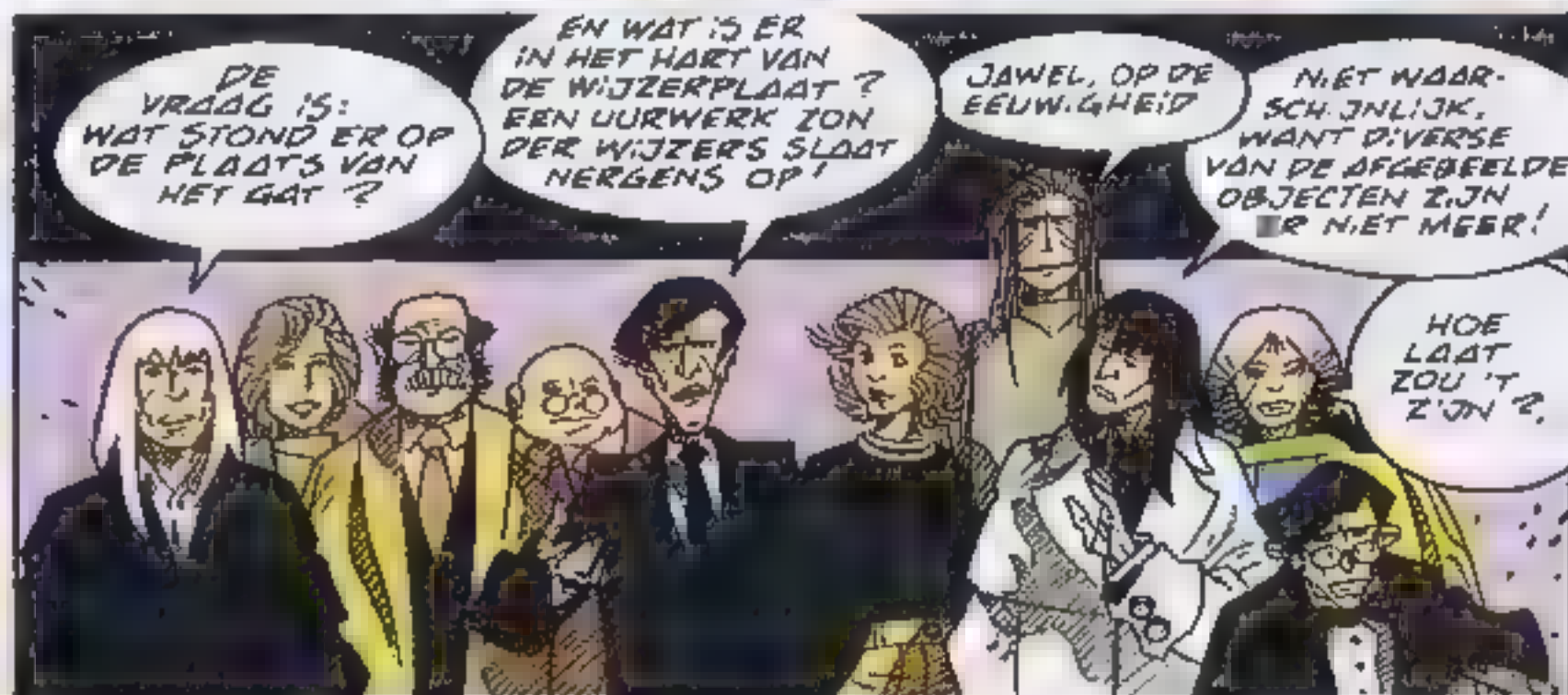
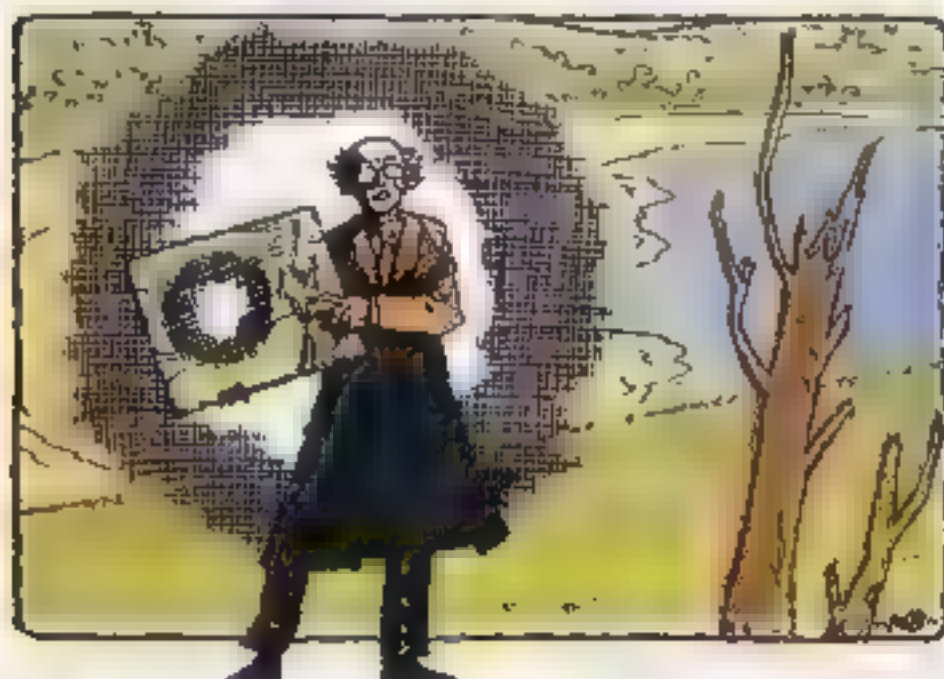
DE '3' ONTBREEKT!

HM.. MISSCHIEEN

DIT IS HET DOEK MET DE "VLEK", DIE DIT GAT ACHTERLIET. HET IS GESIGNEERD MET MB EN OP HET GAVE DEEL ZIEN WE EEN KLEINE BAA'. DIT MOET DUS HET ONTBREKENDE WERK ZIJN...

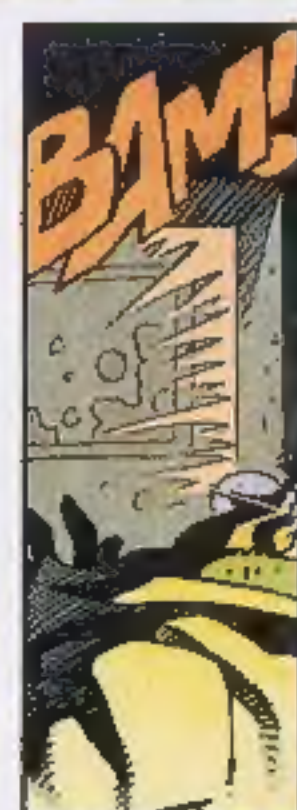
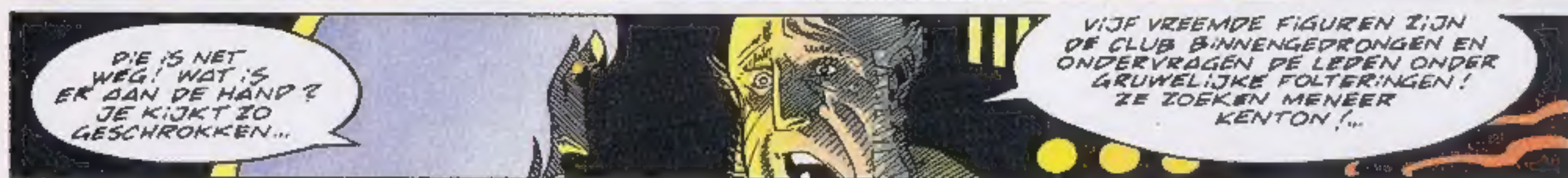
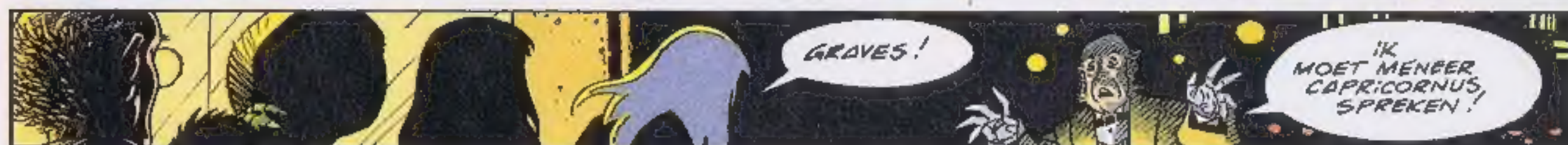
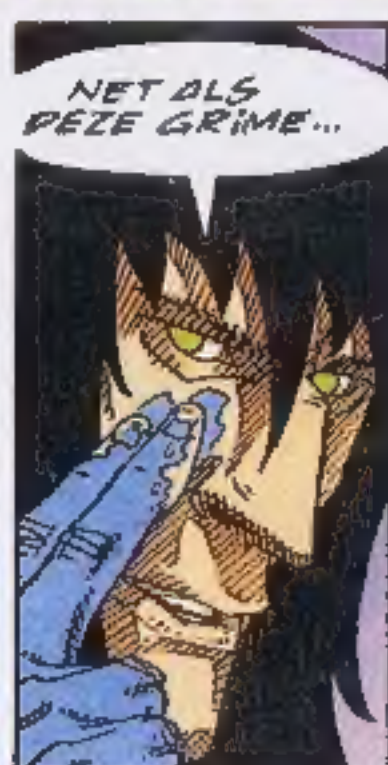
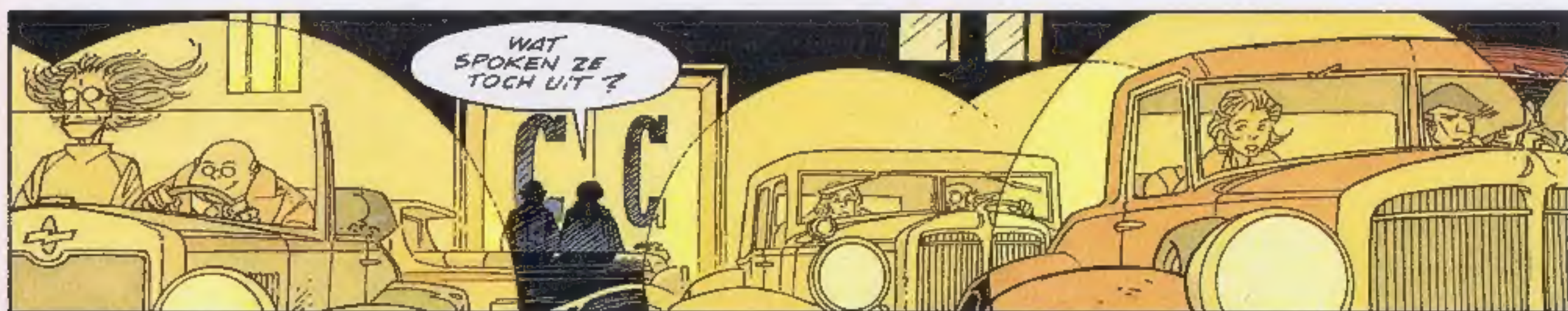

KENTON KRIJGT
NACHTMERRIES VAN
DE FLEK WAAR GOTT
ZICH DE LAATSTE
TIJD SCHUILHOUDT.
UIT ANGST HEEFT
HIJ ZIJN TOEVLUCHT
BIJ ONS GEZOCHT,
MAAR HIJ WIL ER
NIETS OVER ZEGGEN!

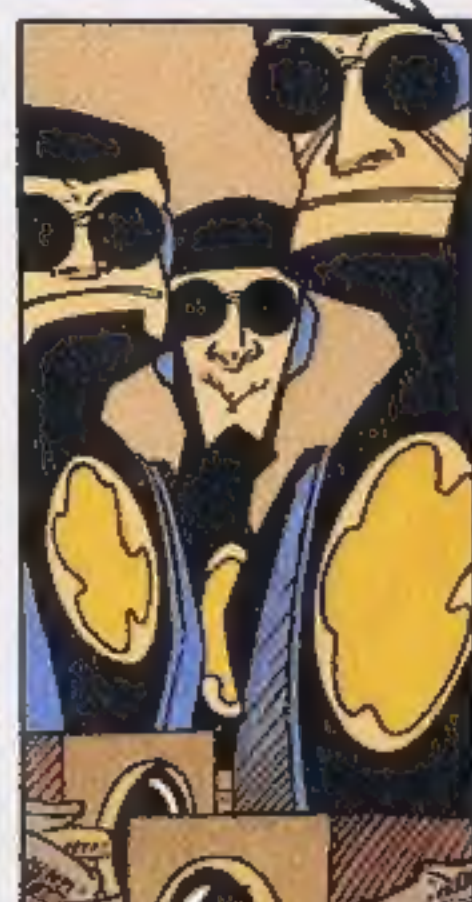

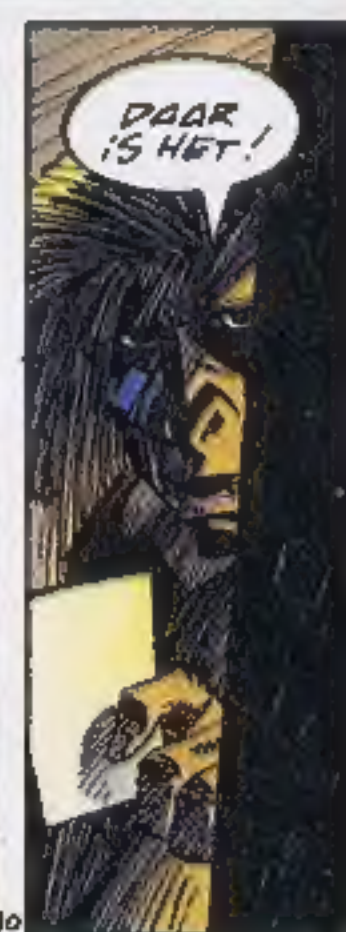
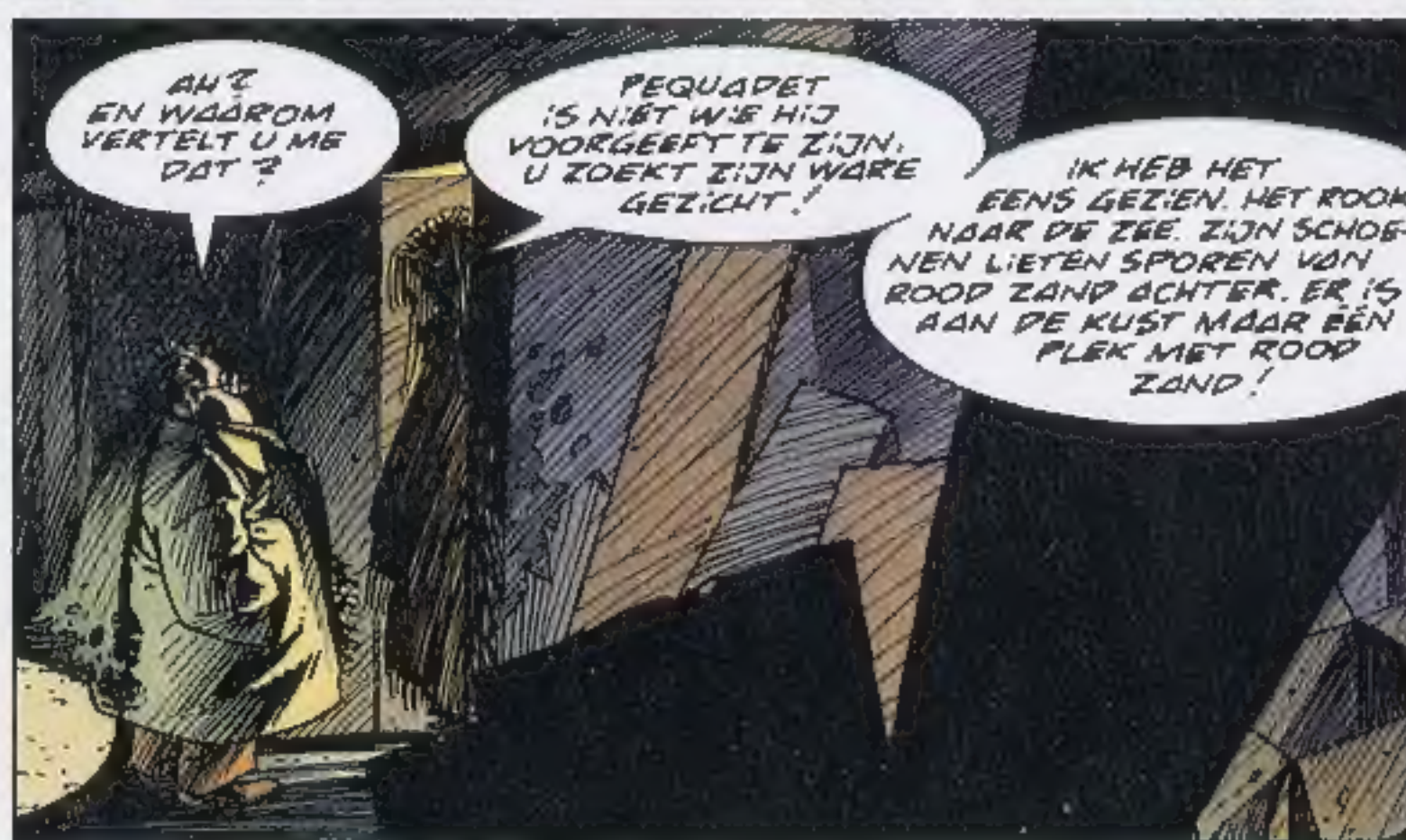
HEB JE M'N
LAATSTE ALBUM
DE AFDALING
BUDE LOMBARD
UITGAVEN
AL GELEZEN!

JA, EN IK ZIE WAT
ZE UIT HUN COMA
HEEFT GEHOOLD!

LUISTER, U ZULT PEGENE DIE
ZICH PEQUADET LAAT NOEMEN
HIER NIET VINDEN. ZIJN ECHTE
SCHUILHOL IS ELDEKS.

wordt vervolgd

